

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1.
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 142 (13.675)

Trst, sredo, 20. junija 1990

Predsednik Confindustrie Pininfarina napovedal preklic dogovora o premični lestvici

Med industrijci in sindikati konec pogajanj za nove delovne pogodbe

Sindikati kot protiukrep že napovedali splošno stavko po 8. juliju - Predstavniki CGIL, CISL in UIL o spoštovanju dogovorov - Pininfarina svari pred visoko ceno dela

RIM — Po dveh urah in pol pogo-
vorov je včeraj prišlo do razbitja po-
gajanj med združenjem industrijcev
Confindustria in sindikalno konfede-
racijo CGIL, CISL in UIL. Zaradi tega
so predstavniki sindikatov že napove-
dali, da bodo po 8. juliju organizirali
splošno stavko, predsednik Confindus-
trie Pininfarina pa je napovedal, da
bodo industrijci že v kratkem razdrli
dogovor o premični lestvici.

Natovanje vrvi glede obnove de-
lovnih pogodb v industriji, strukture
plače, urnikov in vseh pravil glede
odnosov se je torej končalo z neuspe-
hom, za katerega generalni sekretar
UIL Benvenuto in precejšnji meri obto-
žuje ministra De Carlija in guvernerja
osrednje banke Ciampija, posredno pa
je obtožil tudi vlado, ko je po srečanju
z industrijci dejal, »da je treba razči-
stiti tudi stališče vlade, ki ima v svojih
vrstah ljudi, ki so zainteresirani za
spopad med sindikati in industrijo.«

Glede stavke se bodo sindikati od-
ločili že na jutrišnjem srečanju sindi-
kalnih predstavnikov. Po vsej verjet-
nosti bo stavka med 10. in 15. julijem,
ko bo končano svetovno nogometno
prvenstvo. V zvezi s prekinitvijo poga-

janj je tajnik CGIL Bruno Trentin de-
jal, »da sindikat ne bo preklical bese-
de, ki jo je dal 25. januarja letos in da
se bodo o posameznih pogodbah po-
govarjali predstavniki posameznih ka-
tegorij.« Trentin pa je tudi dejal, da je
Confindustria tista, ki ne spoštuje do-
govorov. Voditelj CISL Marini pa je
izjavil, da jih spopad skrbi, vendar pa
se ga nikakor ne bojijo. »Sindikati so
pripravljeni razpravljati o reformi plač
in tudi o premični lestvici, vendar je
treba prej podpisati nove delovne po-
godbe,« je še povedal Marini.

Predsednik Confindustrie Pininfari-
na pa je po končanem srečanju pono-
vil trditve, da bodo industrijci prekli-
cali sporazum o premični lestvici. Gle-
de prekinitve včerajšnjih pogovorov
pa je Pininfarina dejal, da so industri-
jci predlagali skupna pogajanja za ob-
novo pogodb, kar pa so sindikati zavr-
nili in vztrajali pri avtonomnih poga-
janjih med predstavniki zainteresira-
nih kategorij. Pininfarina je opozoril še
na negativen vpliv, ki ga lahko ima
visoka cena dela na kompetitivnost
italijanske industrije.

Od leve sindikalisti Del Turco, Trentin in Benvenuto

(Telefoto AP)

Med včerajšnjo razpravo na ustanovnem kongresu vseruske partije

Dogmatske sile napadajo Gorbačova in perestrojko

MOSKVA — Ruska federacija bo
končno imela svojo republiko partijo,
ki jo je izgubila leta 1925, ko se je v
bistvu spojila z zvezno partijo. Kakšna
bo ta partija, pa za sedaj ni še povsem
jasno. Sodeč po včerajšnji razpravi so
dogmatske sile prešle v protiofenzivo.
Med 2.744 delegati so predvsem pred-
stavniki partijskega aparata, v bistvu
birokrati, ki se ne strinjajo s perestroj-
ko in burnimi dogajanjem v državi, ki
jih je sprožil Mihail Gorbačov.

Sovjetski partijski in državni vodi-
telj pa je vsestransko zagovarjal svoje
izbire. Poudaril je, da še nikoli v pre-
teklosti niso šli tako daleč v procesu
demokratizacije. Vseeno pa je priznal,
da perestrojka povzroča tudi »boleče
in destabilizacijske pogoje za Sovjet-
sko zvezo«. Izhod Gorbačov vidi le »v
prebroditvi naše neodločnosti« in v
čimprejšnjem prehodu »k nadzorova-
nem tržnem gospodarstvu«. Tudi on se
je zavzel za ustanovitev republiške
partije, ki pa ne sme postati alternati-
va zvezni partiji. Še več, Gorbačov je
včeraj za kremeljskimi zidovi obnovil

svojo zvestobo demokratičnemu cen-
tralizmu, ko je zagovarjal staro leni-
nistično tezo, da lahko zvezna partija
razveljavi sklepe republiških partij, če
so ti v nasprotju z interesi Sovjetske
zveze. Prav tako je odločno zagovarjal
dosedanja ideološko-organizacijsko
strukturo partije, v bistvu partijske ce-
lice, ki so prisotne v vseh družbenih
strukturah od gospodarstva pa do voj-
ske, policije in sodstva. Njegov poziv
proti frakcionizmu pa je po vsem so-
deč naletel na gluha ušesa.

Prvič v sovjetski partijski praksi so
namreč predložili kar tri alternativne
resolucije, prave frakcijske politič-
ne platforme. Prvo je predstavil član
konferenčnega pripravljalnega odbora
Ivan Odsacij, ki je osebno napadel
Gorbačova, ker je »odvzel pobudo
partiji«, jo ošibil in pustil manevrski
prostor »rušilnim akcijam protisocia-
lističnih sil«. Odsacij je prav tako branil
leninistične temelje sovjetske par-
tij in se odločno postavil po robu za-
misli, da bi partija pristala na parla-
mentarno logiko.

Povsem nasprotnega kova je bila re-
solucija »demokratične platforme«, ki
zahteva ukinitvev demokratičnega cen-
tralizma in konec partijskega monopo-
la, ukinitvev partijskih celic v vojski,
policiji in sodstvu. Radikalne sile za-
htevajo, da se partija pokori parla-
mentarni logiki, tako da postane le
ena od mnogih strank.

Tretja resolucija, ki so jo predstavile
dogmatske sile »marksistične platfor-
me«, pa poskuša iskati kompromisno
rešitev v sedanjih krizi marksizma. Za
njihovo odpovedjo demokratičnega
centralizma pa se bržkone skriva pre-
pričanje, da lahko ruska partija tudi
brez demokratičnega centralizma pre-
glasuje na skorajšnjem kongresu KP
SZ delegate iz drugih republik. Da to
dosežejo, pa »ruski marksisti« potrebu-
jejo »enotno republiško partijo«, zato
so proti frakcionizmu in za uspešen
partijski aparat.

Vsekakor pa je včerajšnja razprava
nesporno dokazala, da so za vedno mi-
nili časi monolitne partije.

Nadaljevanje razprave o zaščitnem zakonu

TRST — Slovenska kulturno-gospodarska zveza je
pred današnjim pričetkom razprave o slovenskem zašči-
tnem zakonu v ožjem odboru senatne komisije za ustavna
vprašanja naslovila tako na predsednika komisije sen.
Leopolda Elio kot na poročevalca zakona sen. Giuseppea
Guzzettija brzojavki, v katerih izraža željo, da bi pri ob-
ravnavanju zakona upoštevali dokument o pravicah na-
rodnostnih manjšin, ki ga je pred nedavnim predstavil v
Kopenhagnu italijanski zunanji minister De Michelis.

Podobne brzojavke je SKGZ poslala tudi ministru De
Michelisu ter ministrskemu predsedniku Andreottiju in
ministru za deželne zadeve in ustavna vprašanja Antoniu
Maccanico. Tudi od vladnih predstavnikov je pričakova-
ti dosledno spoštovanje načel, ki jih obsega dokument iz
Kopenhagna.

V včerajšnjih večernih urah so sporočili, da bo minis-
ter za deželne zadeve Maccanico pred današnjo razpravo
o zaščitnem zakonu sprejel delegacijo vsedržavnega vod-
stva VZPI-ANPI, v kateri bodo Dušan Košuta, Arrigo Bol-
drini, Mario Lizzero in Silvano Baccicchi. Vodstvo VZPI-
ANPI je za sestanek zaprosilo že pred časom.

Malo Adriano Roccia so baje prodali starši

PAOLA (COSENZA) — Mala Adriana Benedetta Roccia
naj ne bi padla v nikakršno brezno, prav tako pa naj se ne
bi izgubila v gozdu. Otroka naj bi prodali neki neznani
družini, kar pa je še najbolj neverjetno, deklico sta menda
prodala prav oče in mati.

Na pobudo preiskovalnega sodnika Sergia Affronteja so
včeraj aretirali Ferruccio Roccia in njegovo ženo Anno Gu-
aglianone ter Angelino Nappo in njeno še nepolnoletno
hčerko Elviro. Preiskovalni sodnik meni, da sta gospa Nap-
po in njena hči odigrali vlogo posrednika med družino, ki
je kupila deklico, in starši male Adriane Benedette. Vsi
štirje so obtoženi sodelovanja pri ugrabitvi.

Primer male Adriane Benedette je udaril kot strela z
jasnega 10. junija letos, ko so starši javili policiji, da se je
deklica izgubila, ko je nabirala jagode v gozdu. Iskanje
komaj triletnega dekletca je trajalo nekaj dni, vendar niso
našli nikakršnih znakov morebitne nesreče. Preiskovalci so
nato osredotočili pozornost na pričevanja staršev in nekate-
rih družinskih prijateljev ter si ustvarili mnenje, da so de-
klico ugrabili. Najprej so obtožili Rome, šele kasneje pa so
izoblikovali teorijo, da so otroka izročili novim »staršem«,
to je osebam, ki so deklico kupile.

Azzurri (brez izgubljene točke) in modri (brez leska) naprej

Italijanski navijači Olimpica so spet doživeli veliki dan. »Azzurri« so z
odlično igro z 2:0 premagali reprezentanco ČSFR in osvojili prvo mesto v
A skupini, v osmino finala pa se uvrščajo s polnim izkupičkom točk ter kot
edina reprezentanca, ki ni prejela golov.

Naprej pojde tudi Jugoslavija, ki je šibko ekipo Emiratov premagala s
4:1, vendar pa ni razblinila vseh dvomov okrog svoje prave vrednosti.

Na sliki (AP): Schillaci je sinoči vnovič zadel in upravičil zaupanje
trenerja.

Razmere na grško jugoslovanskih mejnih prehodih se umirjajo

BEOGRAD — Zahteve grških ob-
mejnih organov se spreminjajo iz
ure v uro. Od včeraj jutraj pri vstopu
v Grčijo od jugoslovanskih državljanov
zahtevajo po 2.000 mark na osebo. V Avto-moto zvezi Jugos-
laviji menijo, da gre pri tem po vsej
verjetnosti za predpis, ki Grčijo varu-
je pred ilegalnim vstopom tujih
državljanov. Glede na ta predpis
morajo turisti in potniki, ki vstopajo
v Grčijo, obmejnemu organom poka-
zati potrdilo o plačanih hotelskih
storitvah in 1.500 grških drahem ali
15 zahodnonemških mark za vsak
dan, ki ga nameravajo preživeti v
tej državi. Čeprav so Grki sinoči na-
povedali, da bodo ta sklep ublažili
in za naše državljane zahtevali le
1.000 zahodnonemških mark na vo-
zilo oziroma 2.000 na tovorno vozilo,
najnovejši sklep kaže, da dosedanja
pogajanja niso prinesla pričakovanih
rezultatov.

Sicer pa v skupnosti jugoslovanskih
železnih poudarjajo, da potniš-
ki in tovarni železniški promet z
Grčijo poteka po voznem redu in da
za zdaj na mejnih prehodih ni zadr-
ževanja vagonov.

Včeraj aretirali tri voditelje upora na Univerzitetnem trgu V Bukarešti položaj bolj miren Iliescu tudi uradno predsednik

Marian Monteanu

BUKAREŠTA — Na skupnem zasedanju obeh zbornic romunskega parlamenta bodo danes Iona Iliescu tudi formalno proglasili za predsednika republike. Zaradi nasilnega zatrtja protivladnih demonstracij na današnji svečanosti iz protesta ne bo prisoten ameriški veleposlanik v Bukarešti.

V romunski prestolnici naj bi bilo včeraj mirno. Radio Bukarešta je poročal, da je promet ponovno normalno stekel, na Univerzitetnem trgu naj bi bilo vsega dvesto manifestantov, v ki-
oskih pa naj bi spet prodajali opozicijske časopise. O »miru« je poročala tudi uradna tiskovna agencija Rompress, ki je poudarjala tudi uspešno »posredovanje« novega notranjega ministra Urša na nočnih pogovorih z vodstvom študentov.

Toda proti tem uradnim vestem o skoraj popolni normalizaciji življenja v romunski prestolnici govori včerajšnja vest, da so policijske oblasti res

aretirale tri voditelje nedavnega upora proti Iliescu in Fronti za narodno rešitev. Vest je posredovala romunska televizija, pri tem pa so tudi povedali, da so študentski voditelj Marian Monteanu, vodja Ljudskega zavezništva Dumitru Dinca in član Zveze sredinskih strank Nica Leon obtoženi vzpodbujanja k nasilju.

V intervjuju za BBC pa je romunski premier Petre Roman včeraj izjavil, »da gre Romunija proti demokraciji brez vračanja v preteklost,« o študentih, ki so vse te dni demonstrirali na Univerzitetnem trgu, pa je dejal, da gre le za neznanen del prebivalstva in da bi »romunska vlada z enostavno policijsko akcijo zagotovila normalen promet na trgu, kar je tudi edina stvar, za katero naj bi bila vlada zainteresirana.«

Na bodočem kongresu bo iz »pepela« KPI zrasla nova stranka

RIM — Že do konca tega leta ne bo več KPI, iz njenega pepela pa se bo rodila - na kongresu, ki bo najbrž konec novembra - nova politična skupina. To je odločno zagotovil Achille Occhetto ob včerajšnji predstavitvi knjige Paola Floresa D'Arcaisa na temo komunističnega preobrata. Occhetto je najvil tudi, da bo predlagal kdaj in kako naj bi se ta proces razvil na prihodnjem zasedanju komunističnega vodstva.

Dejansko naj bi se razprava že začela s soočanjem na temo »temeljne programa«, iz katerega naj bi izpeljali načrtovalno osnovo in torej poiskali tudi identiteto nove politične sestave. Prav zaradi tega so po Occhettovem mnenju sedanje razprave znotraj partije pozitivno nadaljevanje obnove novega procesa, ki ga je KPI odprla na bolonjskem kongresu.

Danes pa je že bolj otipljiva možnost, da KPI premesti nasprotja med

fronto za »da« in fronto za »ne«, in se raje opredeli za soočanje med različnimi platformami, ki bodo vsekakor so delovale - celo s premostitvijo pred sodka o imenu - pri sestavi načrta o novi politični stranki.

Achille Occhetto meni, da bo interna razprava vse prej kot povod za nove zaplete in zmešnjave. »Tistim, ki se tega bojijo«, je dejal Occhetto »ni povsem jasno, kako se razvija raziskovanje znotraj KPI. Ne zavedajo se, da gre za temeljito rekonstrukcijo leveice in našega demokratičnega sistema.«

»Zato je povsem naravno« je pristavil Occhetto, »da bi nas kdo rad penaliziral z neposrednim pritiskom na bazo, če se premikamo z naglimi koraki, če pa kdo zapazi kako upočasnitev, ali pa kako »packarijo«, bi nam prav tako rad vrغل polena pod noge.«

G. R.

Dumitru Dinca

Slovenija se ne želi priključiti Avstriji

LJUBLJANA — Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, ki se mudi na 2-dnevnem obisku v madžarski županiji Zala, je v intervjuju za tamkajšnji časopis izjavil, da Slovenija z Jugoslavijo zanima samo kot prostovoljna skupnost narodov, ne pa tista na boljševističnih temeljih, v katerih se lahko en narod dviga nad drugega. Za nas, je nadaljeval Peterle, je glavni kriterij popolna suverenost. Če dosega suverenosti znotraj Jugoslavije ne bo možna, bomo Slovenci krenili po lastni poti. Po mnenju slovenskega premijera bi Slovenija brez večjih pretresov preživela težave, ki bi jih izževala morebitna odcepitev. V tem kontekstu je Peterle zankal govorice, češ, da se želi Slovenija priklučiti k Avstriji, hkrati pa je dodal, da v tem trenutku nimajo interesa za vzpostavitev tesnejših vezi s komerkoli. Slovenija se želi vključiti v evropske integracijske tokove in v tem okviru na široko odpira vrata Avstriji, Italiji in Madžarski, je Lojze Peterle še poudaril v intervjuju.

Albanci zavračajo osnutek nove ustave

PRIŠTINA — Člani ustavne komisije skupščine Kosova niso podprli predloga Jugoslovanskega predsedstva za sprejem nove zvezne ustave. Hkrati so tudi delegatom pokrajinske skupščine predlagali, naj, na jutrišnji seji prav tako ne dajo soglasja k omenjenemu predlogu jugoslovanskega predsedstva. Tako odločitev so člani ustavne komisije je Kosovske skupščine sprejeli po glasovanju, v katerem je prišlo do popolne nacionalne razdeljenosti članov komisije, v istem tonu pa je minila tudi celotna razprava. Delegati albanske narodnosti so bili proti predlogu za sprejem nove zvezne ustave, saj vidijo v tem zoževanje avtonomije albanskega naroda. Zato so zahtevali pravico do samoorganiziranja in samoodločanja, vztrajajoč na enakopravnosti republik in pokrajin.

Nica Leon

Srbski predstavnik v Ženevi obrazložil stališča Beograda

ŽENEVA — Srbija ne zaostaja pri uveljavljanju političnega pluralizma, saj je dovolila delovanje političnih strank, uvaja pa tudi tržno gospodarstvo, je eden poudarkov srbskega republiškega sekretarja za mednarodne odnose dr. Aleksandra Prlje med današnjim pogovorom s približno ducatom novinarjev v Palači narodov.

Glavna naloga Srbije je oblikovanje nove ustave, ki bo zagotavljala demokracijo, neodvisnost sodstva, kulturne in človekove pravice, obenem pa bo garantirala tudi ozemeljsko celovitost republike. Volitve bodo izpeljali šele po sprejemu ustave, tako da jih letos očitno ne bo, sledi iz ministrovega nastopa, v katerem smo slišali tudi opazke, da so tisti, ki so napadali srbskega voditelja Slobodana Miloševića, na Hrvatskem in v Sloveniji izgubili volitve. Nova ustava bo uveljavila enodolni parlament ter dve regionalni skupščini. Sicer pa se na politične spremembe že pripravljajo, 12. julija bodo ustanovili socialistično stranko Srbije, ki ne bo poskus maza oči prebivalstvu, kot drugod, kjer so komunističnim partijam samo spremenili ime, temveč bo šlo za povsem novo stranko, ki bo imela nov politični program. Kar zadeva ZKJ, dr. Prlja meni, da zvezna partija nima bodočnosti, kar je pokazal že januarski kongres, ki ga niso zapustili srbski predstavniki. Pa tudi sicer srbski sekretar za mednarodne odnose, ki je včeraj predaval na oddelku za politične vede ženevske univerze na temo Vloga Srbije v Jugoslaviji in svetu, nima posebej ugodnega mnenja o razmerah v državi. Četudi je uvodoma de-

jal, da na svojih potovanjih po svetu ne omenja »družinskih preprirov«, torej notranjih sporov, je mimogrede spregovoril o dolgotrajnem srbsko-slovenskem prijateljstvu, ki je z obtožbami na račun Srbije, z neresnicami o nekakšnem bojkotu (ki ga očitno ni bilo) ter z zborovanji v prid Albancev, močno načeto in ne škodi samo prijateljskim vezem med dvema republikama, temveč tudi bodočnosti Jugoslavije. Še vedno je opaziti sile dezintegracije, je dejal dr. Prlja in mimogrede omenil, da ima Slovenija ministra, ki je bil še pred kratkim predmet ukrepanja pravosodnih organov.

Kar zadeva jugoslovanske probleme, po mnenju včerajšnjega govornika korenine krize tičijo v ustavi iz leta 1974, edini, ki pozna, a nima določila, s katerim bi lahko blokirali neustavno delovanje. Prava črna luknja. Na vprašanje, ali se Jugoslavija lahko dolgo upira notranjim pritiskom, je dr. Prlja odgovoril posredno, da namreč ne more dolgoročno preživeti, če ne bo imela zvezne oblasti, ki bo ohranila tudi posebnosti republik. Srbija se zavzema za federativno obliko ureditve in proti konfederaciji. Slednje bi bilo po njegovem mnenju korak nazaj in v zgodovini menda še ni bilo primera, ko bi se neka država odločila, da iz federacije, torej bolj izpopolnjene oblike, preide v konfederacijo, ki je ohlapnejša oblika državne ureditve. Tudi lanske protestne akcije srbskega naroda (mitingi) so po zadržilu dr. Aleksandra Prlje imeli profesionalni značaj.

BOŽO MAŠANOVIĆ

Slovenski in tuji novinarji prvič na območju Kočevske Reke

KOČEVSKA REKA — Kake tri kilometre od Kočevske Reke leži skromna vasica Gotenica. Nekdaj so tu živeli kočevski Nemci, sedaj pa je to zgolj domovanje uslužben-
cev sekretariata za notranje zadeve. Dober kilometer proti hribu je globoko v skalo zvrtano orjaško atomsko zaklonišče. Gradili so ga deset let, od približno leta 1950 do 1958; takrat je bilo povsem sodobno opremljeno in narejeno po švicarskih vzorih, zdaj pa je že nekaj časa sicer vzdrževano, vendar opuščeno, ker ne spada več v načrte slovenskega republiškega štaba za izredne primere.

Objekt si je včeraj ogledalo okrog sto domačih, jugoslovanskih, in tujih novinarjev v okviru sklepa slovenske vlade, da se skoraj celoten kompleks Kočevske Reke odpre za javnost in da ne bo več pod režimom »zavarovanega območja«, kot je bilo vsa leta po vojni.

Ob tej priložnosti so seznanili novinarje z ugotovitvami vladne petčlanske komisije, ki je področje raziskala, oba resorna ministra, Janez Janša in Ivan Bavec, pa sta odgovarjala na številna vprašanja radovednih novinarjev. Govorila sta precej, vsebinskih odgovorov pa je bilo bolj malo.

Že v poročilu komisije je rečeno, da je nad tem območjem imel posebno oblast Mitja Maček, in to vse do današnjih dni. Zadnjič je bil v Gotenici 5. junija, torej dan pred prihodom vladne komisije. Tam ima še vedno sobico (izredno skromno, kot je poudaril Janša), pustil pa je dva zaboja knjig. Kje je trenutno Maček, minister Bavec ni želel odgovoriti in na izrecno vprašanje ali so točne govorice, da je v

ljubljski umobolnici, je ostro od-
brusil: »Nisem njegov zdravnik.«

Komisija izvršnega sveta je ugotovila, da je do letos zavarovano območje obsegalo 200 kvadratnih kilometrov, prejšnja slovenska vlada pa ga je zmanjšala na 50. Sedaj nameravajo večji del prostora odpreti, ohraniti pa skladišča in telefonsko centralo, ki nemoteno deluje in ki jo bodo seveda ohranili, kot bodo obdržali nekatere objekte za potrebe teritorialne obrambe.

Na celotnem področju obratujeta dve podjetji, ki se ukvarjata z živinorejo in kmetijstvom, se zlasti pa z gozdarstvom in predelovanjem lesa. Podjetji delata po normalnih kriterijih. Tudi življenje v Kočevski Reki teče normalno, čeprav je vas že v varovanem pasu in torej tuji vanjo nimajo dostopa.

Celotno področje je bilo skratka razdeljeno na dva dela: širši varovani pas, ki ni bil tako strog, znotraj tega prostora pa še strogo zastražena otočka, kjer so omenjeni objekti.

Med njimi je vsekakor največji in najbolj strogo varovan, ki je tudi vzbujal največ polemik in vprašanj, atomsko zaklonišče za slovensko vodstvo v primeru vojne, revolucije ali podobnih dogodkov.

Atomsko zaklonišče ima 2.400 kvadratnih metrov prostora in 1.400 metrov hodnikov. Vhod je temen, nekako neugleden. Toda vrata so debela dobrega pol metra in iz posebnega jekla. Tu se hodnik razširi, postane svetel, tla so obložena z linolejem, svetloba je normalna, prav tako temperatura, ozračje. Vse je čisto in urejeno.

Ta predel služi kot nekaj ventil v primeru eksplozije, tik vhoda. Zato

vodi iz tega velikega sprejemnega prostora dolg ožji rov v pravo zaklonišče, ki je globoko v hribu. To je cel labirint rogov, na levi so sobice, kjer bi živeli ministri in drugi veljaki, pa telefonske centrale, poseben oddelek je prava bolnišnica z operacijsko dvorano, rentgenskim aparatom in drugo opremo. Pod zemljo je strojnica s skladiščem nafte, ki je rabila za lastno elektrarno, zračenje in drugo. Računajo, da bi tu lahko še en teden po jedrski eksploziji živelo in delalo okrog 100 ljudi. Vse je zastarelo. Elektromotorji so nemškega izvora iz 1953. leta, enako velja za ostalo opremo. Pohištva skoraj ni ali pa je modernejšega izvora.

Kdo je gradil zaklonišče? To vprašanje so novinarji zastavljali obema ministroma na razne načine, toda pravega odgovora niso dobili. Tudi poročilo govori o raznih možnostih, omenja se jetnike, pa tudi čisto navadne izkušene in civilne delavce.

Izredno sumljivo, v resnici edina stvarna obtožba, pa je dejstvo, da so prvi pisani uradni dokumenti iz 1978. leta, od prej pa ni nobenega papirja. Torej so možne vse razlage in ugibanja, tudi najhujša, da so objekte gradili jetniki, ki so jih kasneje pobili.

Minister Bavec je samo pojasnil, da so v ugotovitvah komisije slovenske vlade omenili, da so na tem območju pobili jetnike. To je napisano na temelju dokumenta iz 1986. leta, v katerem je govor o pobijanju vojni-
jetnikov tik po koncu druge svetovne vojne, torej v povsem drugem zgodovinskem razdobju.

JLA ni imela tu nobenega objekta, do lani je pomagal stražiti vod

vojakov, ki je zdaj izginil. Celotno področje je torej povsem slovenska stvar, vsi objekti so grajeni in namenjeni slovenskim potrebam. Tito je zadnjič obiskal zaklonišče leta 1973, prej je bil tu še nekajkrat. To je bil edini neslovenski predstavnik, ki je vedel za objekt in si ga ogledal. Zanj je vedelo še nekaj deset visokih slovenskih politikov, obiskov pa je bilo zelo malo in z zadevo so se ukvarjali samo pooblaščenici.

Sam pojav tega posebnega območja je nekaj izjemnega in spada v okvir družbe, v katerem se je ustvarjal. Seveda pa je možna še druga razlaga, saj je na primer podobnih objektov z oznako »vojaške služnosti« v Italiji nešteto, še zlasti veliko prav na našem področju, saj je tu meja Nata z Varšavskim pak-
tom, polna obrambnih naprav, poligonov in drugih zaprtih območij. Razlika je v nezakonitosti sistema, ki je bil nelegaliziran vse do 1978 leta, v Mačkovi izjemni vlogi in seveda v resnih sumih, da pri gradnji in prva leto pri vzdrževanju ni bilo vse tako lepo in prav.

O tem priča tudi drugačne vrste primer. Vas Kočevska Reka je brez cerkve. Toda cerkev je bila, pa so leta 1954 »prišli kaznjenci« in jo minirali. Sedaj so vse skupaj lepo vzravnali, okrog rastejo lipe, namesto cerkve pa je zrasel partizanski spomenik.

Posebna komisija slovenske vlade je predlagala izvršnemu svetu, naj parlament sestavi preiskovalno komisijo, ki naj ugotovi zgodovino zaprtega območja, raziše usodo tukajšnjih jetnikov in političnih zapornikov.

Posebej vznemirljivo je vprašanje, ali je bilo to področje namenjeno za zapor ali za izolacije. Po ustnih virih naj bi bili predvideni dve lokaciji tam, kjer so hiše, toda nič ne kaže, da bi kaj takega pripravljali.

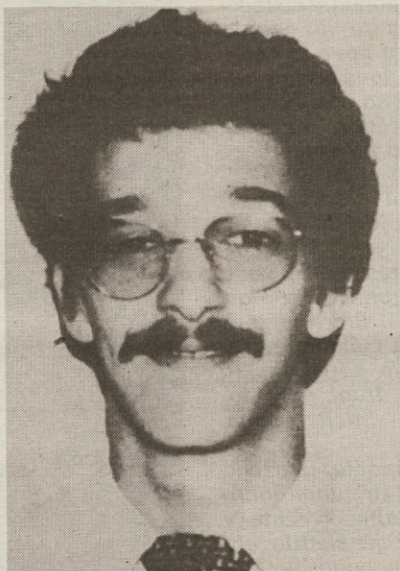
Nesporno pa je tudi, da v obrambnih načrtih že desetletja ni več predviden umik slovenskega vodstva na to območje in da gre že dolga leta za povsem normalne stvari: shranjevanje republiških rezerv hrane in orožja, nujno potrebne zveze v primeru potrebe in nekatere druge objekte. Obe podjetji, ki še vedno uspešno obratujeta, krijeta stroške za vse te potrebe in gradnjo ter vzdrževanje cest.

Pri tem povsem legitimnem in vsekakor normalnem ocenjevanju sedanjega razdobja in prejšnje vlade je edina črna pika dejstvo, da je bil vse do volitev na tem področju shranjen tudi arhiv slovenske partije, ki so ga nekaj dni pred volitvami odpeljali v sedež ZKS-Stranke demokratične prenoval, v stavbo v Tomšičevi ulici. Pa tudi v tem primeru gre samo za arhive in stvar, ki je bila v prejšnjem sistemu nekaj normalnega.

Kočevska Reka, Gotenica in celotno varovano področje nima nobene geografske ne druge zveze z Rogom in moriščem slovenskih domobrancev. Morišča so levo od Kočevja, Kočevska Reka pa je desno. Od Kočevja so morišča oddaljena kakih 6 kilometrov, tik ob cesti, in nikoli niso bila zastražena. Tu bo v nedeljo, 8. julija, svečan pogreb z govorom predsednika slovenske republike.

BOGO SAMSA

Domnevnim teroristom RAF je pomagala STASI Aretacije teroristov v Vzhodni Nemčiji

VZHODNI BERLIN — Seznamu domnevnih teroristov in pripadnikov RAF, ki so jih v zadnjih tednih aretirali v Vzhodni Nemčiji, moramo dodati še dve imeni. Predvčerajšnjim so v Neubrandenburgu aretirali teroristko Silke Maier-Witt, ki jo je izdal neki bivši agent STASI, včeraj pa so v istem mestu aretirali še 31-letnega Henninga Beera, ki je osumljen, da je avgusta 1981. leta zakrivil bombni atentat na ameriško vojaško oporišče v Ramsteinu. Maier-Wittova je osumljena sodelovanja pri ugrabitvi in umoru podjetnika Hannsa-Martina Schleyera. Vzhodnonemški notranji minister Diestel je novinarjem dejal, da je Beer živel povsem redno življenje, saj so mu agenti STASI zagotovili finančno podporo in mu omogočili tudi spremembo imena. Beer in ostali aretiranci so na začetku 80. let zapustili ZRN in se preselili v NDR, kjer so jih sprejeli agenti STASI. Nekaj časa so bivali v počitniškem centru tajne policije pri Briessnu, nato pa so z novo osebnostno izkaznico smeli ponovno v svet.

Na slikah (telefon AP): domnevna terorista RAF Silke Maier-Witt (levo) in Henning Beer (desno)

Nelson Mandela prispe danes v New York Kanada bo ohranila sankcije proti Pretoriji

OTTAWA — Voditelj Afriškega nacionalnega kongresa ANC Nelson Mandela je včeraj zaključil svoj obisk v Kanadi in bo od danes dalje dvajset dni gost v Združenih državah Amerike. V Ottawi je Mandela dosegel svoj cilj in dobil zagotovila kanadskega premijera Mulroneya, da Kanada še ne namerava ukiniti gospodarskih sankcij proti južnoafriškemu režimu. Borec proti apartheidu je svojo zahtevo po ohranitvi sankcij zagovarjal s tem, da bi po njegovem mnenju ukinitve sankcij proti JAR resno ogrozila boj proti rasnemu razlikovanju v Južnoafriški republiki.

Pri teh svojih zahtevah je bil deležen polne podpore kanadskega ministrskega predsednika, ki je v parlamentu poudaril, da kljub reformam, ki jih je v JAR uvedla vlada predsednika De Klerka, za zdaj ukinitve sankcij še ne pride v poštev. »Kanada je prepričana, da je v tem usodnem trenutku krepitve

demokracije v JAR odvisna od ohranitve gospodarskih sankcij.

Če je bila kanadska podpora Nelsonu Mandeli povsem pričakovana, saj je bila Kanada tista, ki je s svojimi apeli proti apartheidu leta 1961 dosegla izključitev Pretorie iz Commonwealtha, pa 71-letnega neformalnega voditelja ANC čaka precej težje delo v ZDA. Danes bo Mandela prispe v New York, kjer bo ostal tri dni in kjer bo poskušal s pomočjo vplivnih ameriških prijateljev nabrati potrebna sredstva za preselitev sedeža ANC iz Lusake v Johannesburg. Vzdušje pred njegovim prihodom je nekoliko skalo pisanje ameriškega časopisa o domnevi vpletenosti Washingtona v njegovo aretacijo leta 1962. Toda Mandela se je na tiskovni konferenci pred odhodom v New York diplomatsko izognil vsaki polemiki in dejal, da preteklost pripada preteklosti, zdaj pa je treba misliti predvsem na sedanjost in pripravljati načrte za prihodnost.

Kuba prekinila izvoz sladkorja in vsega blaga na Madžarsko

BUDIMPEŠTA — Demokratične spremembe v Vzhodni Evropi so po vsem sodeč načele tudi dosedanja pravila klirinskega in rubeljskega poslovanja med državami SEV. Kuba ni letos Madžarski poslala niti žlice sladkorja in drugih živil, kljub temu da je Madžarska do sedaj spoštovala sprejete obveznosti in pošiljala na Kubo opremo, ki jo predvideva sporazum med državama. V pričakovanju zapletov je Kuba odpoklicala domov vse kubanske študente, ki študirajo na madžarskih univerzah. Trenutno ni še jasno, če bo postkomunistična Madžarska spoštovala obveznosti do drugih »komunističnih« držav. V Budimpešti že navajajo, da so klirinški in rubeljski posli prava cokla za madžarsko gospodarstvo. Sovjetska zveza je zadnjo pošiljko madžarskega semenskega olja že plačala v konvertibilni valuti, tako da se je v bistvu že porušilo rubeljsko poslovanje.

Zračni gusar preusmeril sovjetski tupolev Po pristanku na Finskem je prosil za azil

HELSINKI — Za potnike in posadko sovjetskega linijskega letala tupolev 134, ki je kril notranjo progo Riga-Murmansk, se je preusmeritev na helinski letališče zaključila povsem srečno. V prvih popoldanskih urah so letališke oblasti pregovorile zračnega gusarja, naj pusti na svobodo vsaj vseh 54 potnikov.

Do preusmeritve letala je prišlo včeraj zjutraj ob 9. uri. Vest o preusmeritvi je posredovala letališka uprava štokholmskega letališča Arlanda, ki je omenjala sovjetsko letalo namenjeno na Švedsko. Letalo pa je pristalo približno uro kasneje v Helsinkih.

Kasneje so sovjetske oblasti posredovale informacijo, da so na krovu tupoleva trije zračni gusarji, vendar se je šele po srečnem zaključku preusme-

ritve izkazalo, da je šlo za eno samo osebo, staro približno 20 let.

Mlad fant je imel pri sebi ročno bombo in je grozil, da se bo poslužil svojega orožja, če ne bodo ugodili vsem njegovim zahtevam. Podrobnejših podatkov o njem ni veliko, vendar kaže, da se je s finskimi sogovorniki sporazumeval izključno v ruščini. Prav tako neznana pa je tudi vsebina njegovih zahtev.

Zračnega gusarja so vsekakor pregovorili, tako da je najprej pustil na svobodo potnike, nato pa še vseh pet članov posadke. Sam je preliščil policijske agente, ki so stražili letalo, tako da se je pomešal med potnike in je srečno prikorl pred finske oblasti in jih zaprosil za azil.

Na sliki (telefon AP): sovjetski tupolev na helinškem letališču

Upor srbskih novinarjev v beograjski TV hiši zaradi lažnivega poročanja

Kdo bo odpadel v srbskem ansamblu "štiri M"? Milošević, Minović, Mitević ali milica? Najslabše se piše drugemu in tretjemu planu tega ansambla. Zadnji, milica, bo še pogosto piskala v Srbiji, kdo pa ji bo ukazoval, bomo še videli. Ali bo to Milošević? Mnogi to odkimavajo. Kaj pa, če bo milici dirigiral Vuk Drašković?

Hudo pa stá zdaj na udaru Mitević in Minović, ki predstavljata dva najmočnejša agitpropovska centra srbskih komunistov, Politiko in TV Beograd. Res je, da ju zadnji miting srbske opozicije še ni zrušil, čeprav so mitingaši zahtevali, da "spokata". Kaže pa, da ju bodo izgnali uporniki znotraj teh dveh hiš.

Po mitingu in po tistem, ko so se 13. junija policaji znesli nad mitingaši pred poslopjem TV Beograd, se je sestel samostojni sindikat zaposlenih v beograjski televiziji in sklenil, da je bilo poročanje o tem dogodku sramotno. Starosta televizije Zarija Trnavčević je dejal, da je bila tistega dne poteptana čast časniškarskega poklica, in zahteval kazenski postopek proti direktorju televizije Miteviću. To so tudi naredili. Proti Miteviću so se obrnili tudi nekateri drugi, ki so doslej najtesneje sodelovali z njim. Kot urednik Dnevnika Zoran Luković, ki

ni hotel prebrati komentarja, ki so mu ga kot njegovo mnenje podtaknili šefi in v katerem so predstavniki srbske opozicije označili za srbske izdajalce. Luković je rajši odstopil. Tudi drugi voditelji Dnevnika niso hoteli brati takih komentarjev.

Vladajoča partija je imela vse možnosti, da prek TV oddaj pove svoje, medtem ko televizija ni dala niti minute možnosti, da tudi predstavniki opozicije kaj povedo. Ne samo to, eden voditeljev sindikata TV Beograd je povedal, da so na televiziji celo grobo falsificirali ves dogodek na beograjskem osrednjem trgu. Novinarji zdaj zahtevajo, da mora televizija pokazati ves posneti material, tako da bodo gledalci videli, kako so se policaji izživljali nad demonstranti, da bi tako »z naše hiše odstranili vso umazanijo, ki je ne more oprati niti Sava z Donavo skupaj.«

V srbski javnosti že od nekdaj negotujejo nad Mitevićem, predvsem zaradi njegovega servilnega odnosa do sleherne oblasti. No, zdaj se mu močno maja stolček. »Naj že spokata, on in šef Politike Minović, in naj se nikoli več ne vrne!« je slišati čedalje več glasov.

JANEZ JAKLIČ

Ustanovili bodo sklad za ozon

LONDON — Danes se bodo v Londonu sestali izvedenci iz 56 držav podpisnic Montrealskega protokola, ki je leta 1987 nakazal smernice za postopno odpravo fluoroklorogljikovodikov. Njihova glavna skrb bo ustanovitev posebnega mednarodnega sklada za ozon.

Na pobudo predsednice britanske vlade Thatcherjeve konferenco organizira Program OZN za okolje UNEP, tako da se bodo tega mednarodnega srečanja udeležili tudi predstavniki iz držav, ki niso podpisale Montrealskega protokola. Kot je včeraj izjavil direktor UNEP Mustafa Tolba, bodo izvedenci proučili možnost, da bi razviti Sever posredoval nerazvitemu Jugu le tisto tehnologijo, ki ne načenja ozonske plasti v našem ozračju. Obstaja namreč nevarnost, da bi transnacionalne družbe nerazvitim posredovale tehnologijo, ki jo Montrealski protokol prepoveduje. Na zatožni klopi so fluorok-

lorogljikovodiki, ki pa ne služijo samo kot razpršilci v raznih sprejih, temveč so prisotni v vseh hladilnih napravah in pri proizvodni plastičnih termoizolacijskih mas. Nadomestitev klorofluorogljikovodikov pa je skrajno draga zadeva, prav zato bodo ustanovili mednarodni sklad s kapitalom od 150 do 220 milijonov dolarjev. Busheva administracija je v začetku nasprotovala ustanovitvi takega sklada, češ da bi zadostovala svetovna banka, sedaj pa se je premislila.

Po vsem sodeč so ameriški izvedenci prepričali washingtonsko administracijo, da je sklad edini način, da ne razviti pristanejo na čisto tehnologijo. Zgovoren je primer Indije in LR Kitajske, ki nista podpisali Montrealskega protokola, a na njiju odpade kar 40 odstotkov vse svetovne proizvodnje klorofluorogljikovodikov. Konferenca bo dosegla svoj višek 27. junija, ko se je bodo udeležili ministri za okolje.

Ognjemet osvetlil Pariz

Ob drugih prireditvah so v Parizu v ponedeljek pripravili tudi veličasten ognjemet in se tudi na ta način spomnili 50. obletnice Degaullovega poziva Francozom, naj se uprejo nacistični Nemčiji

propagandno obvestilo

Nova iznajdba pomirja
častilce zagorelosti

Stop soncu in gubam

NEW YORK — Zagorelost, žgoča strast poletja. Lahko pa zapusti pekoča in neodstranljiva znamenja: gube, ki se poglobljajo s tekom let in vse manj prožno kožo.

Zdi se, da je znanost vse preveč stroga s privrženci zagorele polti: če ima sonce nedvomne prednosti za človekov organizem, pa vse kaže, da izpostavljanje žarkom UVA in UVB brez potrebne zaščite in preko mere pospešuje staranje kože, povzroča prezgodnje nastajanje gub, neizprosno pogloblja že obstoječe gube in predvsem lahko povzroči zelo resno škodo koži.

Barbara A. Gilchrest z Odseka za dermatologijo v Bostonu je zelo odločna: sonce spoštuje našo kožo samo, če se mu izpostavimo z vso potrebno previdnostjo. Za tiste, ki se prav ne znajo odpovedati intenzivni zagorelosti, pa so v raziskovalnih laboratorijih multinacionalne družbe Korff, ki ima sedež tudi v New Yorku, odkrili nov trojni sončni filter, ki je sposoben nevtralizirati škodljive učinke žarkov UV in hkrati zagotoviti zdravo in trajno zagorelost brez gub.

Potem, ko so jih testirali v Ameriki, so proizvedli za sončenje z novim trojnim filtrom Korff že naprodaj v lekarnah, in sicer v različicah za odrasle in za otroke.

Pogovor s Paolom Magellijem, Italijanom, ki se je v sedemdesetih letih navdušil za Jugoslavijo

Sen o boljši in pravičnejši družbi

Verjetno se bo še kdo spominjal Pasolinijevega romana *Sen o nečem*, s katerim je znani italijanski pisatelj pred več desetletji razpredel svoj neorealistični pogled na družbene razmere De Gasperi-jeve Italije. *Sen o nečem* je v tem knjižnem delu sen o pravičnejši družbi, sen o iskanju humanejših odnosov v drugačnem okolju: glavni junaki zgodbe (revni mladeniči iz Karnije) zasledujejo ta svoj sen v Jugoslaviji, kamor jih privabi predstava o socializmu. Tu - v Jugoslaviji - se Pasolinijevi junaki za kratek čas nastanejo, doživijo razočaranje in se naposled - vendar še vedno z neusahljivim hrepenenjem po preobrazbi družbe - vrnejo domov.

Če je obdobje prvih let po vojni vsaj delno dokumentirano (Pasolini je snov črpal iz resničnih dogodkov), pa je kasejši čas - tj. čas, ko je Jugoslavija zopet postala privlačna za mnoge - povsem neraziskan. Tu mislimo na obdobje ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let, ko je Jugoslavija pritegnila pozornost predvsem številnih levičarskih intelektualcev. V središču zanimanja sta bila zlasti model samoupravljanja kot jugoslovanska inačica socializma in zunajblokovska pozicija Jugoslavije v mednarodnih odnosih. Simpatije do jugoslovanskega političnega sistema so se povečale zlasti po invaziji držav članic varšavskega sporazuma na Češkoslovaškem leta 1968. Razočaranje do politike Sovjetske zveze je bilo v nekaterih intelektualnih levičarskih krogih pač tolikšno, da so se začeli opredeljevati za drugačne poti v socializem.

Med tistimi, ki so se v sedemdesetih letih navdušili nad Jugoslavijo in so se tu nastanili, je gledališki režiser Paolo Magelli. Magelli je doma iz Prata blizu Firenc, umetniško pa je »zrastlel« v gledališču Metastasio, iz katerega izhajajo Roberto Benigni, Francesco Nuti, Pamela Villosi in drugi. V Jugoslavijo je prišel leta 1972 in odtlej največ časa delal v Beogradu. Trenutno živi v Zagrebu, kjer smo z njim imeli tale pogovor.

Katere so bile značilnosti jugoslovanskega sistema, ki so pred dvema desetletjema najbolj

Omenjeni pojav se bistveno razlikuje od onega po koncu vojne. Takrat (to je v letih 1946-48) je bila Jugoslavija privlačna zlasti za nižje sloje, medtem ko so konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let bili najbolj navdušeni nad Jugoslavijo intelektualci. Zanimanje za Jugoslavijo je bilo pri nekaterih tolikšno, da so se v Jugoslaviji kar nastalili. Jugoslavijo so pač sprejeli kot deželo, kjer bi najboljše razvijali svoje intelektualne energije oz. na najboljši način dali svoj »doprinos k izgradnji drugačne vrste socializma«. V zvezi s tem je značilen primer gledališkega režiserja Petra Brooka, ki je v Jugoslaviji nekaj časa delal zastoj, bili pa so še nekateri drugi podobni primeri. Vendar večina teh, ne ravno številnih razumnikov, je v Jugoslaviji v trajala le malo časa, kajti začetna upanja in načrti so se izrodili. Vrnili so se v rodne dežele, njihov povratek se je zliil z veliko bolj množičnim odhodom domačih intelektualcev iz Jugoslavije. Usoda zahodnoevropskih razumnikov se torej v bistvu ni veliko razlikovala od sicer bolj tragične usode številnih tržaških delavcev in ostalih iz naših krajev, ki so se v prelomnem letu 1948 znašli v postinformbiroveskem viharju v Jugoslaviji.

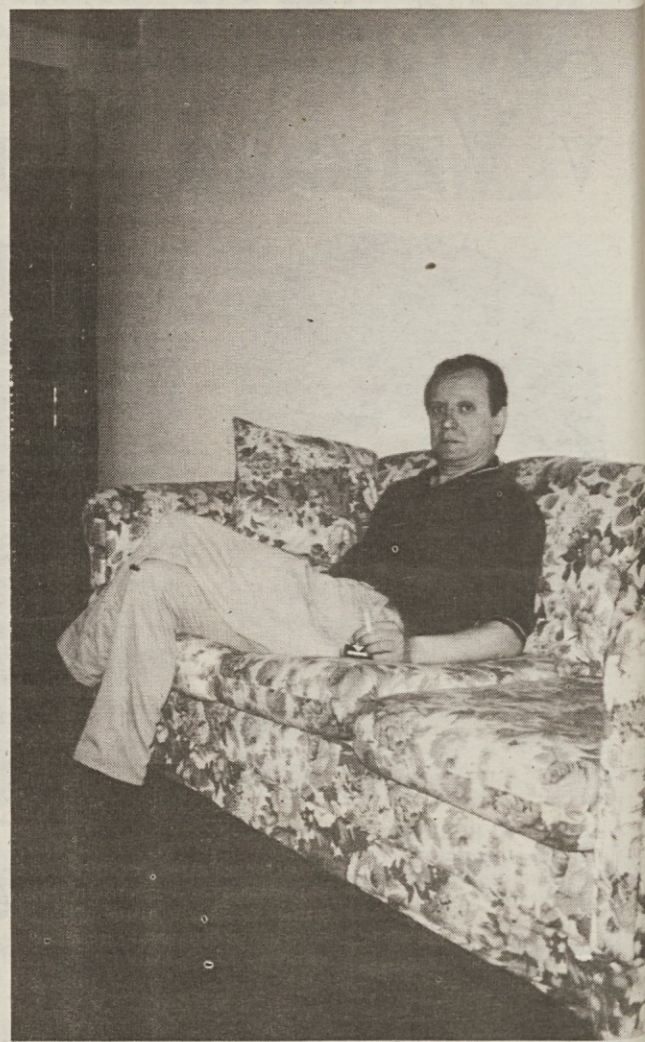
Velika večina intelektualcev - prijateljev Jugoslavije je obdobje na koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let doživljala drugače kot ti, ki smo jih našli. Doživljala ga je predvsem preko obiskov oziroma kulturnih turjev po Jugoslaviji, navezovanja stikov in študijskih srečanj. Od teh bi omenili zlasti

dve, tj. tradicionalna srečanja marksistov v Hercegovnem in t. i. korčulansko poletno šolo. Na njej so se srečevali marksistični filozofi in sociologi tako iz zahodnih kot vzhodnih držav, pobudnik srečanja pa je bila zagrebška revija Praxis, eno glavnih zarišč tedanje nove leve v Jugoslaviji. Začetki korčulanske šole segajo v leto 1963, srečanje so redno prirejali do začetka sedemdesetih let. Med glavnimi dokumenti, ki so jih sprejeli na seminarjih te šole, je bila ostra in takojšnja obsodba posega na Češkoslovaškem. Do vojaške zasedbe je prišlo ravno v dneh, ko so na Korčuli potekali seminarji, med podpisniki protestnega pisma so bila znana imena kot npr. Herbert Marcuse, Tom Bantomore, Ernst Bloch, akterji maja '68 v Franciji Lucien Goldmann in Serge Mallet in drugi. Na korčulanskih srečanjih so sodelovali še drugi, npr. filozofi Jürgen Habermas in Erich Fromm, Kostas Axelos itd.

V kolikšni meri so se upanja, izražena na teh srečanjih, izkazala za puhla dobro vemo. Obdobju intelektualne svežine v prvih sedemdesetih letih je sledilo obdobje zaostritve notranjih odnosov (odstranitve Staneta Kavčiča v Sloveniji, Savke Dapčević in Mike Tripala na Hrvaškem, Marka Nikežića v Srbiji itd.), katerih posledica je bila zaježitev demokratizacije v kulturi. Samoupravljanje kot model je sčasoma doživelo polom, po letu 1980 pa je prišlo obdobje splošne krize.

Ostal je le sen, sen o nečem kot pravi Pasolini; mar ni to premalo?

I. V.

Paolo Magelli na njegovem domu v Zagrebu

Benna Bessona, Roberta Ciullija itd., skratka imena, ki so bila na konici evropske kulture.

Vsi mi smo bili prepričani, da predstavlja Jugoslavija veliko upanje za socializem v Evropi. Sicer smo dobro poznali njena notranja protislovja, začeni s partitokracijo, ki se je (posebno v drugi polovici sedemdesetih let) izoblikovala v vseh republikah. Vendar smo po drugi strani upoštevali tudi vrsto pozitivnih premikov: željo po svobodi med drugo svetovno vojno, zavračanje konfrontacije med obema blokoma, vztrajno iskanje neke oblike neposredne demokracije itd.

Kar me je pritegnilo v Jugoslavijo je bila tudi želja, da bolje spoznam njeno stvarnost, njeno kulturo. Jugoslovansko kulturo sem pozneje posredoval v zunanji svet in s tem skušal načeti kulturni imperializem tako na Zahodu kot na Vzhodu. Za to so se v vzhodnem svetu takrat zanimali številni, npr. češkoslovaški disidenti, nova madžarska levica, ljudje, ki so bili aktivni v sovjetski alternativni kulturi itd. Mnoge od teh sem osebno spoznal, omenil bi npr. Iona Karamitruja, romunskega igralca, ki je umrl med decembrskim uporom. Številne sem spoznal s pomočjo Benna Bessona, Berchtovega sopotnika in znanega gledališnika. Pri tem (namreč z vrednotenjem »malih kultur« in vnašanjem svežine v evropski kulturni prostor) ni šlo le za poskus ošibitve kulturnega, marveč tudi ekonomskega imperIALIZMA. Ne smemo namreč pozabiti, da je prav ekonomska sfera tista, ki znatno pogojuje kulturo.

Kdaj je zanimanje za Jugoslavijo doseglo vrhunec?

»Jugoslavija je bila v središču pozornosti levičarskih intelektualcev z Zahoda zlasti v obdobju med 1968. letom in sredino sedemdesetih let. Mnogi razumniki so s simpatijo gledali na Jugoslavijo tudi potem, in to na več načinov: s sodelovanjem na vsakoletnih srečanjih gledališč Bitef, na srečanjih pisateljev in pesnikov v Beogradu in Strugi itd. Na teh srečanjih smo želeli dokazati, da evropska kultura ne sega le od Berlina do Palermo.«

Pred leti ste v nekem intervjuju za revijo Duga kritizirali t. i. antiintelektualno revolucijo v sredini sedemdesetih let; je bil mar pojav antiintelektualne revolucije tisti prvi znak, ki je kazal, da v Jugoslaviji nekaj ne gre?

»Antiintelektualna revolucija sovpada z ojačenjem birokracije in pojavom oblik korporativizma skozi t. i. SIS-e (samoupravne interesne skupnosti). To je privedlo do atomizacije interesov, kar je bilo v nasprotju z vsakršno obliko kulturnega delovanja. Kultura je nekaj, kar spaja, ne pa nekaj kar atomizira.

Med antiintelektualno revolucijo je prišlo do nasprotnega pojava kot v prvih sedemdesetih letih: iz Jugoslavije so odšli številni domači razumniki, kar je znatno ošibilo

njen intelektualni potencial. Posledica ošibitve intelektualnega potenciala je bila uveljavitev nacionalizma. Temu smo bili in smo še priča marsikje, zadnje čase posebno na Hrvaškem. Z odhodom nadarjenih razumnikov je ne nazadnje prišlo tudi do preboja netalentiranih in nesposobnih sil.«

Kaj pa zdaj? Kaj je tisto, kar vas (poleg otrok seveda) veže na Jugoslavijo?

»Predvsem me veže dober del svoje preteklosti. V Jugoslavijo sem namreč prišel, ko sem imel 24 let, odtlej sem tu razpredel stike s številnimi zanimivimi ljudmi.

Skratka, z Jugoslavijo me veže tisto, kar Proust označuje kot iskanje izgubljenega časa; ne nazadnje tudi upanje, da bo zdajšnje, temachno obdobje naposled končno le minilo.

Precej verjamem v življenjskost slovanskih narodov, v skrajni obliki celo v njihovo iracionalnost. To so narodi, ki so materialno revni, moralno pa bogati. Kar jih odlikuje, je dokajšnja velikodušnost.

Kako pa gledate na levico v zahodni Evropi, v prvi vrsti v vaši rodni deželi?

»Mislim, da je italijanska, na sploh pa evropska levica danes

premalo angažirana na področjih, kot so amerikanizacija kulture, ekologija kot način življenja idr. Mislim tudi, da je preveč nagnjena k želji po upravljanju, vladanju. Levici se bolj prilega to, da se bojuje kot da je na oblasti. Levica - kot jo pojmujem jaz - je zavest, medtem ko je desnica trup; trup brez zavesti pa je - kot vemo vsi - nekaj živalskega, nehumanega.«

Pripravil
IVAN VOGRIČ

Magellijeva umetniška izkaznica

Magellijeva pot na gledališkem področju je bila v Jugoslaviji dokaj uspešna. Kot režiser je prejel več priznanj, med drugim nagrado Bojan Stupica za predstavo *Bratje Karamazovi* (na besedilo Dušana Jovanovića) in nagrado Alpe Adria za uprizoritev dela *Zločin na kozjem otoku* (na besedilo Uga Bettija). Pomembna dela, ki jih je režiral so tudi *Danton*, *Mandragola* in *Ijubezenski koncil* Oscarja Panizze, tj. dramsko delo, ki je bilo v Rimu prepovedano. Magelli je režiral v najpomembnejših gledaliških hišah v Jugoslaviji (Beogradu, Splitu, Skopju, Zagrebu, Ljubljani), velikokrat tudi v tujini, zlasti v Franciji in zvezni republiki Nemčiji; z denarjem, ki ga je zaslužil v tujini, je največkrat finansiral lastne gledališke projekte. Zanimivo je, da je bil pred prihodom v Jugoslavijo skoraj eno leto v Romuniji. V tej deželi je (s posebno štipendijo, ki mu je omogočila študijsko bivanje) spoznal eno najbolj zanimivih gledališč v Evropi.

Leta 1987 je Magelli režiral uvodno prireditev ob odprtju Univerziade. Istega leta je nastopil v filmu *Hudodelci* Francija Slaka, pri čemer je zanimivo, da je igral v vlogi, ki se mu je - zaradi izkušenj v življenju - prilegala. Podal je namreč lik italijanskega komuniste, ki ga je življenjska pot po vojni pripeljala v Jugoslavijo.

pritegnile pozornost levičarskih razumnikov na Zahodu?

»Preden bi odgovoril na vprašanje, bi rad poudaril, da je bil krog intelektualcev, ki se je zanimal za Jugoslavijo, dokaj širok. Tu bi omenil zlasti številne ustvarjalce na področju književnosti in gledališča, npr. Heinricha Bölla, Güntherja Grassa, Maxa Frischa, nedavno umrlega Antoina Viteza,

primorski dnevnik

z obsežnimi poročili o svetovnem nogometnem prvenstvu dobite pri:

LJUBLJANA: v vseh večjih kioskih
ob nedeljah: kiosk Vjesnik - Avtobusna postaja kiosk v Kliničnem centru kiosk Delo - EMONA - Cankarjeva, 1 kiosk Figovec ali na Trdinovi cesti (izmenično)

KRANJ: v vseh večjih kioskih

KRANJSKA GORA: kiosk Delo

BOHINJSKA BISTRICA: kiosk Turistično društvo (tudi ob nedeljah)

BOHINJ - JEZERO: Turistično društvo (tudi ob nedeljah)
Hotel Zlatorog (tudi ob nedeljah)

BLED: kiosk Kasino
Kiosk pri Upionu — avtobusna postaja
Avtokamp Šobec

ROGAŠKA SLATINA: kiosk Zdravilišče Hotel "SAVA" (tudi ob nedeljah)
kiosk DELO (Pernat — Mašera)

RADENCI: kiosk Hotel "RADIN"

BOVEC: kiosk TTL
Kavarna na trgu (samo ob nedeljah)

KOBARID: kiosk TTL
Bife Kramar, Trg Svobode (samo ob nedeljah)

TOLMIN: kiosk Delo - Avtobusna postaja
Kiosk TTL - Leban, Rutarjeva 2

DOBROVO: kiosk Delo

SOLKAN: Market, Trg. pod. »Goriška«

NOVA GORICA: vsi kioski
Avtobusna postaja (ob nedeljah)

ŠEMPETER: kiosk TTL - Štrukelj
kiosk TTL - Kavčič
kiosk Delo - Drnošček
Market Trg. pod. »Goriška«

VRTOJBA: Market Trg. pod. »Goriška«

MIREN: kiosk Vesna »Pri mostu«

RENČE: kiosk TTL

BRANIK: Market Trg. pod. »Goriška«

KOSTANJEVICA NA KRASU: Market »Živila«

ŠEMPAS: Market Trg. pod. »Goriška«

OZELJAN: Market Trg. pod. »Goriška«

AJDOVŠČINA: kiosk Delo
kiosk TTL (tudi ob nedeljah)

POSTOJNA: Knjigarna Primorski tisk

PIVKA: Knjigarna in papirnica ŽENKO, Kolodvorska 7.

RIBNICA PRI PIVKI: Kiosk LIKAR Srečko.

ILIRSKA BISTRICA: kiosk TTL Avtobusna postaja
kiosk TTL, Cankarjeva ulica
knjigarna Primorski tisk - Trnovo

SEŽANA: kiosk TTL - Švara, Partizanska 33
Supermarket Kras (tudi ob nedeljah)
Bife na avtobusni postaji (tudi ob nedeljah)

GORJANSKO: Market »Preskrba«

KOMEN: Market »Preskrba«

DUTOVLJE: Market »Preskrba«

LOKEV: Market »Preskrba«

DIVAČA: kiosk Delo

KOZINA: Blagovna hiša

ŠKOFIJE: kiosk Barolin (tudi ob nedeljah)

ANKARAN: kiosk Delo, posl. št. 16

KOPER: vsi kioski Dela in Tobaka
kiosk na Tržnici (ob nedeljah)

IZOLA: kiosk Primorski tisk
kiosk Babič, Ulica 1. maja
kiosk Delo št. 3, Avtobusna postaja (tudi ob nedeljah)

PIRAN: knjigarna Primorski tisk
kiosk Vodopja, Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)
kiosk Videgar, Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)

PORTOROŽ: knjigarna Primorski tisk (tudi ob nedeljah)

LUCIJA: kiosk Tobak

Adria Airways bo močno povečala mednarodni promet

Jeseni letalske povezave med Ljubljano in Moskvo

LJUBLJANA — Sovjetske oblasti so izdale dovoljenje slovenskemu letalskemu prevozniku Adria Airwaysu za vzpostavitev redne letalske povezave med obema državama. Kot je povedal komercialni direktor Adrie Peter Grašek bo Adria najkasneje z jesenskimi letnimi redom vzpostavila tri do štirikrat tedensko neposredne poletje med Ljubljano in Moskvo. To pa seveda že zdaleč ni vse, kajti Adria bo z letošnjo jesenjo močno povečala mednarodni letalski promet. Namesto dvakrat bodo poslej trikrat tedensko vozili v Pariz, v London pa kar šestkrat tedensko, razen v soboto. Po dvakrat na teden bodo Adria letala letela iz Ljubljane v Düsseldorf oz. Köln. Tako imenovanim delavskim program, ki jih že več let vzdržujejo z vsemi večjimi nemškimi mesti in s Zürichom in Ženevo bodo jeseni dodali še povezavo Ljubljane z Brusljem in Berlinom. Znotraj prostora Alpe Jadran je blizu povezava Ljubljane in Bergama, pogovori pa tečejo tudi o poletih na Dunaj. Precej novosti napovedujejo pri Adrii v notranjem prometu, kjer bodo dali poseben poudar

rek programu znotraj Hrvatske oz. povezavam Slovenije in Jadranske obale. Nesporno je, da bo ljubljansko letališče od jeseni dalje mnogo pridobilo na pomembnosti, še posebno, če bodo tudi pri JAT-u podobno ukrepali. Pridobila pa bo tudi Slovenija, ki ji bodo nove mednarodne letalske proge še bolj odprle okno v svet. Pri Adrii so se odločili za agresivno politiko v tej smeri. Pri tem so jo vzpodbudili nekateri poslovni rezultati. V prvih štirih mesecih letos so v mednarodnem prometu v primerjavi z enakim lanskim obdobjem prepeljali za 115 procentov več potnikov in dosegli indeks 215. Zasedenost letal je bila večja za 21 odstotkov. Kumulativno se je ves promet povečal za 15 odstotkov, domači tovorni promet se je povečal za polovico, mednarodni pa za 150 procentov. Povečali so tudi dolžino letov, tako da znaša zdaj povprečni let 1.200 km, k čimer je pripomogla nova letalska povezava med Ljubljano in otočjem Sejšli v Indijskem oceanu, kamor letijo vsako sredo do konca septembra.

A. P.

Alternativa v ciljih KPI

TRST — V prejšnjih dneh se je sestalo deželno tajništvo KPI z namenom, da bi ocenilo vprašanje novih odborov v krajevnih ustanovah po upravnih volitvah. Tajništvo je pozvalo strankine organizacije, da bi pomnožile pobude, da bi čimprej prišlo do oblikovanja takih odborov, ki bi bili alternativni krščanski demokraciji. Ti odbori naj bi se po mnenju tajništva KPI oblikovali na osnovi sodelovanja mad komunisti, socialisti, ambientalisti in silami laične demokracije.

V teh pobudah, dodaja tajništvo KPI, ki morajo vsekakor sloneti na trdnih programskih osnovah, je treba preprečiti vsako možnost zmede. Te pobude so bistvenega pomena v novi politični fazi, ki jo je z bolonjskim kongresom ubrala KPI in katere glavni cilj je oblikovanje nove velike stranke italijanske leve.

Treba je tudi preprečiti poizkuse KD, dodaja deželno tajništvo KPI, da bi ta stranka zasijala razdor na levi.

Deželno tajništvo KPI se torej obrača na deželno vodstvo PSI, da bi se pač z jasnimi primeri odločilo za nove odnose na levi, ki naj bi postavili temelje za resnično alternativo krščanski demokraciji.

Od Strunjana do Belvedera

Klub Istra čistil obalo

STRUNJAN — Člani Kluba Istra iz Kopra so organizirali čiščenje obale od Strunjana do Belvedera. Udeležilo se je več deset ljubiteljev narave in pristašev varovanja okolja, ki jih moti tako zanemarjena obala, do katere se marsikateri obiskovalec obnaša mačehovsko. Zanemarjenost je še toliko bolj nerazumljiva, saj je bil del obale, s katerega so pobirali nesnago januarja letos zaščiten z občinskim Odlokom o razglasitvi krajinskega parka Strunjan. Odlok je seveda eno, (kruta) resničnost pa drugo - ta krajinski park je tako onesanežen, da bi to lahko skrbelo ljudi, tudi če prostor ne bi bil razglašen za krajinski park.

Poleg tega varstvenike narave moti protokolarni objekt republiškega izvršnega sveta, ki na delu strunjske obale še zmeraj straži z mrežo. Pohvalno je, da so pri akciji tako ali drugače sodelovala tudi nekatera podjetja. Akcija pa je bila priložnost za pobude o tem, kako v bodoče se da primerneje skrbeti za strunjski krajinski park.

B. Š.

Dosedanje volitve niso rešile zapletenega položaja Danes se izteka rok za sestavo Izvršnega sveta v Občini Koper

KOPER — Boris Gorup, 40 let, diplomirani inženir strojništva je mandatar za sestavo Izvršnega sveta v koprski Občini. Potem, ko delegati na prvi seji niso izvolili mandatarja, se je postopek ponovil in edini novi predlagani kandidat (neodvisni, predlagala pa ga je ZKS - SDP) je dobil 50 glasov od 77 prisotnih delegatov na seji občinske skupščine. Sedemindvajset glasovnic je bilo neveljavnih. Vsekakor dodajmo, da se prav danes izteka rok za sestavo Izvršnega sveta v koprski Občini.

Boris Gorup, kot direktorju Tomosovega inštituta se mu izteka drugi mandat, je v kratkem in jedrnatem nagovoru delegatom pred izvolitvijo pojasnil smernice njegovega delovanja kot (možnega) predsednika občinske vlade. Kar zadeva gospodarstvo, si bo novi izvršni svet prizadeval razbremeniti ga pretiranih davkov, podporo pri razvoju bodo imeli vsi z novimi, kakovostnimi programi, še posebej tisti, ki bodo lahko zaposlovali nastajajoče višje delovne sile in pa tisti, katerih proizvodnja bo ekološko neoporečna. Ekologija, skrb za okolje bo pomemben element pri oblikovanju odločitev nove vlade. Gorup se bo zavzemal tudi za skladen razvoj podeželja in mesta, nujno pa bo najti tudi ravnotežje med možnostmi in željami, ki so na področju družbenih dejavnosti. Vsekakor se bo novi izvršni svet zavzemal, da bodo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju nadaljevali z aktivnostmi, za katere je jasno, da so bile dobre, pravilno zastavljene. Mandatar je poudaril, da nova vlada ne bo vse obrnila na glavo, začela drugače kot prejšnja, pač pa bo s stroko in znanjem izvajala program, za katerega naj bi dobila podporo v skupščini. Kriterij pri izbiri članov IS ne bo strankarska pripadnost pač pa stroka, volja za delo, uspehi v preteklosti.

Po izvolitvi mandatarja za sestavo IS so delegati obravnavali še dvoje pomembnih, zanimivih zadev. Informacijo o selitvi orožja enot TO v objekte, ki jih varuje JLA in financiranje političnih organizacij iz proračuna občine.

Kar zadeva problematiko selitve orožja, so dobili pisno poročilo občinskega štaba TO, pa tudi ustno pojasnilo komandanta. V koprski Občini so šele ob omenjenem spornem ukrepu izvedeli za to, da pretežni del orožja TO skladišči na Hrvaškem. Igor Pogačar (Demos) je dejal, da tega dejstva ne more sprejeti, saj orožje spravljeno v drugi suvereni republiki oziroma državi in predlagal, da se orožje

»preseli« na teritorij naše republike. Predlagal je tudi rešitev: v mnoga neizkoriščena zaklonišča. Pa tudi sicer bi morali opraviti pregled za kaj in kako se uporabljajo zgrajena zaklonišča. Glede najnovejših razmer v zvezi z dostopom do orožja, pa so delegati danes slišali, da je skorajda »vse po starem«, le da se je treba prej javiti komandi, pod katero skladišče sodijo...

Delegati koprške skupščine so sprejeli samo začasni sklep o finansiranju delovanja političnih organizacij, saj so si bila mnenja o »odrezanem kosu kruha« iz proračuna dokaj deljena, za večino pa je bilo značilno, da je proračunska rezina pretanka. Novi izvršni svet se bo torej med drugim moral v prvi vrsti spoprijeti tudi s tem vprašanjem, ki pa ga bodo - vsaj tako je bilo slišati tudi v razpravi - v strankah tudi poskušali pripraviti. V tem primeru bo namreč treba pojasniti tudi to, kaj gre za delovanje strank, kaj za delovanje skupščinskega sistema, ne nazadnje pa tudi za to, kdo opredeljuje in kdo izvaja določeno politiko.

DUŠAN GRČA

V Piranu pa so ga vendarle imenovali

PIRAN — Po dolgi polemiki so na seji piranske občinske skupščine vendarle imenovali izvršni svet in predsednika le-tega. Predsednik je Andrej Grahor, ki je dobil 25 glasov, to je dva glasova več, kot je bilo potrebno. Preostalih 17 delegatov se je vzdržalo. Preden so delegati glasovali, se je razvila dokaj mučna razprava, saj so tako predstavniki Demosa, liberalcev in zelenih napovedali glasovanje proti takemu predlogu IS, ker niso soglašali s posamičnimi kandidati.

Kljub ostri razpravi večine niso prepričali. Za podpredsednika so izvolili Dimitrija Živca. Drugi člani pa so Ivo Bakič, Ugo Fonda, Pavel Lovrečič, Anton Mikeln, Pero Zovko, Marijan Gužič in Daniela Paliaga-Jankovič.

B. Š.

Slovenska dediščina

MATAVUN PRI DIVAČI — V prejemnem centru pri Škocjanskih jamah je včeraj Mladinska knjiga predstavila knjigo Svetovna dediščina v Jugoslaviji, ki jo je član predsedstva Republike Slovenije Matjaž Kmecl označil za »estetsko in strokovno izjemen založniški dosežek«.

V knjigi, ki so jo sedaj natisnili v slovenskem (6 tisoč izvodov), srbohrvatskem in angleškem jeziku, je s pretanjeno besedo in »odlično izbranim in premišljenim razvrščenim slikovnim gradivom« predstavljeno 9 jugoslovanskih mest in območij (Škocjanske jame, Plitvička jezera, Split, Dubrovnik, Kotor, Durmitor s Taro, Stari Ras in Sopoćani, Studenica ter Ohridsko jezero in Ohrid), ki so uvrščene v Unescov seznam trstopenajstih spomenikov svetovne naravne in kulturne dediščine. Knjigo je uredil Marjan Krušič, besedila pa so ob pomoči številnih ustanov in posameznikov prispevali prof. dr. Janez Hofler in prof. dr. Ignac Voje (o kulturni dediščini) ter Matjaž Puc (o naravnih dediščini). Založba se dogovarja, da bi v sodelovanju s švicarskim partnerjem natisnila tudi izvede v nemškem jeziku.

J. O.

V Piranskem zalivu Vse več orad in brancinov

PORTOROŽ — Piranski zaliv je od konca tedna bogatejši za 90 tisoč ribjih mladč. Stokovnjaki Marikulture Portorož so namreč iz Francije uvozili 80 tisoč mladih (le nekaj centimetrov velikih) brancinov in 10 tisoč orad, ki so skupaj tehtali vsega 150 kilogramov, vendar bodo v približno 18 mesecih ob primeren hranjenju toliko zrasli, da bodo delavci Marikulture s štirimi ribiči - kooperanti pridelali 15 ton cenjene bele ribe. Za primerjavo povejmo, da je to vsaj toliko mesa, kot ga ima 75 telet, seveda pa so brancini in orade na trgu veliko bolj cenjeni kot teletina, saj omenjene ribe dosegajo najmanj trikrat višjo ceno kot teletina in se giblje med 250 in 300 dinarji za kilogram.

Naložbo (mladiče, velika plavajoča platforma z zaščitnimi mrežami) je veljala 1,8 milijonov dinarjev. Večji del tega načrta pa so v Marikulturi lahko uresničili s pomočjo prispevka s strani bivšega sisa za osnovno preskrbo in iz sredstev razvojnega dinarja, nekaj pa so primaknili kooperanti.

B. Š.

Za turizem na Krasu!

SEŽANA — V Sežani so očitno končno spoznali, da za dober turistični zaslužek nista dovolj le prometne lega in nekaj izjemnih neravnogodovinskih znamenitosti. Izkušnje namreč kažejo, da tudi v takih primerih pravi dobiček prinašata šele celotna ponudba in učinkovito trženje. Zametke takšnega obnašanja je letos v sodelovanju z občinskim vodstvom poskušal postaviti sežanski Kompas, ki bo za 22. junij v Sežani pripravil otvoritveno prireditev letošnje kraške turistične sezone.

Zamisel so predstavili na usklajevalnem sestanku, na katerega so na pobudo predsednika OS Ivana Vodopivca povabili precejšen del predstavnikov tistih dejavnosti, ki bi lahko pripomogla k boljšemu počutju obiskovalcev oziroma tranzitnih ptonikov, s tem pa tudi večjemu dohodku od turizma. Vsi so podprli Kompasovo pobudo, da 22. junija popoldne na ploščadi pred brezcarinsko prodajalno na mejnem prehodu Fernetiči pripravijo program, na katerem se bodo poleg Komasa in njegovih sežanskih dobaviteljev predstavili tudi ostali organizatorji gostinske, turistične, kulturne in druge ponudbe na Krasu. Da bi za ta prizadevanja vzbudili tudi pozornost javnosti, se je Kompas odločil, da po predstavi na mejnem prehodu pri Starem gradu v Sežani pripravi tudi brezplačen kulturno-zabavni program za vse Sežance.

Ob splošni podpori, ki jo je bil deželen ta projekt pa nikakor ne moremo prezreti tudi pobude Vilija Borjančiča (KTC Kipica) in še nekaterih razpravalcev, naj bi takšne in podobne akcije po vsej občini nadaljevali vso sezono in hkrati utrjevali tudi sodelovanje vseh turističnih dejavnikov vse leto vključno z načrtnejšimi in usklajenimi pripravi na vsako turistično sezono posebej.

Ne nazadnje bi bilo treba prisluhniti tudi razmišljanjem, naj bi se v turistično propagando konkretnije in z denarjem vključili tudi vsi deli gospodarstva, ki posredno zaslužijo s turizmom. Pri tem so mislili predvsem na oskrbovalce, obrtnike in organizatorje najrazličnejših servisnih in drugih dejavnosti, ki bi s svojim sodelovanjem pri zbiranju denarja za reklamo in razvoj pomagali tistim, ki so odgovorni za turizem.

JANEZ ODAR

V Divači sedaj imajo nov gasilski dom

DIVAČA — Krajevni praznik v Divači se je pričel s koncertom domačega pihalnega orkestra, ki že več let uspešno deluje in dosegla vidne rezultate pod vodstvom dirigenta Darija Pobega. Osrednja slovesnost divaške krajevnosti skupnosti, ki združuje 1700 prebivalcev v 10 vaseh, pa je vsekakor bila nova delovna zmaga gasilcev, ki so slavnostno predali v uporabo gasilski dom. Trak je prerezal Rado Meden, predsednik sežanske občinske gasilske zveze.

V govoru je Meden poudaril, da je bilo v sežanski občini v zadnjih nekaj letih veliko storjenega na področju požarnovarnostne kulture. Tako sta bila zgrajena gasilska domova v Štjaku in Povirju, v Divači pa so gasilci s prostovoljnimi delom in ob pomoči širše družbene skupnosti zgradili gasilsko garažo s pomožnimi prostori. Veliko gasilskih domov v občini pa je bilo obnovljenih. Nabavljena so bila gasilska vozila in oprema. V gasilске vrste se vključuje vse več mladih. Tako na OS v Divači deluje pionirsko društvo Mladi gasilec, ki šteje 35 članov. V sušnem obdobju so prav gasilci tisti, ki skrbijo za prevoz vode v vse odda-

ljene kraje sežanske občine, kamor še ni speljan vodovod.

Gasilski dom so zgradili kot prizidek h kulturnemu domu v Divači. Projekt zanj je izdelal divaški arhitekt Stojan Lipolt. Tako je Divača, ki je pomembno križišče železniških in cestnih povezav, po katerih se prevažajo ogromne količine nevarnih snovi, dobila gasilski dom. Poleg prostovoljnega dela članov društva, ki je bilo ustanovljeno leta 1949 in je sedaj najmnostičnejše društvo na Divaškem, so za pomoč zaprosili tudi združeno delo in nekatere obrtnike. Pomoč jim je poleg železnice, RTP, TEJE in krajevnosti skupnosti vedno nudila Občinska gasilska zveza Sežana.

Nov gasilski dom je krajanom v ponos, gasilec pa pomeni pomembno pridobitev, seveda pa brez pridobivanja novega, kvalitetnega gasilskega kadra ne bodo širili požarnovarnostne kulture. Po slovesnosti je sledilo družabno srečanje.

Ob otvoritvi gasilskega doma je krajevna skupnost Divača izdala posebno tematsko številko glasila »Beseda krajana«, v katerem je predstavljeno gasilstvo v Divači. Milan Orbanč

je podal zgodovinski opis gasilstva od prvih začetkov pa vse do danes, napisal o delu občinske gasilske zveze Sežana in predstavil potek gradnje gasilskega doma. Marjan Petaros, predsednik GD Divača pa govori o gasilcih

kot nepogrešljivem dejavniku v družbi in delu v lanskem letu. Mladi pa so se razpisali o občinskem tekmovanju mladih gasilcev. V gasilsko so tudi fotografije.

-oks-

Medtem ko se bo dolinski občinski svet sestal še ta mesec Vprašanje župana zelo pogojuje politična pogajanja v Nabrežini

Vprašanje župana po pričakovanjih močno pogojuje izvolitev nove devinsko-nabrežinske uprave. To je bilo razvidno že dan po volitvah, to prihaja jasno do izraza tudi na pogajanjih med strankami, ki doslej, mimo lepih besed in obvez, niso obrodila nobenih konkretnih rezultatov. Na vidiku je sicer oblikovanje upravne koalicije KD-SSK-PSI, tako demokristjani kot Slovenska skupnost pa glasno in odločno zahtevajo župansko mesto. KD pravi, da je pet let lojalno in dosledno podpirala Bojana Brezigarja, da je sedaj stranka relativne večine in da ima nosilec liste na zadnjih volitvah Dario Locchi vse »politične in osebne karte« za župansko mesto. SSK pa je mnenja, da je bil dosednji župan zelo dober upravitelj, da obvlada jezika obeh devinsko-nabrežinskih jezikovnih komponent ter da je na volitvah prejel daleč največ osebnih preferenc, kar naj bi pričalo o ugledu, ki ga uživa med občani.

V ponedeljek zvečer sta se sestali vodstvi občinskih sekcij KD in PSI. Socialistično delegacijo je vodil tajnik Alfredo Burgher, predstavništvo KD pa komisar krajevne sekcije Piorgiorio Luccarini, ki sodi med najtesnejše sodelavce predsednika deželne vlade Adriana Biasuttija. Delegaciji sta okvirno soglašali, da bi bila tristrankarska uprava KD-SSK-PSI najbolj primerna za vodenje Občine, pretresli sta nato nekatere temeljne programske smernice in se razšli z obvezo, da se čimprej (verjetno že ta teden) čimprej

znova srečata. Po mnenju Luccarinija je bilo srečanje s socialisti vsekakor koristno, »predvsem zato, ker je PSI pokazala jasno voljo za oblikovanje odbora z demokristjani«. Predstavnik KD nam je vsekakor pristavil, da stranka ne namerava na noben način popustiti pri županu, »saj bi moral tudi v primeru štafete Locchi-Brezigar prvi začeti kandidat KD«. Luccarini je pri tem videti precej optimist, saj upa, da se bo nabrežinsko zadevo dalo na nek način »urediti« na pokrajinski ali celo na deželni ravni. »KD si prizadeva, da bi SSK postala polnopravni član večinske koalicije na Pokrajini in na Občini Trst. Na Pokrajini smo v primeru sporazuma v Nabrežini takoj pripravljeni odstopiti eno izmed odborniških mest SSK,« nam je še dejal Luccarini.

Večjo previdnost pa je opaziti pri socialistih. Vittorino Caldi nam je povedal, »da si PSI prizadeva za čimbolj reprezentativno upravo, ki bo morala zagotavljati vsem enako dostojanstvo ter tudi kolektivno vodenje vseh občinskih zadev, kar se do danes žal ni dogajalo.« Nabrežinski sekciji PSI in SSK se bosta sestali drevi, včeraj pozno popoldne pa sta se po dolgih mesecih molka in tudi občasnih ostrih medsebojnih polemikah srečali pokrajinski vodstvi obeh strank. Kot znano, so socialisti prav glede znane afere o štafeti Brezigar-Caldi v Nabrežini postavili politični veto nad morebitnim vstopom SSK v tržaški občinski ter pokrajinski odbor. Časa na razpolago za

pogajanja vsekakor ni več dosti. Notranje ministrstvo je namreč dokončno potrdilo okrožnico ministra Gave (na podlagi nedavno odobrenega zakona o poslovanju krajevnih uprav), po kateri bo treba tudi nabrežinski občinski odbor izvoliti najkasneje prve dni avgusta. V nasprotnem primeru grozi Občini komisarjska uprava.

Novoizvoljeni dolinski občinski svet se bo medtem sestal še pred koncem meseca. Za župana bo izvoljen socialist Marino Pečenik, njegov namestnik pa bo komunist Stojan Sancin, popolnoma odprto pa ostaja še vedno vprašanje koalicije: ali bo tristrankarska (KPI-PSI-SSK) ali dvostrankarska (KPI-PSI). Včeraj se je medtem izvedelo, da je Zelena lista smejočega se sonca, ki ima v Dolini enega občinskega svetovca, pripravljena »od zunaj« podpreti občinski odbor na podlagi nekaterih programskih izhodišč, seveda na področju zaščite okolja. V Dolini vsekakor kroži že predlog za sestavo novega občinskega odbora, ki z županom vred šteje sedem odbornikov. PSI bi dobila poleg župana še eno odborniško mesto, KPI podžupana in tri odbornike, Slovenska skupnost pa enega odbornika, seveda če bo vstopila v novo upravno koalicijo. V tem primeru bi v opoziciji s štirimi stetovalci ostala ednole Krščanska demokracija, ki na pokrajinski ravni molči ter čaka na razplet dogajanj. Od Doline in tudi od Nabrežine je namreč v marsičem odvisna usoda miljske občinske uprave. S. T.

Na posvetu tržaške ženske konzulte Ženske iz Evrope o svoji bodočnosti

Bodo ženske tudi v novi Evropi, ki ji na stečaj odpirajo vrata nedavni politični preobrti v Vzhodni Evropi in bodoče enotno tržišče, najšibkejši člen družbene verige, ki bo moral nositi največje družbeno breme? Na to vprašanje bodo skušale odgovoriti in mu najti ustrezne rešitve ženske iz vse Evrope, ki se bodo v ponedeljek, 25. junija, srečale v Trstu na posvetu z naslovom »Ženske iz Evrope se srečajo«. Posvet prireja tržaška ženska konzulta pod pokroviteljstvom vsedravnice komisije za uresničevanje enakopravnosti med žensko in moškimi. Na njem bodo res sodelovale ženske iz skoraj vseh evropskih držav, od tržaške univerzitetne docentke delovnega prava Cecilie Assanti in italijanske evroparlamentarke Anne Catasta do predsednice slovenske zbornice arhitektov Ilke Čerpes in članice programskega sveta slovenske KD Marije Kržič Gregorčič, od socialistične občinske svetovke v Lizboni Ane Coucello in poljske inženirke Tereze Flekiewicz do belgijske evroparlamentarke Marijke Van Hemeldonck, madžarske socialistične poslanke Magda Kovacs in številnih drugih poslank, upraviteljic in profesionalk iz ZRN, Nizozemske, Grčije in Čehoslovaške.

Na posvetu, ki so ga na včerajšnji tiskovni konferenci predstavile predsednica tržaške ženske konzulte Evy Malipiero in njene članice Ester Pacor in Stella Vinciguerra, bo sicer govor o ženskem položaju v današnji družbi na sploh. Za poročevalke bo posvet

priložnost, da iz ženskega vidika orišejo družbeno ureditev posameznih držav, da ugotavljajo, kako sploh živijo ženske (ki imajo dvojno družbeno funkcijo, saj v večini primerov delajo in skrbijo za družino) in v kakšni meri jim pride na pomoč družba oziroma država.

Posebno pozornost pa bodo posvetili seveda vlogi, ki so jo ženske imele v mirovni revoluciji na Vzhodu in ki jo bodo lahko še imele pri ustvarjanju nove družbe po meri človeka (ki bi lahko bila za zgled tudi zahodnim utrujenim demokracijam). S tega vidika bo osrednji del posveta posvečen torej prizadevanjem žensk za vzpostavljanje novih odnosov med različnimi državami, za obnavljanje in prenavljanje demokracije ter za utrjevanje novih vrednot, ki naj se opirajo na vsakdanje življenje. Pacorjeva je namreč posebej poudarila žensko težnjo po »konkretnem« gledanju na vrednote in po doslednosti pri upoštevanju vrednot v družbenem življenju. Prav zaradi te svoje lastnosti, ki jih »sili«, da se angirajo na socialnem, naravovarstvenem in vse pogostejše na političnem področju, pa so ženske vedno v prvi liniji pri vnašanju novih vrednot.

Prav zaradi tega bodo »evropske« ženske zelo konkretno spregovorile tudi o načinih proizvodnje, o politiki miru, o odnosu do Juga sveta, o organiziranju vsakdanjega življenja in — nazadnje — o sedanji oblastveni konstelaciji ter o prevladujočih družbenih vrednotah.

S posveta Pokrajine o tržaški trgovini v letih '90 Prosto finančno središče za relansiranje Trsta

Trst ima vse predpogoje, da bi postal medevropski »finančni butik« in na ta način obnovil svojo preteklo vlogo trgovskega in gospodarskega križpotja. Že sam obstoj mednarodno priznanih prostih carinskih con kaže namreč, v katero smer si mora Trst prizadevati, da bi našel pot iz sedanjega motovirja: ustanavljanje poleg carinskih tudi davčnih prostih con, ustanavljanje bank off-shore in nudenje finančnih storitev. Carinske proste cone niso namreč dovolj zanimive za evropsko tržišče, lahko pa postanejo odskočna deska za bolj zanimive finančne dejavnosti.

Scenarij, ki ga je prvi orisal verjetno prav predsednik proračunske komisije v senatu Andreatta med svojim januarskim nastopom na posvetu o bodočnosti Trsta, je končno začel konkretno spodbujati tudi tržaške javne upravitelje. Pokrajina Trst je včeraj priredila namreč poldnevni posvet o mednarodni trgovini in finančnih dejavnosti v Trstu v letih '90, na katerem so predstavili študije, ki jih je naročila sama pokrajinska uprava.

Docent prava evropskih skupnosti Luigi Daniele je tako poročal o carinskih, valutnih in davčnih aspektih tržaških prostih con ter o možnostih novih finančnih dejavnosti, docent upravnega prava Guido Gerin pa je ugotavljal, kako je mogoče ustanoviti finančne proste cone in katere že znane oblike bančništva bi najboljše izkoristili. Posvet pa je zaključil predsednik Inštituta za gospodarsko preučevanje in načrtovanje ISPE iz Rima Pasquale Lucio Scandizzo.

Govorniki so torej preučili možnost, da bi relansirali tržaško pristanišče in trgovino, ki pa — kot rečeno — potrebujejo zato vrsto spremernih storitev. Najprimernejša bi bila torej ustanovitev neke vrste prostega finančnega središča, ki bi združevalo takoime-novane International Bank Facilities, banke off-shore, telematsko borzo, ki bi obravnavala tudi nekonvertibilne devize itd. Vse to bi privabilo v Trst

— v novo finančno »oporišče« med Vzhodom in Zahodom in delno tudi med Severom in Jugom — tudi velik mednarodni finančni biznis, ki bi lahko izkoriščal že obstoječe in tradicionalne tržaške trgovske in gospodarske strukture, a tudi nove finančne storitve.

Na sliki (foto Magajna): udeleženci včerajšnjega posveta o trgovini v Trstu v letih '90.

V krožku Che Guevara zanimivo srečanje s parlamentarci Sedanji italijanski volilni sistem oddaljuje državljane od politike

V kulturnem krožku Che Guevara v Ul. Madonnina je bilo v ponedeljek zvečer na sporedu srečanje s poslanecem Augustom Barbero, predsednikom parlamentarne komisije za deželna vprašanja, ki je govoril o referendumih za spremembo volilnega sistema v Italiji. Svoja stališča o tem vprašanju so občinstvu predstavili tudi sociolog Darko Bratina, senator Stojan Spetič in poslanec Willer Bordon. V imenu prirediteljev je prisotne pozdravil Ilvio Bidorini, tajnik krožka Che Guevara. Povedal je, da je to srečanje s predstavniki parlamenta zadnje v tej sezoni, utegnilo pa bi biti res zadnje, saj je priliv finančnih sredstev nezadosten za vzdrževanje krožka.

Prof. Darko Bratina, ki je na tem srečanju nastopil kot predstavnik Tržaškega foruma za konstituantno, je analiziral pomen teh referendumov za spremembo volilnega sistema, za katere poteka v tem času zbiranje podpisov. Sprememba je nujno potrebna, je poudaril Bratina, saj je na zadnjih upravnih volitvah prišla do izraza precej zaskrbljujoča težnja volilcev, ki ne verjamejo več politiki. Nujno je torej dati več moči volilnemu telesu.

Podobnega mnenja je bil tudi poslanec Willer Bordon, predstavnik vsedravnega pripravljalnega odbora, ki je dal pobudo za volilne referendume. Tu ne gre le za preprosto »tehnično«,

ampak za pravo vsebinsko spremembo, je poudaril poslanec. Nujno je torej popolnoma reformirati politiko. Vedno pogostejše se namreč dogaja, da vladajoča oblast dejansko nima nobene stika z volilci in da državljani kljub nasprotnim ustavnim določilom dejansko ne odločajo o ničemer. Noben volilni sistem seveda ni brezhiben, treba pa se je odločiti za takega, ki bo najbolj upošteval želje, pričakovanja in zahteve ljudstva. Kar zadeva zbiranje podpisov za volilne referendume pa je Bordon povedal, da so jih v Trstu nabrali že več kot tri četrte.

Po mnenju senatorja Spetiča je bil neuspeh zadnjih »zelenih« referendumov zelo značilen dokaz nejevolje volilcev. Zbiranje podpisov, je nadaljeval Spetič, je vsekakor pomembno sredstvo, ki želi prisiliti politične sile, naj končno izboljšajo sedanje stanje. Vlada in tudi nekateri predstavniki KPI bi želeli, da bi se tudi ta referendum o spremembi volilnega sistema izjalovil. To pa bi bila smrt referendumov v Italiji, je opozoril Spetič. Oseben je poudaril, da se zavzema za korenitno spremembo volilnega sistema, treba pa je spremeniti tudi sistem informacije, ki bi morala biti bolj neodvisna od političnih interesov. Senator Spetič je obenem poudaril nujnost zakona, ki bi dovoljeval slovenski manjšini v Italiji svojega predstavnika v parlamentu ne glede na število glasov.

Zadnji je prevzel besedo poslanec Augusto Barbera. Referendum je nujno potreben zato, je poudaril, ker italijanski parlament vsa ta leta ni mogel spremeniti volilnega sistema. Nekateri politične sile so dejansko postavile svoj veto, tako da se o tem vprašanju skoraj ni smelo razpravljati. Prav je torej, da o tem odloča prebivalstvo. Če se bodo volilci izrekli za spremembo volilnega sistema, bodo s tem dejansko vrnilo oblast parlamentu, ki je imel zaradi raznih političnih iger doslej večkrat zavezane roke. Barbera je opozoril tudi na dve tipično italijanski hibi. Italija je edina država, v kateri je mogoče dati tudi preferenčni glas, to pa zlahka vodi v korupcijo. Druga napaka pa je ta, da državljani ne morejo odločati o tem, kako bo sestavljena vlada in torej ne morejo izbrati programa, ampak le stranke. Takšen sistem je v veljavi samo še v Izraelu, na Holandskem in v Belgiji, vse to pa seveda oddaljuje državljane od politike. Načrtovani referendumi imajo dva sovražnika, je še rekel predavatelj: tiste, ki so vedno vladali in tiste, ki želijo ostati v opoziciji, ker si ne upajo prevzeti odgovornosti. Tudi Barbera je ob koncu poudaril, da se popolnoma strinja z nujnostjo predstavnika v parlamentu za jezikovne manjšine, kar je v mnogih evropskih državah že dolgo v veljavi. (hj)

V Miljah so s prireditvijo zaključili kulturno sezono

Navadno so v Miljah tam živeči Slovenci s svojim društvom, šolo in podružnico glasbene šole GM, zaključili šolsko leto in delovno sezono s tradicionalno »Veselicom«.

Tokrat je prireditev potekala nekoliko drugače; nekaj zaradi raznih birokratskih ovir, nekaj zaradi kislega in slabega vremena, nekaj pa tudi zaradi svetovnega nogometnega prvenstva, ki meša »štrene« marsikateri naši prireditvi.

No, kljub ne preveč naklonjenemu vremenu in drugim oviram, ki smo jih že omenili, je v soboto stekla na dvorišču društvene gostilne Bajta (bivše Primavera) v Miljah (obrat je sicer last zadruge Vesna) lepa glasbena in pevška prireditev, ki so si jo lahko obiskovalci ogledali pod plastično streho, ki so jo postavili, ko so na novo uredili dvorišče gostinskega obrata.

Na prireditvi so nastopili pevci mešanega pevskega zbora Jadran, ki jih vodi zborovodkinja Miriam Bonin, nato pa še harmonikarski ansambel, ki ga vodi prof. Klavdij Furlan.

Pevski zbor je zapel kar deset pesmi, med temi »Zdravljico« in dve partizanski pesmi »Če zapojemo veselo« in »V nove zarje«. Pevce in pevke je spremljal na harmoniko mladi član

harmonikarskega ansambla Igor Zobin.

Harmonikarski ansambel, ki si je izbral ime »MILDO« (kratica za Milje - Dolino) sestavlja 12 harmonikarjev, pet od teh je iz podružnice glasbene šole v Miljah, ostali so iz Doline in Boljunca. Skupno so lepo in precizno zaigrali tri skladbe.

V imenu Društva Slovencev miljske občine je udeležence in nastopajoče pozdravil predsednik Kilijan Ferluga, ki je izrazil željo, da bi društvo, šola in glasbena šola še naprej delovali v korist slovenske skupnosti v miljski občini ter da bi se nadaljevala tudi takšna kulturna in družabna srečanja, kot je bilo tokratno. Izrazil je željo, da bi se povečalo število pevcev v zboru »Jadran«.

»Zbor bo lahko uspešno deloval le, če se mu bodo pridružili mladi pevci. Za nas in našo občino je obstoj zbora zelo pomemben, zato upamo in želimo, da se bodo mladi oglasili našemu vabilu in pristopili v zbor, ki že vrsto let uspešno deluje in nastopa na raznih prireditvah,« je dejal govornik. Prijetna družabnost je zaključila glasbeni večer v Miljah.

N. L.

Tradicionalno kresovanje v organizaciji KD Slovan

V petek, soboto in nedeljo priredi kulturno društvo Slovan s Padrič tradicionalno kresovanje. Ogenj bo zagorel v soboto in bo hkrati povod za vrsto prireditev.

V petek bodo ob 20.30 odprli v Kraljevem skednju pri stari štirni razstavo keramičnih izdelkov Gabrielle Osbich in tkanin Magde Tavčar. Osbicheva se bo predstavila z uporabnimi in okrasnimi predmeti, Tavčarjeva pa bo razstavila ročno tkane stenske preproge, tepihe in druge tkanine za dom. Ob odprtju razstave bo nastopil harmonikar David Danieli. Komaj 18-letni glasbenik se uveljavlja predvsem z dia-tonično harmoniko, saj se je udeležil že več mednarodnih tekmovanj in dvakrat zmagal v svoji kategoriji na svetovnem tekmovanju v Anconi. Danieli je tudi pobudnik novega zabavnoglasbenega ansambla Kraški trio s pevkami.

Kres bo zagorel v soboto za Kalom, ob kresu pa bo potekala zanimiva prireditev. Nastopila bo namreč skupina Studio za ples iz Celja, ki sodi v sam vrh slovenskega izraznega plesa. S sodobnim izraz-

nim plesom se skupina ukvarja že več kot 10 let, uspešna pa je tudi pri vzgojem in pedagoškem delu. Skupina je nastopila po vsej Jugoslaviji, gostovala pa je v SZ, Italiji, na Poljski, v Zahodni in Vzhodni Nemčiji in na mednarodnem festivalu v Ankari. Za uspešno pedagoško in umetniško delo je skupina Studio za ples prejela med drugim tudi Prešernovo nagrado. Med od-mori bo nastopila glasbena skupina Bromboletti.

V nedeljo bo orientacijski pohod (road book) z gorskimi kolesi. Organizatorji (Road Book BY-PM) so izpeljali 12 kilometrov dolgo progo po Padriškem hribu in okolici Padrič. Pohod s kolesi bo netekmovalen, udeleženci pa se bodo vozili na podlagi skic, ki bodo prikazovale smer vožnje. Vpisovanje na od 9. do 11. ure, prvi tekmovalci pa se bodo podali na pot ob 9.45 uri. Vpisnina za pohod predvideva tudi topli obrok, naj zapišemo še to, da bodo organizatorji poskrbeli tudi za otroke, ki se bodo lahko vozili v spremstvu starejšega spremljevalca.

Odbornik Carbone poročal o tem zapletenem postopku Precej nejasnosti glede ureditve novega sesljanskega pristanišča

Deželni svet se je na včerajšnji seji ukvarjal tudi z nerešenim vprašanjem urbanistične ureditve sesljanskega pristanišča. O tem je poročal odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone, ki je odgovoril na vprašanje komunističnih svetovalcev Perle Luse in Miloša Budina. Resnici na ljubo sta predstavnika KPI svoje razčlenjeno vprašanje naslovila na predsednika deželne vlade in torej na vsa pristojna odborništva, Carbone pa je seveda odgovoril samo kar zadeva svoj odborški resor, čeprav se s tem problemom trenutno ukvarjajo tudi druga deželna telesa, posebno komisija za promet in prevoze. Dodatne težave pri ureditvi pristanišča v Sesslanskem zalivu bi znale vsekakor precej upočasniti celotni postopek za izvedbo znane turističnega projekta družbe Finsepol, saj je trenutno zaradi negativnega mnenja pristaniškega poveljstva ustrezní urbanistični načrt Občine Devin-Nabrežina popolnoma zamrznjen.

Lusova in Budin sta v dolgi interpellaciji obnovila potek postopka v zvezi s tem načrtom, ki bi po mnenju KPI močno skrčil število privezov v načrtovanem sesljanskem turističnem pristanu od današnjih 650 na 450. Podčrtala sta tudi, da so pomorska društva, ki imajo sedež (in priveze) v Sesslanu, večkrat javno in glasno izpričala zaskrbljenost, če že ne nasprotovanje temu specifičnemu projektu v okviru splošnega razvojnega plana za Sesslan, ki po mnenju KPI odpira pot postopni privatizaciji celotnega zaliva. Zato sta Lusova in Budin vprašala Biasuttija za mnenje Dežele o tem načrtu, tudi v luči razhajanj med samo deželno upravo, ki je svojčas prižgala zeleno luč za predlagano ureditev pristanišča in tržaškim pristaniškim poveljstvom. Svetovalec KPI sta tudi opozorila predsednika deželnega odbora, da je Dežela pred časom že namenila 5 milijard lir za načrtovanje sesljanskega pristanišča, praktično za projekt, ki je popolnoma različen od današnjega.

Tudi odbornik Carbone je v svojem daljšem odgovoru podrobno obnovil ves postopek ne samo za ureditev pristanišča, ampak za ves turistični razvoj Sesslanskega zaliva. Devinsko-nabrežinski občinski svet je svojčas odobril en sam podrobni urbanistični načrt za celotno področje, na podlagi novega deželnege normativna pa je bil kasneje primoran iz splošnega načrta izločiti pristanišče, za katerega je odobrili posebni urbanistični projekt. Načrt za turistično gradnjo sodi v pristojnosti deželnege odborništva za prostorsko načrtovanje, za pristanišče in za pristaniške storitve pa je odgovorno odborništvo za prevoze. Za turistične gradnje je družba Finsepol torej že dobila zeleno luč (manjkajo še formalna gradbena dovoljenja Občine), postopek za ureditev pristanišča pa je, kot rečeno, trenutno ustavljen.

To je na včerajšnji seji potrdil tudi Carbone, ki je v svojem razčlenjenem odgovoru povzel tudi stališče pristaniškega poveljstva. Ne gre samo za formalne konflikte med javnimi upravami (Deželo, Občino in pristaniškim poveljstvom), ampak tudi za zaskrbljenost, da bi novo pristanišče (tako kot ga načrtuje Cardarellijeva družba) ne prejudiciralo aktivne vloge javnih ustanov na obalnem pasu, ki je pravzaprav državna last. Postopek pristanišča je trenutno zamrznjen, v prihodnjih dneh pa ne gre izključiti razpletov in morda poseg samega ministrstva za trgovinsko mornarico. Minister Carlo

Vizzini, ki se je pred kratkim mudil v Trstu, se je namreč javno obvezal, da bo problem na nek način v kratkem rešen.

Glede dejavnosti pomorskih društev (v glavnem Čupe in Pietas Julie) pa je odbornik za prostorsko načrtovanje zagotovil, da se bo Dežela dosledno zavzemala za spoštovanje občinskega podrobnega načrta. S tem v zvezi bo zagamčen prost dostop do pristanišča, do plaž in seveda tudi do privezov.

Istočasno bo treba zagamčiti celovito dejavnost pomorskih društev ter jim zagotoviti potrebne strukture. Glede tega ostaja še odprt problem točne lokacije teh struktur (odvisno bo pač od urbanistične ureditve pristanišča), skrb za usodo pomorskih društev in navtičnega turizma pa - kot je poudaril Carbone - sodi med jasne obveze deželne uprave.

S. T.

Na sliki (foto Magajna) pogled na Sesslanski zaliv.

Predzadnja zaključna akademija gojencev šole Glasbene matice Nenavadno bogata bera v solopetju

Sobotna šesta in predzadnja zaključna akademija gojencev šole Glasbene matice v Trstu, ki potekajo v luteransko-evangelikiški cerkvi na Trgu Panfilu, je bila pretežno namenjena gojencem iz solopetja, saj je od skupnih 20 točk sporeda bilo kar 12 namenjenih prav njim. Solopetje poučujeta na šoli Glasbene matice priznana ljubljanska pedagoga, bivša člana ljubljanske Opere prof. Zlata in prof. Dragiša Ognjanovič. Poleg pevcev pa so nastopili tudi gojenci iz klavirja, violine, flavte in harmonike iz razredov prof. Bogdana Kralja, Jagode Kjuder, Daniele Brussolo in Dorine Cante.

Če naj se, ne glede na vrstni red nastopajočih, zaustavimo najprej pri solopetcih, naj povemo, da se jih je predstavilo kar šest in sicer sopranistke Aleksandra Pertot, Valentina Beorchia, Lara Vessel in Nataša Gregori, baritonist David Vidali in basist Giuliano Pelicon.

Aleksandra Pertot, ki je pred časom dosegla diplomu srednje glasbene šole v Ljubljani iz solopetja in ki zdaj nadaljuje šolanje vedno s prof. Zlato Ognjanovič, se je predstavila kar trikrat, najprej v duu z basistom Pelicom in s klavirsko spremljavo prof. Xenje Brass v Lukačičevi skladbi *Exultavit cor meum*, nato skupno z violinistko prof. Kjudrovo in pianistko Beatrice Zonta v Haendlovu ariji *Suesse stille* s spremljavo violine in klavirja, in nazadnje še sama z Beatrice Zonta pri klavirju s Schubertovima sprevoma

Pastirjeva tožba in *Postrv*. Pevka je pokazala seveda že višjo smiselno solopjevsko stopnjo z lepim obvladanjem tehničnih pevskih prvin in s smiselno moduliranim glasom, ki je v srednjih višinah še zlasti lepo obarvan. V duu sta se le dobro ujela z basistom Pelicom, pri Haendlu pa z violinistko Jagodo Kjuder, obakrat ob delikatni klavirski spremljavi (v izvirniku pisani za klavičembalo) Xenije Brass in Beatrice Zonta.

Valentina Beorchia iz 1. razreda solopjevske šole GM, sicer požrtvovalna članica Dekliškega zbora, je ob klavirski spremljavi prof. Ravela Kodriča, zapela Scarlattijevo *O cessate di piangere*, z k nizkim legam naravnanim sopranom, Lara Vessel iz 2. r. z Ravelom Kodričem pri klavirju Mozartovo *O pridi maj zeleni* z mehkim in zanesljivo intoniranim in držanim sopranom, Nataša Gregori prav tako iz 2. r. pa s Xenijo Brass pri klavirju, Beethovno *Zalostno ptičko* z lepo prilegajočim se in naravno izpevanim glasom. Aleksandra Pertotova je z intonirano čistostjo in že izpričano pevsko tehniko zapela Schubertovi *Pastorjeva tožba* in *Postrv*, prvo z nežno, drugo z živahnimi prilagojenim sopranom. Lara Vessel je nato v drugem delu prikupno zapela še Kozinovo *Škrjanček* (pri klavirju Ravel Kodrič), Nataša Gregori (pri klavirju Xenja Brass) pa presenetljivo lepo koroško narodno v Prelovčevi priredbi *Pojdem v Rute* z otožno obarvanim glasom.

Jutri sestanek v Bruslju s komisijo ES Neenotnost v obrambi paketa za Trst in Gorico

Komisija za proračun poslanske zbornice je sklenila, da bo sklicala vlado, da bi zvedela za njeno stališče o sporu, ki je nastal z Evropsko skupnostjo glede zakona številka 26 iz leta 1985, znanega kot paket za Trst in Gorico, in zaradi posebnih spodbud gospodarstvu, ki jih predvideva deželna zakonodaja Furlanije-Juljske krajine. Kot je znano, je izvršna komisija Evropske skupnosti (se pravi »evropska vlada«) že pred letom dni zahtevala črtanje oziroma korenito omejitev navedenih izrednih ukrepov, češ da niso v skladu z določili enotnega evropskega trga, in to bo tudi predmet sestanka njenih predstavnikov z delegacijo iz naše dežele, do katerega bo prišlo jutri v Bruslju. Kot rečeno, pa se bo na zahtevo komisije za proračun poslanske zbornice o zadevi morala v kratkem izreči tudi italijanska vlada.

To zahtevo so izrazili razni rimski parlamentarci. Tako je demokrščanski tržaški poslanec Coloni skupno s kolegoma Carrusom in Geremicco naslovil parlamentarno vprašanje na predsednika vlade ter na ministre za industrijo, proračun in zunanje zadeve, da bi zvedel, kaj namerava vlada storiti za to, da bi ohranili olajšave in spodbude za gospodarstvo Furlanije-Juljske krajine in še zlasti za Tržaško in Gorisko. Podobno vprašanje je vložil tudi tržaški komunistični poslanec Bordon skupno s kolegom Geremicco.

Kaže, da bo vlada odgovorila na parlamentarna vprašanja prihodnji teden. Kot že rečeno, pa se bo delegaci-

ja iz naše dežele srečala s predstavni ki evropske komisije že jutri. Iz tega bi se dalo sklepati, da rimski mlini tudi v tem primeru meljeno sumljivo oziroma zgovorno počasi. Sicer pa je v tej zadevi tudi precej neenotnosti v samih deželnih vrstah. Kot je prejšnjo soboto jasno povedal deželni odbornik za industrijo Saro (PSI), se Videm in Pordenon ne strinjata s posebnimi ugodnostmi za Trst in Gorico. Stališče Trsta in Gorice pa bodo danes ponovno izrazili predsedniku Dežele Biasuttiju tržaški župan Richetti, predsednik Pokrajine Crozzoli in predsednik Trgovinske zbornice Tombesi, ki bodo po nalogu tržaškega »vrha«, ki so se ga v ponedeljek udeležili tudi tržaški parlamentarci in deželni odborniki, v kratkem posegli tudi pri rimski vladi.

Za boljše delovanje pokrajinske uprave

Pokrajinski svet je na svoji ponedeljkovi seji z večino glasov odobril študijo o izboljšanju delovanja pokrajinske uprave pravnega aparata, ki ga je po nalogu pokrajinskega odbora izdelala družba Digigraph. Svet je odobril tudi konvencijo med Pokrajino, Občino Trst, KZE in Šolskim skrbništvom za integracijo handikapiranih v šolo. Odložena pa je bila razprava o izdelavi študije za razširitev in okrepitev objektov in struktur Tržaškega velesejma.

Basist Giuliano Pelicon s Xenjo Brass pri klavirju, je zapel slovensko narodno v priredbi E. Gašperšiča *En starček je živel* z lepo sproščenostjo in glasovno barvitostjo pa črnsko duhovno Nabody Knows, vedno ob klavirski spremljavi X. Brass. Baritonist David Vidali je najprej zapel Solovjeva Moskovske večeri, v kateri bi pričakovali več glasovne mehkobe, ki pa je potem prišla lepo do izraza v črnski duhovni *By and by*, z R. Kodričem pri klavirju.

Iz harmonikarskega razreda (2. r.) prof. Dorine Kante, sta se predstavila Marko Košuta iz 3. r. in Erika Pelicon iz 4. r. Prvi je zaigral najprej Bartokovo skladbo *Pentatonisches Lied*, nato pa Merkušino v priredbi prof. Zajčeve, *Zimsko pesem*, druga pa Zolotarjeva *Das Kloster Feraprontow*.

Od gojencev violinske šole Glasbene matice sta se predstavila dva, najprej gojenec 1. r. Matej Santi, ki je ob klavirski spremljavi prof. Mojce Šiško- vič presenetil s samozavestno in intonirano lepo izvedbo 3. stavka *Allegro vivo* iz *Konzerta št. 3 v G-duru* P. Nikoliča, kakršno je pri začetnikih težko zaznati, nato pa Sara Mosetti iz 3. r., ki je (vedno s prof. Mojco Šiško- vič pri klavirju) dobro zaigrala Arcidiacona skladbo *Variacija* na škotsko ljudsko melodijo in zlasti čisto izpeljala pasaze v flažoletu.

Od mladih pianistk smo poslušali le eno in sicer Jano Drašič iz 5. r. prof. Bogdana Kralja. Temeljito pripravlje-

nost in lepo prstno tehniko je pokazala z izvedbo zahtevne skladbe F. Schuberta *Impromptu op. 90 št. 2 v Es-duru*.

Flavistko Eleno Parovel smo v okviru letošnjih zaključnih akademij že slišali. Tokrat je s prof. Teo Košutovo pri klavirju zaigrala Hummelovo *Sonata op. 50 v D-duru*. V dolgi skladbi, ki zahteva od izvajalca tudi znatno fizično vzdržljivost in interpretativno zbranost, je zvočno čisto oblikovala zlasti drugi melodični stavek *Andante* in potrdila, da raste v odlično flavtistko.

Zadnja od sedmih zaključnih akademij šole Glasbene matice bo na sporedu drevi, od 20.30, vedno v evangeličansko-luteranski cerkvi.

J. K.

Težko zajezljiva reka pribežnikov

Včeraj so karabinjerji na Tržaškem prijeli skupno 33 pribežnikov, ki so protizakonito prekoračili italijansko-jugoslovansko mejo. Miljski karabinjerji so ustavili skupino dvanajstih pribežnikov, med katerimi je bilo deset Pakistancev in dva Senegalca. Druhih devetnajst Pakistancev so prijeli nabrežinski karabinjerji v bližini Bazovice. Z njima sta bila tudi turški in iranski državljani, o katerih karabinjerji sumijo, da sta vodila pribežnike. Zadnja dva sta bila prijavljena sodnim oblastem, ostale pa so karabinjerji izročili uradu za tujce pri tržaški kvesturi, ki jih je po ugotovitvi istovetnosti in po natančnejšem pregledu izročil Jugoslaviji, iz katere so prišli.

Gre za dogodke, ki jih tržaške sile javnega reda imajo že za redno prakso. Opaziti pa je, da je število pribežnikov iz dneva v dan večje.

Dve ranjenki v bližini Doline

Dve osebi sta se lažje ranili v prometni nesreči, ki se je pripetila sinoči okrog 23. ure na križišču pri novi obrtniški coni pod Dolino. Kaže, da je nesrečo zakrivil fiat 127, ki je prihajal iz Doline. Na križišču naj bi namreč ne dal prednosti peugeotu, ki je vozil po glavni cesti. Pri trčenju sta bili ranjeni dve ženski, in sicer 42-letna Liliana Alessio iz Boljunca 559 ter 17-letna Monica Callegaris iz Ul. San lazzaro 1 v Trstu. Obe so z resilcem prepeljali v mestno bolnišnico in se bosta morali predvidoma zdraviti sedem dni. Dinamiko nesreče preiskujejo miljski karabinjerji.

Ob smrti dragega Franca Resinoviča izreka ŠZ Bor pokojnikovim svojcem najiskrenejše sožalje.

Srečanje o kulturi sožitja in sodelovanju v Trstu

O nujni potrebi po konkretnem sodelovanju na več ravneh med Slovenci in Italijani na Tržaškem je bil govor na srečanju med predstavniki SKGZ, krožka Istria in Skupine 85. Do srečanja je prišlo z željo, da se uskladijo možne skupne pobude zlasti na kulturnem področju, kar bi morala biti v našem okolju povsem naravna težnja, hkrati pa tudi dokaz, da je to sodelovanje ena izmed dejanskih možnosti, da se med obema narodnostima ustvarijo odnosi na višji ravni.

Udeleženci sestanka so soglašali v ocenah, da je obmejno območje idealen laboratorij za ustvarjanje priložnosti dialoga in pretakanja različnih kultur in ni razloga, da tega ne bi uresničevali vsi tisti, Slovenci in Italijani, ki se zavedajo, da gre skupno življenje obeh narodnosti bogatiti z odnosi, ki morajo biti vsekakor višji od gole strpnosti.

Predstavniki treh organizacij so v tem pogledu ocenili, da je danes možno kljub spornim zgodovinskim dogodkom krepiti sožitje, zlasti med mlajšimi generacijami in obe manjšini, slovenska v Italiji in italijanska v Jugoslaviji imata pri tem nenadomestljivo vlogo.

Na sestanku je bil sprejet dogovor o tem, da se slovenske in italijanske organizacije z obeh strani meje skupno angažirajo za izvedbo tradicionalnega srečanja obmejnih književnikov, ki bo letos jeseni ali najkasneje spomladi prihodnjega leta.

Madžarka Martha Eggerth dobitnica letošnje tržaške nagrade »Operetta«

Mednarodno nagrado »Operetta«, ki jo podeljuje Tržaška turistična ustanova v okviru vsakoletnega festivala operete, bo letos prejela filmska igralka in pevka Martha Eggerth. Nagradjenka se je rodila pred 78 leti v madžarskem glavnem mestu Budimpešti, zaslovela je v tridesetih letih, ko se je tudi preselila v New York. Eggerthova je z zadovoljstvom sprejela vest in obljubila, da bo osebno prišla dvigniti nagrado v Trst 17. julija, ko se bo začel letošnji festival operete.

Il Lavoratore se klanja spomenu Anite Pittoni

Včeraj dopoldne je uredništvo štirinajstdnevnik »Il Lavoratore« predstavilo v kavarni San Marco zadnjo številko tega časopisa, ki vsebuje obširno prilogo posvečeno liku in delu znane tržaške intelektualke Anite Pittoni.

Odgovorni urednik časopisa Denis Visioli je v uvodni besedi obrazložil, da je s to prilogo skupina bivših učencev in prijateljev Pittonijeve končno prebila molk, ki ga je uradni Trst ustvaril okrog lika te kulturne delavke. Prilogo je uredil slikar Ugo Pierri, svoje prispevke pa je prispevalo kar nekaj uglednih tržaških izobražencev, kot so Roberto Damiani, Fabio Malusa, Roberto Weber, Tullio Kezich in drugi.

Pesnik Claudio Grisancich je na kratko predstavil življenje in delo Anite Pittoni. Pittonijeva, sicer sestra znanega tržaškega socialističnega prava Valentina, se je v začetku svojega ustvarjalnega življenja posvetila predvsem umetniški obrti. Leta 1928 je odprla svojo delavnico, v kateri se je ukvarjala z umetniško predelavo tkanin in podobnih materialov. Na tem področju se je zelo uveljavila na evropskem in celo svetovnem nivoju. V

tridesetih letih je razstavljala na beneškem likovnem bienalu, leta 1937 na Svetovni razstavi v Parizu, leta 1939 v Buenos Airesu in še marsikje. Po vojni je leta 1947 pripravila razstavo v New Yorku. Kmalu zatem, in sicer leta 1948 je prenehala z obrtništvom in se posvetila založništvu in novinarstvu. Do smrti, ki jo je doletela leta 1982, je objavila kakih tisoč člankov, tako kritik drugih besedil.

Leta 1949 je skupaj z Lucianom Budignom ustanovila založniško družbo Il Zibaldone. Pittonijeva je bila duša te založniške hiše, ki je - kljub kroničnemu pomanjkanju finančnih sredstev - v tržaških kulturnih vodah marsikdaj plavala proti toku. Okrog Zibaldoneja se je zbirala sama smetana tržaške italijanske kulture: Umberto Saba, Italo Svevo, Virgilio Giotti, Giani Stuparich, Sergio Miniussi, Claudio Grisancich, Tullio Kezich, Baccio Ziliotto, Oscar de Incontrera in mnogo drugih.

Po smrti pa je tržaška kulturna sretna gladko pozabila na Pittonijevo. Včeraj predstavljena priloga je prvi poklon liku te zaslužne umetnice in kulturne organizatorke. (w)

Povsod številne prireditve ob zaključku šolskega leta Na istoimenski šoli izdali brošuro posvečeno pisatelju Karlu Široku

Prireditve in razstave ob koncu šolskega leta so že za nami. Nekaterim šolam pa le ostajajo, poleg spominov na komaj končano leto in zaključno prireditev, tudi brošure ali glasila, ki so jih učenci posvetili svoji šoli.

Takšno brošuro so pripravili učenci na osnovni šoli Karel Širok v Ul. Donadoni in jo posvetili 100-letnici umetnikovega rojstva. To pomembno obletnico so na šoli obeležili z lepo proslavo 28. oktobra lani in že tedaj obljubili, da bodo pripravili s tem v zvezi tudi brošuro.

Besedo so držali. Brošuro je pred nami - bogata po vsebini, pa tudi po slikovnem materialu, ki so ga učenci zbrali.

»Zavedamo se važnosti naše daljnje in bližnje preteklosti ter kulture; zato se zanjo zanimamo in jo raziskujemo. Naše narodnostne korenine segajo v

preteklost in le-ta nam omogoča prihodnost.«

Tako je zapisano na začetku brošure, pod tem uvodu pa so imena učiteljev: Elisabette Kovič, Barbare Kosmina, Mirelle Guštin, Maruške Kuret in Franca Meule, nato pa še imena učencev vseh petih razredov.

Prvi del brošure je posvečen Karlu Široku, nekaterim spominom na učitelja, mladinskega pesnika in pisatelja, zavednega Slovenca in antifasista, ki je padel med prvimi žrtvami fašizma 5. januarja 1942 v Dragi pri Begunjah. V brošuri so tudi članki v zvezi s pomenovanjem šole, kot tudi v zvezi s pripravami na obletnico Širokovega rojstva.

V tem delu brošure je še pisani in risani intervju »novinarja« Petra, pa še nekaj slik in risb.

Drugi del brošure so učenci posvetili raziskavam, ki so jih opravili v

predelu Rocola in sicer v pogovoru z nekaterimi starejšimi domačini. Opravili so tako vrsto obiskov in potem zapisali to, kar so jim posamezniki pripovedovali. Vse so popestrili še s fotografijami nekdanjega in sedanjega Rocola, pa tudi s svojimi risbami. Pogovori so bili zelo zanimivi, saj so iz njih učenci izvedeli marsikaj o naši šoli, o Rocolu samem, o kulturnem in športnem življenju, ki je bilo včasih zelo bogato, vpleteni pa so tudi spomini nekaterih domačinov na njihovo šolanje.

»Časi in navade se spreminjajo. Vse je še živo v spominu domačinov, ki jim Rocol pomeni dom, domačijo in domovino«, so besede, ki nekako zaključujejo ta del lepe in bogate brošure, na katero je lahko šola upravičeno ponosna.

Vsi, ki bi si želeli nabaviti brošuro, jo lahko še dobijo na šoli v dopolnjskih urah. (N. L.)

Na sliki otroci šole K. Širok med zaključno prireditvijo.

Dua Kobal-Verč na univerzi ne bo

Priljubljena tržaška kabaretista Boris Kobal in Sergej Verč bi se morala po uspehu večera Vse najboljše, gospod Bubnič v tržaškem Kulturnem domu podati v nekoliko drugačno okolje, tokrat na tržaško Univerzo, kamor jih je povabil Tržaški forum za konstituantno. Na žalost pa bo večer zaradi bolezni

enega izmed nastopajočih odpadel. Prirediteljem je seveda žal, saj je za kabaret vladalo dokajšnje zanimanje. Humor je v Trstu redek tudi med italijanskimi izvajalci, Verč in Kobal pa sta se italijanski publiki že predstavila in to z dokajšnjim uspehom.

Habilitacijski izpiti za vrtce

Šolsko skrbništvo je razpisalo izredni rok habilitacijskih izpitolov za poučevanje v otroških vrtcih. Udeležijo se ga lahko vzgojiteljice brez habilitacije, ki so med šolskimi leti 1982/83 in 1988/89 poučevale vsaj 360 dni v državnih in/ali nedržavnih (tj. tudi občinskih otroških vrtcih).

Rok za vložitev prošnje zapade 7. julija. Obrazce za prošnje in informacije dobite na SŠŠ, Ul. Carducci 8/II vsak torek in četrtek, od 11. do 12. ure, v sredo in petek od 16. do 17. ure, tel. 370301.

Boršt in Zabrežec danes brez vode

Uprava občine Dolina sporoča, da bo danes prekinjena dobava vode za Boršt in Zabrežec od 8. do 12. ure zaradi popravil na vodovodnem omrežju.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Trst - Festival opere: prihodnji petek, 22. t. m., ob 20.30 FANTASIA PER FELLINI E ROTA - pesmi in baleti, režija G. Landi, glasba N. Rota. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča. Dirigent Guerrino Gruber. Ponovitve bodo 23., 26., 27., 28. in 29. t. m. ob 20.30 in v nedeljo, 24. t. m., ob 18. uri.

koncerti

Glasbena matica - Trst vabi na zaključni nastop, ki bo: jutri, 21. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

razstave

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled do 15. julija razstava slikarja Dina PREDONZANJA.

V galeriji Tommaseo bo do 30. t. m. na ogled razstava Maurizia DONZELLIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese (Trg Giotti 8, I. nad) je na ogled do 30. t. m. razstava ameriške umetnice Lynn UMLAUF.

V galeriji Palazzo Costanzi je na ogled razstava del Umberta VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOS iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala do 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Na sedežu ŠD Mladina bo do 23. t. m. razstavljali slikar Jože SIGONI. Razstava bo na ogled vsak dan od 18. do 20. ure, danes pa od 10. do 13. ure.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom Do 25. t. m. razstavlja akademika slikarja iz Maribora MAJA KOČMUT. Urnik: vsak dan od 16. do 20. ure.

SESTANEK

prijavljenih na
10. MRT Repentabor 90

Trst, Odsek za zgodovino,
Ulica Petronio 4,

jutri, 21. junija 1990,
ob 10. uri

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Vivere in fuga, dram., ZDA 1989, r. Sidney Lumet.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Tremors, fant., r. Ron Underwood, i. Kevin Bacon, Fred Ward.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.15, 21.45 Nostos - il ritorno, r. Franco Piavoli, i. Luigi Mezzanotte.

NAZIONALE I - 16.45, 22.10 La quarta guerra, r. John Frankenheimer, i. Roy Scheider, Jurgen Prochownik.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Critters 2, grozljivka, □

NAZIONALE III - 16.20 Vacanze calde i due valkirie, □□

NAZIONALE IV - 16.20, 22.15 Il sole anche di notte, r. P. in V. Taviani.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - 16.00, 22.15 Sogni, r. Akira Kurosawa.

EDEN - 15.30, 22.00 Sesso bestiale in quel carcere... femminile speciale, porn., □□

CAPITOL - 18.00, 22.00 L'avar, i. Alberto Sordi, Miguel Bosé, Laura Antonelli.

LUMIERE - 18.00, 21.30 Camille Claudel, r. Bruno Nuytten, i. Isabelle Adjani, Gerard Depardieu.

ALCIONE - 18.00, 22.00 Nemici - una storia d'amore, r. Paul Mazursky.

RADIO - 15.30, 21.30 Una sirena donna in calore, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □

- 18. letom □□

čestitke

V Prečniku slavi visok življenjski jubilej naša raznašalka Primorskega dnevnika ZORA SVETLIČ. Da bi še veliko let ostala tako zdrava in vesela ji želijo »dulnji« in »gurnji« Prečenci.

Dvojčkomu MARINU in FRANKU ob rojstnem dnevu želijo vse najboljše starši in strica z družinami.

Danes praznuje 6. rojstni dan ALENKA NOVAK s Križpota. Da bi jo sreča in veselje spremljala nešteto dni ji želijo mama, oče, brat David, nono Slavko in praded Peter.

Danes slavi 80. rojstni dan naša dolgoletna raznašalka

ZORA SVETLIČ
iz Prečnika

Še na mnoga leta in da bi še v nadalje vestno, kot doslej, raznašala naš časopis, ji želi

Uprava Primorskega dnevnika

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Odsek za zgodovino

vabi

NA PREDSTAVITEV
PRVE ŠTEVILKE
MEDNARODNEGA
IZSELJENSKEGA ZBORNIKA

DVE DOMOVINI - TWO HOMELANDS

Trst, Narodna in študijska knjižnica, Ul. sv. Franciška 20

v petek, 22. junija 1990,
ob 19. uri

SODELOVALI BODO ČLANI
UREDNIŠKEGA ODBORA IN
AVTORJI PRISPEVKOV

razne prireditve

KD SLOVAN - Padriče priredi »KRE-SOVANJE 1990.«: Spored: v petek, 22. junija, ob 20.30 otvoritev razstave Gabrijele Ozbič in Magde Tavčar (keramični izdelki - tkanine) in nastop harmonikarja Davida Danielija; v soboto, 23. junija, ob 21. uri nastop skupine STUDIO ZA PLES iz Celja, glasbeni intermezzo skupine BROMBOLETTI, nato vžig KRESA; v nedeljo, 24. junija, ob 9. uri ORIENTACIJSKI POHOD (ROAD BOOK) z gorskimi kolesi, start Za kalom. Vabljeni!

MePZ Primorec Tabor vabi na zaključni koncert, ki bo jutri, 21. junija, ob 20.30 v cerkvi v Trebčah in v petek, 22. junija, v Prosvetnem domu na Opčinah ob isti uri.

PD Kolonkovec priredi v soboto, 23. t. m., ob 17. uri TRADICIONALNO KRE-SOVANJE z razstavo in pokušno domačih vin. Nastopili bodo učenci COŠ Gregorja Stepančiča, na ogled bo razstava Kras v miniaturi g. Milana Pernarčiča. V večernih urah bo igral ansambel LIRA. Vabljeni.

Na grajskem dvorišču v Štanjelu jutri, 21. t. m., ob 21. uri v okviru GRAJSKIH VEČEROV gledališka predstava MANDRAGOLA (Machiavelli) režija Georgij Paro, nastopa PDG Nova Gorica.

Sportno rekreacijsko društvo - Vaška skupnost Praprotn prireja v soboto, 23., v nedeljo, 24., in v ponedeljek, 25. t. m., 16. ŠAGRO. Program: v soboto ob 15. uri tekmovalstvo v briškoli za 64 parov in ex tempore za otroke, od 21. do 1. ure ples z ansamblom FURLAN; v nedeljo ob 15. uri zabavne igre za otroke, ob 17. uri tekmovalstvo v košnji, od 21. do 1. ure ples z ansamblom TAIMS; v ponedeljek od 21. do 1. ure ples z ansamblom AGRO-POP.

Združenje književnikov Primorske in Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica vabita na 4. PREMSKA SREČANJA, ki bodo v nedeljo, 24. t. m., na gradu na Premu. Ob 10. uri bo na vrsti okrogla miza, pri kateri sodelujejo Andrej Blatnik z referatom Literatura in izdajateljstvo v tržnem sistemu, Jaša Zlobec z referatom Ustvarjanje v krizi in Miran Košuta z referatom Odnos založnik - ustvarjalec - bralec. Ob 18. uri bo literarni večer na katerem bodo nastopili Linda Cotič, Ivanka Čadež, Marina Grilj, Damjana Lokar, Vida Mokrin - Pauer, Boris Jukič, Dušan Moravec, Alojz Rebutla, Stojan Ržek, Marko Sosič, Jožek Štucin in Ivo Volarič.

šolske vesti

Na srednji šoli Ivan Cankar v Trstu se vrši VPISOVANJE ZA TEČAJ "150 ur" v šolskem letu 1990/91. V tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki bi radi dosegli diplomu nižje srednje šole, ki je še nimajo ter so dopolnili 16. leto starosti.

Ravnateljstvo slovenskega Dijaškega doma Srečko Kosovel, Trst, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11, tel. 573141/42, sporoča, da vpisuje še ves junij vsak dan, razen sobote, učence osnovnih šol in dijake nižjih in višjih srednjih šol. Univerzitetne študente vpisujemo pogojno, ker so razpoložljiva mesta že zasedena. Dom nudi polredno in celodnevno oskrbo, pomoč pri učenju, dodatno pomoč pri premagovanju specifičnih učnih težav, razne interese in razvedrilne dejavnosti (glasbena vzgoja, učenje klavirja, klekljanje, telovadba, korektivna telovadba, plavanje).

Otroci otroškega vrtca iz Šempolaja vas vabijo na razstavo ročnih del, ki bo v nedeljo, 24. t. m., od 9. do 12. in od 15. do 19. ure.

razna obvestila

Uprava občine Dolina sporoča, da občinski šolski avtobusi iz varnostnih razlogov ne bodo vozili do 30. t. m.

menjalnica

19. 6. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1230,150	1215.—	Japonski jen	7,986	7,90
Nemška marka	733,750	731.—	Švicarski frank	867,900	863.—
Francoski frank	218,160	216.—	Avstrijski šiling	104,315	103,500
Holandski florint	651,820	648.—	Norveška krona	191,610	188.—
Belgijski frank	35,697	35,20	Švedska krona	203,530	200.—
Funt sterling	2104,150	2070.—	Portugalski eskudo	8,360	7,500
Irski šterling	1967,80	1945.—	Španska peseta	11,880	11,300
Danska krona	192,900	190.—	Avstralski dolar	963.—	910.—
Grška dragma	7,503	7.—	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1047.—	1030.—	ECU	1513.—	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Drzna glasbena obzorja kitarista Roberta Frippa

Le nekaj dni pred enakonočjem, ko se bo začel pravi pravcati poletni čas, se kulturne pobude postopoma množijo in istočasno sovpadajo z raznimi kulturnimi trenutki, ki od časa do časa zaživijo vzporedno s svetovnim prvenstvom v nogometu. V tej kopici multimedialnih priložnosti je še posebej prišlo do izraza dvojno (popoldansko in večerno) glasbeno srečanje s kitaristom Robertom Frippom in skupino The League of Crafty Guitarists, ki je bilo na vrsti prejšnjo soboto v Gledališču Toniolo v Mestrah.

Samo ime Robert Fripp priključuje v spomin enega najznačilnejših obdobij na prizorišču rock glasbe zadnjih dvajsetih let. S skupino King Crimson je Frippu uspelo iskati in raziskovati tako glasbeno umetnost, ki je odkrivala nova in tehnično zahtevna obzorja, polna drznih in »tveganih« preizkusov.

Tragični zaključek ameriške Dinastije

Po devetih letih in 217 epizodah se poslavlja ena najpopularnejših TV nadaljevanj: slavna Dynasty. Nocoj (ob 20.40 na Canale 5) bo zapletenih pustolovščin družine Carrington, ki ji je v vseh teh letih uspelo pilepiti na male ekrane neprešteveno TV občinstvo, enkrat za vseh konec. Poslednje nadaljevanje, ki bo sicer trajalo dolgi dve uri, predstavlja za glavne junake »ameriške dinastije« pravi spopad z življenjsko usodo. V obilici dramatično napetih prizorov, ki si bodo vse do zadnjega trenutka sledili v naraščajočem tempu dogajanja, bodo baje propadli vsi glavni junaki te družinske sage. Zlobno Alexis, nežno Krystle, starega Blakeja in ostale čaka verjetno najhujša usoda, čeprav so nekateri v to podvomili, češ da ni za TV nadaljevanke nič lažjega, kot izravnati na videz še tako brezizhodne situacije!

S svojo skupino spretnih in natančnih kitaristov je Robert Fripp na obeh sobotnih koncertih prikazal občinstvu ne le enega, temveč veliko novih glasbenih prijemov, ki se lahko iz čisto enostavne vaje razvijejo v nekaj, kar bi v obilici laserskih plošč in napudrnatih pevk čokate postave (primerjaj z Madonno) lahko končno le objektivno označili kot »glasbo«.

Nikakor ne smemo dogodka ocenjevati na podlagi nekoliko ustahovalnih pripomb in mrkih obrazov rediteljev, ki so jim organizatorji poverili nalogo, da pregledajo mimoidoče občinstvo, da opomnijo in zaustavijo vsakogar, ki bi ga zasačili s kako zloglasno prenosno snemalno napravo ali s fotografskim aparatom, in še s steklenico, pločevinko, katerokoli alkoholno pijačo ali nevarnim predmetom v rokah! Čeprav velikokrat prihaja do tega, da postane koncert priložnost za emotivne izlive, »dime« in mešane zборе, so se Fripp in njegovi spremljevalci obrnili do poslušalcev le s tiho željo, da bi njihova glasba lahko v primernem vzdušju zaživela, kot pač zahteva gledališki prostor. Nekatere živahno glasnejše poslušalce (dejansko je bila povprečna starost občinstva precej visoka) je tako odločno odvrnila od namerne preprosta, »gledališka« resnost, s katero so se nastopajoči kitaristi predstavili. Vse njihovo tehnično ogrodje so bile le zveste akustične kitare Ovation »shallowbody«, uglasene po posebnem Frippovem okusu. Koncertni nastop skupine je odražal štiriletno aktivno delo, ki je rezultat glasbene izobrazbe na seminarjih in preizkusnega odnosa do umetniških razsežnosti kitare.

Ob čisto glasbenem delu, ki na mnogih koncertih ne pride dovolj do izraza, se je pevkva Patricia Leavitt obrnila do občinstva tudi s kratkimi pevkami medigrami, kot bi občinstvo povabila, naj mirno prisluhne in uživa svojo prisotnost na tem glasbenem dogodku, ne da bi zapravljalo čas v brezsmiselne medsebojne pogovore.

M. L.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Pogledi slovenske ministrice

Katja Boh

Katjo Boh, predsednico slovenskega republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo, ki zajema tudi področje otroškega varstva, v naslednjih mesecih nedvomno čaka težke preizkušnje. Nova ministrica, ki je po poklicu sociologinja (iz te vede je doktorila, diplomirala pa je iz angleščine, nemščine in francoščine, nato pa še iz psihologije, nakar se je posvetila sociologiji), je ta pomemben resor prevzela relativno pred kratkim, ko je bila sestavljena nova vlada Republike Slovenije. Razgovor s Katjo Boh in njeno fotografijo povzemamo po mesečniku *Naša žena*.

Kot sama pravi, je zajadrala v politiko, ko se je pridružila gibanju za demokratizacijo v Sloveniji. Ni računala, da bi kdaj v politični areni igrala pomembnejšo vlogo, vendar ko so se stvari obrnile, je treba pač, »da se voz potegne

naprej in v to sem pripravljena vložiti svoje znanje, svoje sposobnosti, svoje delo in upam, da bomo uspeli.«

O konkretnih programih na področju (pravzaprav gre kar za tri področja), ki ga je prevzela, je še prerano govoriti, vendar pa je bilo že prej znano stališče, da bi iz obstoječega komiteja nastalo ministrstvo za zdravstvo, otroka in družino ter socialno varstvo. To pa pomeni, da bi želeli preurediti komite v ministrstvo s tremi dokaj samostojnimi resorji ali podresorji. Gre namreč za obsežna področja, ki imajo dokaj različne značilnosti, istočasno pa v sedanjem trenutku zahtevajo veliko pozornosti in konkretnih posegov. Vendar pa bosta obseg in kvaliteta posegov, kot tudi na drugih področjih, nujno odvisna od razpoložljivosti finančnih sredstev. Zato je po mnenju nove ministrice primarnega pomena razvoj gospodarstva. »Ničesar ne bo mogoče spremeniti, če gospodarstva ne postavimo na zdrave temelje. In ne vem, ali bodo ljudje to razumeli in znali potrpeti.« Optimizem Katje Boh (»optimistična sem v toliko, ker menim, da se lahko stvari premaknejo«) se pri tem bje z bojaznijo, da se ne bo dovolj sredstev stekalo v sklade za družbeno dejavnost. V tem smislu je članica nove slovenske vlade pesimistka, »pa ne zato, ker se ne bi moglo nič napraviti, ampak zato, ker bo preobrazba dolgotrajna in boleča.«

Predno pa se je Katja Boh začela na konkretnem terenu soočati z vprašanji, ki sodijo v njej dosojeni resor, se je tem problemom, predvsem vprašanju družine oziroma kakovosti življenja, posvečala kot raziskovalka na ljubljanskem Inštitutu za sociologijo. Med obsežne raziskave, ki jih je opravila, sodi tudi raziskava o kakovosti življenja. Z raziskovanjem so začeli leta 1983, medtem ko so prvo anketiranje na reprezentativnem vzorcu slovenske populacije od 15 do 75 let opravili leto kasneje.

Rezultati obsežne raziskave bodo nedvomno pomagali novi ministrici, da vsaj načne reševanje številnih problemov, ki neposredno in posredno zadevajo njen sektor. Tokrat seveda lahko navedemo le nekaj objavljenih rezultatov: glede gospodinjstva dela je npr. raziskava povedala, da moški porabijo povprečno 14,8 ure na teden za gospodinjstvo delo (eno tretjino rednega delovnega časa), ženske pa 30 ur na teden (dve tretjini rednega delovnega časa). Prosti čas je v bistvu zmanjšan na minimum, saj se veliko ljudi tudi med počitnicami ukvarja z dejavnostmi, ki služijo koristnemu namenu.

Da je ženska delovno bolj obremenjena, izhaja tudi iz drugih opažanj, ki so med drugim potrdila, da je celotna družina v Sloveniji »pridobitniško« usmerjena. Ob dvojnem delovnem bremenu žensk (v službi in doma) je treba upoštevati še dodatno delo proti plačilu, ki ga opravlja veliko ljudi. Glede vseh teh vprašanj in predvsem v zvezi s tezo, da bi uvedba tako imenovanega evropskega delovnega časa pomenila razpad družine, pa Katja Boh zagovarja delovni čas, ki bi bil bolj v skladu z biološkim ritmom (se pravi splošni evropski), tej spremembi pa bi se morale prilagoditi razne storitve.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

- 7.00 Aktualno: Uno mattina
- 9.40 Nad: Santa Barbara
- 10.30 Jutranji dnevnik
- 10.40 Nadaljevanje: Murat
- 11.55 Vreme in kratke vesti
- 12.05 Nan.: Mia sorella Sam
- 12.30 Dok.: Juha in lešniki
- 13.30 Dnevnik in Mundial
- 14.15 Variete: Occhio al bi-glietto
- 14.30 Film: Ivanhoe (pust., VB 1952, r. Richard Thorpe, i. Liz Taylor)
- 16.15 Rubrika: Minuto zero
- 16.45 Mladinska oddaja: Big!
- 17.45 Risanke, Iz parlamenta
- 18.15 Nan.: Cuori senza età
- 18.45 Nadaljevanje: Santa Barbara
- 19.40 Mundial, vreme in dnevnik
- 20.40 Film: Mi hai rovinato la vita (kom., ZDA 1987, r. David Ashwell, i. Paul Reiser, Mimi Rogers, Alle Garfield)
- 22.20 Dnevnik
- 22.30 Variete: Italia... primo amore - Turizem in glasba
- 24.00 Nočni dnevnik
- 24.10 Rubrika: Mundial
- 0.45 Mundial - protagonisti in prvaki pripovedujejo

RAI 2

- 7.00 Nanizanki: Lassie, 8.15 L'isola dei ragazzi, vmes risanke
- 9.00 Zdravnik neposredno
- 10.00 Dok.: Occhio sul mondo
- 11.00 Nadaljevanje: Falsa identità, 11.55 Capitol
- 13.00 Dnevnik - tri minute
- 13.30 Rubrika o Mundialu
- 14.00 Nadaljevanje: Beautiful
- 14.45 Nanizanki: Saranno famosi - Primi passi, 15.30 Mr. Belvedere
- 16.00 Mesta Mundiala - Turin
- 16.20 Film: Il moralista (kom., It. 1959, r. Giorgio Bianchi, i. Alberto Sordi, Vittorio De Sica)
- 17.55 Iz parlamenta
- 18.00 Videocomic
- 18.55 Rubrika: Dribbling
- 19.45 Dnevnik in šport
- 20.30 Rubrika o nogometu
- 20.45 SP v nogometu: Brazilija-Škotska (iz Turina)
- 22.55 Dnevnik - nocoj
- 23.05 Nanizanka: Avvocati a Los Angeles
- 23.55 Zapiski o Mundialu
- 0.30 Dnevnik, vreme in horoskop
- 0.45 Film: Grisbi (krim., Fr. 1954, r. Jacques Becker, i. Jean Gabin)

RAI 3

- 14.00 Deželne vesti
- 14.10 Izobraževalna oddaja: Dadaumpa
- 14.30 Videosport: motonavtika - it. prvenstvo
- 16.15 Variete: Prove tecniche di Mondiale
- 16.45 Film: Audace colpo dei soliti ingnoti (kom., It. 1959, r. Nanny Loy, i. Vittorio Gassman, Nino Manfredi, Claudia Cardinale)
- 18.30 Kolesarstvo - VN industrije in obrtništva (iz Larciana)
- 19.00 Dnevnik in vreme
- 19.30 Deželne vesti
- 19.45 Variete: Prove tecniche di Mondiale (s Pierom Chiambrettiem)
- 20.20 Variete: Blob. Di tutto di più (ured. E. Ghezzi in M. Giusti)
- 20.45 SP v nogometu: Švedska-Kostarika (prenos iz Genove)
- 22.55 Dnevnik - nocoj
- 23.05 Šport: Proces Mundialu
- 23.45 Nočni dnevnik
- 0.15 Dokumentarna oddaja: Mit tega stoletja - Klavirski genij Glenn Gould (Beethoven, Bach)

TV Ljubljana 1

- 9.00 Spored za otroke in mlade: Medvedov godrnjavček (3. del), 9.10 Pa met je boljša kot žamet
- 9.15 Drama: Primer Platfus
- 11.00 Nadaljevanje: Oče bom (pon. 3. dela)
- 11.50 Video strani
- 13.40 SP v nogometu: Jugoslavija-Arabski emirati (posnetek)
- 15.55 Poletna noč (pon.)
- 18.00 Dnevnik
- 18.05 Žarišče (pon.)
- 18.35 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Povodni mož, 18.55 Ciciban, dober dan - Blabla
- 19.15 Risanke in TV okno
- 19.30 Dnevnik in vreme
- 20.05 Film: Montielova vdova (dram., Meh.-Kuba-Venezuela, r. Miguel Littin, i. Geraldine Chaplin, Nelson Villagra, Katy Jurado)
- 21.55 Dnevnik in vreme
- 22.20 Rock kompas
- 23.05 Poletna noč, vmes nanizanka Murphy Brown, nadaljevanje Nekdo jezdi mimo (3. del) in nanizanka Černi gad
- 1.10 Video strani

TV Koper

- 11.45 Košarka - prvenstvo NBA
- 13.45 Dok.: Campo base (pon.)
- 14.15 Zgodovina športa po želji: Juke Box
- 14.45 Nočni boks (pon.)
- 15.45 Dokumentarec: Speciale Campo Base
- 17.15 Hokej - prvenstvo NHL
- 18.15 Wrestling Spotlight
- 18.45 TVD Novice
- 19.00 Odprta meja
- 19.30 Stičišče
- 20.00 Zgodovina športa po želji: Juke Box
- 20.30 Košarka NBA
- 22.30 TVD Novice
- 22.45 Nočni boks
- 23.45 Tednik o motokrosu: Supercross
- 0.45 Rubrika: Fish Eye (pon.)

TV Ljubljana 2

- 18.30 Mostovi
- 19.00 Dokumentarna oddaja: Iz tujih kuhinj
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Zarišče
- 20.30 Plesi iz Medjimurja
- 20.40 SP v nogometu: Brazilija-Škotska (prenos), Švedska-Kostarika (posnetek)

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.30 Pravljica, nato Dobro jutro po naše; 8.00 in 14.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutki Slovencev v Italiji; 9.10 Soft music; 9.40 Beleška; 9.50 Orkestralna glasba; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Francoski šansonji; 12.00 Zdravniška posvetovalnica; 12.20 Melodije; 12.40 Z lanskega tekmovanja Seghizzi v Gorici; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotichek: Črno na bellem; 14.30 Na goriškem valu; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Deseti brat (pon. 3. dela); 17.23 Mlad val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 11.05 Oddaja o SLO; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.20 Skladatelj pripoveduje; 14.40 Radijski Merkurček; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Zborovska glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER

(slovenski program)

- 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis: napovedi in komentarji; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER

(italijanski program)

- 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje, recepti in nasveti za gospodinjje; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasbeno popoldne; 19.00 Puzzle; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

- 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zmerek s psihologom; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.

CANALE 5

- 7.10 Nanizanka: La grande vallata - Passano i santi, 8.00 Una famiglia americana - Il centauro, 9.00 Love Boat - Amore a prima vista, 10.00 I Jefferson - L'ultimo ballo
- 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle copie
- 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro (vodi Vittorio Schiraldi)
- 16.00 Zdravniški pregled
- 16.30 Canale 5 za vas
- 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia (vodi Umberto Smaila), 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco del nove, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
- 20.40 Nadaljevanje: Dynasty
- 22.30 Posebna oddaja v slovo nadaljevanje Dynasty
- 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
- 1.20 Nanizanka: Lou Grant - Aria di casa

RETE 4

- 8.30 Nanizanka: Ironside - Fenomeni paranormali
- 9.30 Nad: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
- 12.15 Nan.:Strega per amore
- 12.40 Otroški spored
- 13.40 Nadaljevanje: Sentieri, 14.40 Azucena, 15.20 Falcon Crest, 16.30 Veronica, il volto dell'amore, 17.00 Andrea Celeste, 18.10 La valle dei pini
- 18.40 Danielin horoskop
- 18.45 Nanizanka: General Hospital
- 19.30 Nad.:Febbre d'amore
- 20.30 Aktualno: C'eravamo tanto amati
- 21.00 Film: Il cacciatori (vojni, ZDA 1958, r. Dick Powell, i. Robert Mitchum, Robert Wagner)
- 23.05 Aktualno: San Siro - Uno stadio mondiale
- 23.50 Horoskop (pon.)
- 23.55 Film: Gli amici di Eddie Koyle (dram., ZDA 1973, r. Peter Yates, r. Robert Mitchum)
- 1.55 Nanizanka: Dragnet - Il grande incastro

ITALIA 1

- 7.00 Otroška oddaja: Caffe-latte in risanke
- 8.30 Nanizanka: Superman, 9.00 Ralph Supermaxie-roe - L'asso del baseball, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.05 Chips, 13.00 Magnum P.I.
- 14.00 Vodič za Mundial
- 14.30 Variete: Smile
- 14.35 DeeJay Television
- 15.30 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 16.00 Licia dolce Licia, nato risanke
- 18.00 Nanizanki: Arnold, 18.30 L'incredibile Hulk - Mistero svelato
- 19.30 Variete: Emilio '90
- 20.00 Risanke
- 20.30 Film: Sahara (pust., ZDA 1984, r. Andrew McLaglen, i. Brooke Shields, Horst Buchholz)
- 22.20 Nanizanka: Vietnam addio
- 23.20 Rubrika o ribolovu
- 0.15 Nanizanki: Sulle strade della California, 1.15 Chopper Squad - Viaggio nella capitale

ODEON

- 9.30 Nanizanka: Arthur
- 12.15 Rubrika: Ciao Italia
- 13.00 Otroški variete: Sugar
- 15.15 Nadaljevanje: Rosa selvaggia, 16.15 Colorina, 17.15 Senora
- 18.15 Branko in zvezde
- 18.30 Dok.: Človek in Zemlja
- 19.00 Rubrika: Ciao Italia
- 19.30 Risanke in horoskop
- 20.15 Benny Hill Show
- 20.30 Film: La guerra di Troia (zgod., It.-Fr. 1961, r. Giorgio Ferroni, i. Steve Reeves)
- 22.30 Hollywood Movies
- 23.00 Film: Eroi senza patria (pust., ZDA 1933, r.A. Chaifer, i. John Wayne)
- 0.30 Rubriki: Chic, Ciao Italia

TMC

- 8.30 Dober dan, Mundial!
- 9.00 Nanizanki: Mago Merlin, 9.30 Flamingo Road
- 10.30 Nad.: Gabriela
- 11.30 Aktualno: Ženska TV
- 12.30 Nanizanka: Ancora tu
- 13.00 Ob SP-ju: Diario 90
- 13.45 Dnevnik
- 14.00 Dok.: Natura amica
- 14.30 Nanizanka: Il giudice
- 15.00 Film: Donne, v'insugno come si seduce un uomo

- (kom., ZDA 1964, r. R. Quine, i. Tony Curtis)
- 17.00 Nan.: Due pazzi scatenati, 18.00 Masquerade
- 19.00 Rubrika: Mondialissimo
- 20.00 Vesti: TMC News
- 20.30 SP v nogometu: Brazilija-Škotska (iz Turina)
- 23.00 Vesti in Galagoal
- 23.45 SP v nogometu: Švedska-Kostarika

TELEFRIULI

- 11.30 Nanizanki: L'albero delle mele, 12.00 Famiglia, si fa per dire
- 12.30 Morski športi
- 13.00 Nanizanki: After Mash, 13.30 Love Story
- 15.30 Music box
- 17.15 Nadaljevanje: Passioni, 18.00 Cristal
- 19.00 Dnevnik
- 19.30 Rubrika: Dan za dnem
- 19.40 Rubrika: Friuli Mondiale
- 20.10 Nan.: L'artiglio del drago
- 20.30 Rubrika z županom
- 22.00 Nan.: Il brivido e l'avventura, 22.30 Hagen
- 23.30 Rubrika: Friuli Mondiale
- 24.00 Nočne vesti in News

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi Italia 1)
- Lastne oddaje:
- 19.30 Dogodki in odmevi

Zaradi priključitve k zavodu I. Cankarja

Protest profesorjev zavoda Žige Zoisa

Pred nedavnim smo poročali o zaškrbljujočih vesteh iz Rima glede združevanja slovenskih višjih srednjih šol v Gorici. Konkretno gre za združitve goriške sekcije tržaškega TTZ Žige Zoisa s strokovnim zavodom za trgovino Ivana Cankarja, ki naj bi stopila v veljavo že z začetkom prihodnjega šolskega leta. S tem v zvezi je te dni profesorski zbor goriške sekcije zavoda Žige Zoisa odobril protestno izjavo. Poslali so ga ministrstvu za šolstvo, šolskemu skrbniku, deželnemu šolskemu nadzorniku, pokrajinski upravi in komisiji pri deželnem šolskem uradu ter v objavo krajevnim sredstvom množičnega obveščanja. Izjava se glasi.

Docenti goriškega ločenega oddelka TTZ Žige Zoisa iz Trsta jemljejo na znanje odločitev o združitvi sekcije s SZT Ivana Cankarja začeni s šolskim letom 1990/91, ki jo predvideva službeno sporočilo ministrstva za šolstvo št. 889 dne 1. 6. 1990, in soglasno ter odločno odklanjajo ta ukrep, ker:

1) z njim se neutemeljeno anticipira izvajanje pokrajinskega načrta za racionalizacijo šolstva, ki ga je pripravil šolski skrbnik v Gorici dne 26. marca 1990 prot. št. 1330/C-20;

2) ne upošteva utemeljitvenih premis načrta niti ne v njem vsebovanih

predlogov še posebej glede točk, ki zadevajo šole s slovenskim učnim jezikom;

3) odpravlja - ker bi s tem odpadle specifičnost, različni cilji in celo zvrst posameznih šol, saj pripada sekcija TTZ Žige Zoisa tehnični skupini zavod Ivana Cankarja pa strokovni skupini - značilnosti sekcije, ki bi jo združili.

Docenti nadalje izjavljajo, da odločno nasprotujejo administrativnemu ukrepu, ki je po njihovem mnenju povsem v nasprotju s specifičnimi potrebami slovenske narodnostne skupnosti in podčrtujejo, da je ločena sekcija TTZ Žige Zoisa za zunanjo trgovino bila ustanovljena zaradi družbeno-gospodarskih značilnosti teritorija in je zaradi tega bila in je še v stalnem razvoju.

Poudarjajo končno globoko nesoglasje z vsakim ukrepom združevanja ali priključevanja, ki mimo tega, da ne upošteva specifičnosti šol s slovenskim učnim jezikom, ne bi predvideval tudi, pred dokončnim sprejemom, predhodno posvetovanje s prizadetimi strankami oz. njihovimi predstavniškimi organi.

Gorica, 13. junija 1990
Sledi 17 podpisov profesorjev goriške sekcije TTZ Žige Zoisa.

Na srečanju predsinoči v Kulturnem domu v Gorici Goriški člani SKGZ so čestitali slovenskim izvoljenim v javne uprave

Pokrajinski odbor SKGZ za Goriško je predsinoči priredil v Kulturnem domu srečanje s slovenskimi izvoljenimi predstavniki v razne javne uprave. Srečanja so se poleg članov pokrajinskega in goriških članov glavnega odbora SKGZ udeležili številni predstavniki, ki so bili na upravnih volitvah v začetku maja izvoljeni v goriški ob-

činski ter rajonske svete in v občinske svete treh slovenskih občin na Goriškem.

Vabilu SKGZ, ki je bilo naslovljeno vsem slovenskim izvoljenim predstavnikom, so se odzvali predstavniki raznih strank od KPI do PSI in Zelenih ter svetovalci izvoljeni na listah Občinske enotnosti v okoliških občinah,

povsem pa so zatajili predstavniki Slovenske skupnosti. Nihče od te stranke se namreč ni udeležil srečanja, pa čeprav je šlo le za prijateljsko in spoznavno snidenje, na katerem so predstavniki SKGZ čestitali izvoljenim in jim zaželeli uspešno delo.

Ob zdravici je na kratko spregovoril predsednik pokrajinskega odbora SKGZ dr. Boris Peric, ki je razlog za tako neformalno srečanje opredelil z željo SKGZ po tesnejšem in aktivnejšem sodelovanju s Slovenci, ki delujejo na politično-upravnem področju. Omenil je obdobje poglobljene razprave v okviru krovne organizacije, ki naj bi po programski konferenci čez slab mesec dni privedlo do njene temeljite prenove. Tudi prispevek izvoljenih predstavnikov je lahko v tem pogledu koristen in dragocen.

Peric je nadalje poudaril številčnost izvoljenih Slovencev, ki se je na teh upravnih volitvah še povečala, kar je gotovo zelo pozitivno za našo narodnostno skupnost. Zaradi tega je izvoljenim želel, da bi čimbolj uspešno delali, SKGZ pa bo s svoje strani v bodoče čim bolj pozorno sledila našemu politično-upravnemu življenju ter se skušala aktivno vključevati vanj.

Na sliki (foto Marinič) predsinočnje srečanje SKGZ s slovenskimi izvoljenimi predstavniki.

Zelo pomanjkljivo vzdrževanje celotne Ulice Terza Armata

Ulica Terza Armata velja za eno glavnih vpadnic v mesto. Poslužujejo se je predvsem avtomobilisti namenjeni na mednarodni mejni prehod pri Rdeči hiši. Cesta predstavlja tudi najkrajšo povezavo južnega območja mesta s severnim. Žal je omenjena cesta izredno slabo vzdrževana. Ni se mogoče izogniti vtisu, da so na omenjeno cesto sploh pozabili, ali da vsaj ni jasno, kdo bi moral zanjo skrbeti, Občina ali državna ustanova ANAS? Sicer nam ni do tega, da bi ugotavljali pristojnosti enega ali drugega. Dejstvo je, da je omenjena cesta, ki povezuje Tržaško z mejnim prehodom pri Rdeči hiši že nekaj let v izredno slabem stanju. Ob zadnjih nalivih pa je naravnost pokazala rebra, v obliki globokih lukenj v asfaltni prevleki.

Sicer je vožnja po omenjeni cesti, posebej ob dežju, zapletena in predvsem nevarna zadeva, tudi ob zelo počasni in cestišču primerni vožnji. Nikoli ne veš če boš zavozil samo v globoko lužo (na obeh voznih pasovih) so namreč prave kolesnice, ker se menda podlaga udara) ali pa udaril v luknjo v asfaltu, seveda z vsemi možnimi posledicami.

Nekaj bo treba slej ko prej ukreniti, menijo avtomobilisti, ki cesto dobro poznajo in ki že kakšno leto, zamen, čakajo, kdaj bodo na tem dobra dva kilometra dolgem odseku opazili stroje. Ali zakrpati luknje, ali namestiti

novi asfaltni prevleko ali, najmanj, namestiti velike opozorilne table, da je največja dovoljena hitrost 30 kilometrov na uro.

Na sliki: razkopano cestišče (Foto Marinič)

Na občnem zboru, prejšnji petek

V Pevmi obnovili upravni odbor kulturnega društva Naš prapor

V Pevmi so konec prejšnjega tedna, po daljših pripravah, sklicali občni zbor KSD Naš prapor, izvolili petnajstčlanski odbor, ki se bo sestal že v kratkem ter tako storili prvi korak k premostitvi mrtvila na področju kulturne in prosvetne dejavnosti. V okviru društva so se zadnjih nekaj let namreč odvijale v glavnem športne dejavnosti, od lokostrelstva do odbojke in, v zadnjem času, tudi športnega ribolova.

Potreba po obnovitvi in pozitivni dejavnosti se je kazala že lep čas, prvi izziv pa je prišel pred kakšnim mesecem, z napovedjo, da bo Občina v kratkem vendarle pričela uresničevati tolikokrat obljubljeni športni center.

Pripravljalni odbor je uspel kar precej razgibati vode in tako se je v petek v prostorih društva zbralo kar precej ljudi, ki jim je, kakor smemo upravičeno sklepati, do tega, da bi društvo z bogato in dolgo tradicijo hitro in predvsem uspešno obnovilo dejavnost na kulturno-prosvetnem področju in mogoče še razširilo prisotnost na področju športa.

Pregled nad to dejavnostjo sta na petkovem občnem zboru posredovala Beno Vižintin in Marjan Bevčar.

razna obvestila

Goriški fotografski navdušenci vabijo danes, 20. t. m., ob 20.30 ljubitelje fotografije na sedež društva Briški grič na Bukovju, kjer bo govor o obnovitvi slovenskega fotografskega krožka.

Sekcija združenja VZPI-ANPI Dol-Jamle sporoča, da bo avtobus za Škofjo Loko, v soboto, 23. junija, odpeljal ob 6. uri od Sablčev, ob 6.05 iz Jamelj in ob 6.10 iz Dola. Priporoča se točnost.

Slovensko poletno središče obvešča starše osnovnošolskih otrok, da bo začetek v ponedeljek, 25. junija. Pričakujemo pravočasne prijave (tel. 33495).

Tečaj telesne zaznave in govornice bo v Kulturnem domu 29. in 30. junija ter 1. julija t. l. Podrobnejši podatki na tel. 30835.

Posojilnica v Sovodnjah obvešča cenjene stranke, da od junija dalje ob četrtkih posluje tudi v popoldanskem času. Urnik za stranke je od 16.30 do 18.00.

Kmečka zveza obvešča, da 30. t. m. zapade rok za predstavitev prošnje za obnovitev vinogradov oz. za posaditev novih trt (reimplantacijo-impianto). Do 30. junija je tudi treba poskrbeti za vpis nasadov trt v posebni seznam vinogradov s kontroliranim poreklom (Albo dei vigneti DOC) pri Trgovinski zbornici v Gorici.

kino

Gorica

CORSO Zaprt.

VERDI 17.30-22.00 »Sogni«. Režija Akira Kurosawa.

VITTORIA 17.30-22.00 »Ramba III«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Nevarna mislija«. Ob 20. uri »Polica pod kontrolo«.

SVOBODA (Šempeter) Ni predstave.

DESKLE 20.00 »Pohotna Merylin«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna — (Comunale) v Štandreu — Ul. sv. Mihaela — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 1 (Comunale n. 1) — Ul. Terenziana 26 — tel. 482787.

pogrebi

Danes ob 12. uri Luigi Gerin iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Ob predstavitvi dveh publikacij tudi posvetovanje o varstvu Soče

"Krasna si bistra hči planin..." je svojčas opeval Sočo "Goriški slavček" Simon Gregorčič. Danes je žal naša reka le blede senca takratne bistrosti. Človeška roka je njen tok z izgradnjo številnih jezov korenito spremenila, v povojnem času pa sta industrijski razvoj in veliko onesnaževanje močno načela čistočo njenih voda. Končno pa smo le prišli do spoznanja, da tako ne gre več naprej in da je treba nekaj ukreniti. Zato so začeli geografi in znanstveniki preučevati tudi možnosti zdravljenja bolne Soče.

O goriški reki in njenem vsestranskem pomenu je bil v ponedeljek zvečer govor v sejni dvorani goriške pokrajinske uprave, kjer so uradno predstavili ponatis knjige "Soča - fizična, zgodovinska in gospodarska geografija mednarodne reke" ter novo knjigo, ki je nastala na podlagi posveta o Soči in ki nosi naslov "Načrt prostorske organizacije: soški rečni park". Uvodoma je spregovoril predsednik pokrajinske Gifanfranco Crisci, ki je poudaril pomembnost urejanja soškega parka. Prav pokrajinska uprava bo namreč koordinator posegov občin in drugih ustanov, ki bodo postopoma izvajale načrt krajinskega parka. Gre za zahtevno nalogo, ki se bo izvajala postopoma. Najprej bo treba zmanjšati, v kolikor ne bo mogoče povsem odpraviti, sedanjo visoko stopnjo onesnaženosti vode. O tem je podrobneje spregovoril inž. Pier Raimondo Cappella, ki je posredoval serijo ne ravno vzpodbudnih številčnih podatkov. V prvi vrsti gre za problem potoka Korna, ki prinaša v Sočo ogromne koncentracije fekalij. Na Novogoriškem

sicer načrtujejo izgradnjo velike čistilne naprave, ki bo uspešno opravljala svojo funkcijo do maksimuma kakih 150 tisoč prebivalcev, vendar se še točno ne ve, kdaj jo bodo začeli graditi. Inž. Cappella je nakazal med alternativnimi rešitvami tudi možnost priključitve potoka Korna na goriško greznično omrežje ter naknadno povečanje goriške čistilne naprave.

Vendar onesnaženje z odpadkami ni edino zlo reke Soče. Gre tudi za prekomerno izkoriščanje njenih voda. Pa tudi onesnaženje z živim srebrom, je med drugim povedala v svojem posegu bivša predsednica Pokrajinskega združenja profesorjev zemljepisa prof. Loredana Franco, ki je med drugim uredila obe predstavljeni publikaciji, spadata med pereče probleme, in še dotok morske vode kot posledica prekomernega črpanja sladke vode.

Načelnik Državnega tehničnega urada (Genio Civile) v Gorici inž. Enea Giuliani je v svojem posegu označil Sočo kot nevarno reko, saj obstaja precejšnja možnost, da bo v naslednjih 150 letih še večkrat preplavila bregove. V Sočo se namreč ob izdatnih padavinah izlivajo številni hudourniki, ki v kratkem času napolnijo strugo reke do kritične meje. Po verjetnostih izračunih so ugotovili, da bo Soča v naslednjem tisočletju vsaj enkrat dosegla 4000 kubičnih metrov pretoka na sekundo, vsakih 150 let 3300 itd. Upoštevajoč, da je leta '82, ko je močno ogrožala Zdravščino, Straziče in Gradišče, dosegla 2700 kubičnih metrov na sekundo, je povsem jasno, da bomo prej ali slej žrtev nevarne poplave. Hude posledice bi bilo mo-

goče preprečiti, je dejal inž. Giuliani, če bi v zgornjem toku Soče namestili posebne naprave, ki bi v trenutku nudile vse potrebne informacije o naraščanju vode. To bomo dosegli, je zaključil, le s tesnejšim sodelovanjem z jugoslovanskimi oblastmi.

Načrtovanka soškega parka arh. Luisa Codellia je v svojem posegu obrazložila, kaj je bilo do danes storjenega na tem področju. Spodnji del Soče, in sicer od Turjaka do ustja reke, so s pomočjo deželne uprave, ki je namenila projektu dobri dve milijardi in pol lir, že uredili. Sedaj prihaja na vrsto še ostali del od Turjaka do Solkana. Predračun za ureditev soškega parka je visok, saj znaša dobrih 13 milijard lir. Za njegovo uresničitev, je dejala Codellia, bo treba premostiti tudi številne birokratske ovire.

V zanimivo razpravo so posegli še ravnatelj deželnega odborništva za okolje FJK inž. Gastone Novelli, deželni odbornik za parke in gozdove dr. Remo Gonano in univerzitetni profesor ter istočasno predsednik Združenja profesorjev zemljepisa prof. Giorgio Valussi, ki je nudil lep pregled načrtov, ki jih je bila naša reka deležna v teku zadnjih desetletij.

razne prireditve

KD Skala Gabrje vabi v petek, 22. junija, ob 21. uri na 3. KONCERT NA BORJAČU. Prireditve bo na dvorišču društvenega sedeža, v slučaju slabega vremena pa v Kulturnem domu v Sovodnjah, ob isti uri. Nastopila bosta moški pevski zbor KD Skala in mešani pevski zbor Pavel Avgust iz Gornjega Senika.

Dosegli smo registrsko tablico GO 200.000

Po številu avtomobilov sodi goriška pokrajina v vrh lestvice v vsedržavnem merilu: en avtomobil na vsaka dva prebivalca. Te dni so izročili že registrsko tablico GO 200.000. Namestili so jo na avtomobil fiat croma Raimonda Comollia, sicer pa upravitelja avtomobilske hiše Giulia auto iz Tržiča. Kljub tako visoki registrski tablici, pa je, po podatkih italijanskega avtomobilskega kluba dejansko v obtoku na Goriškem kakih 76 tisoč avtomobilov.

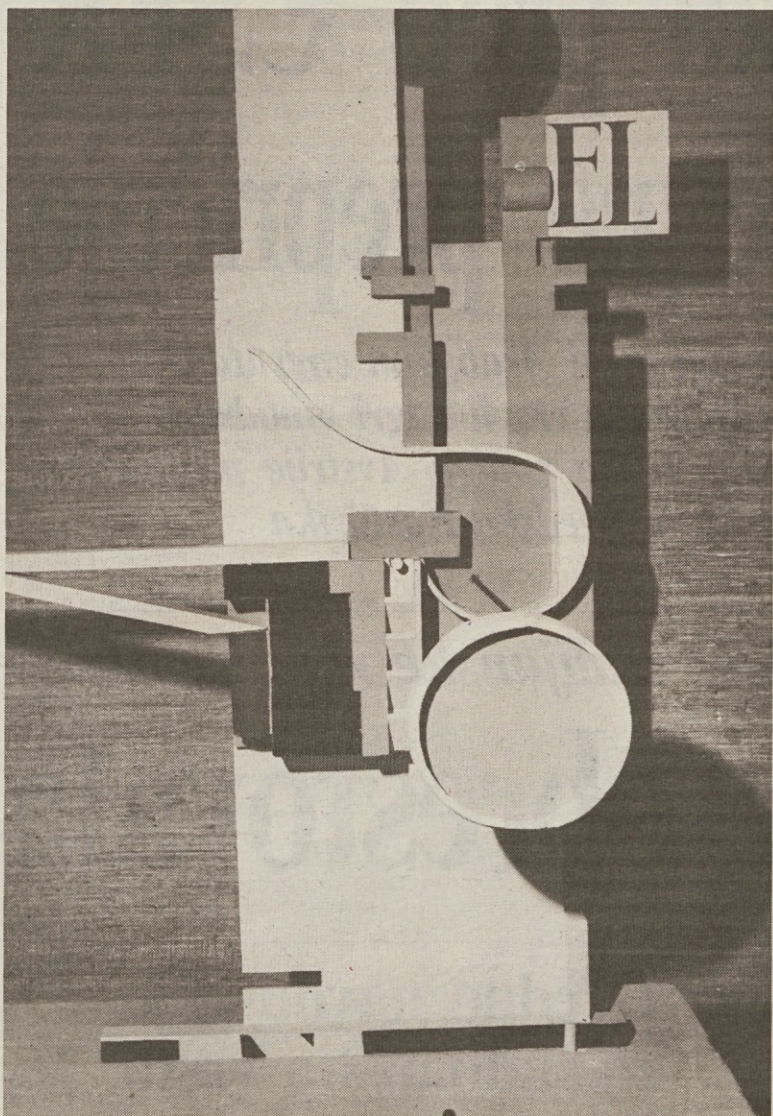
Registrsko tablico GO 100.000 so izročili leta 1977, GO 150.000 pa leta 1984.

Kot zanimivost velja zabeležiti, da je bila registrska tablica GO št. 1 izdana leta 1927, dve leti kasneje je krožilo že tisoč avtomobilov, leta 1947 je bila izdana registrska tablica GO 5.000 itd.

Sodelujoči pri Pravlji brez konca se zahvaljujejo

Kakor se vsem pravljicam spodobi, se tudi "Pravljica brez konca..." - zaključna telovadna akademija orodne in ritmične sekcije SZ Dom iz Gorice, zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k izpeljavi programa in zaključnemu velikemu uspehu. Zahvala gre vsem telovadnim skupinam, ki so s svojim nastopom popestrili prireditve. Posebna zahvala še ideatorjem akademije, trenerjem in vaditeljem, predsedniku SZ Dom, Upravi Kulturnega doma in staršem, ki so pravljici sledili.

Dela A. Černigoja na ogled v Milanu

V Milanu so pred kratkim (9. junija) v galeriji »Antonia Jannone Disegni di Architettura« odprli razstavo del Avgusta Černigoja. V vabilu na ogled razstave je rečeno, da je Černigoj začetnik slovenskega konstruktivizma, mojster evropskega nivoja, kar je razvidno iz razstavljenih del, ki pokrivajo umetniško ustvarjalno obdobje od leta 1926 do leta 1950 (na sliki delo iz leta 1924)

Izšlo je Izvestje srednjih šol na Tržaškem Pregled šolskega življenja

Tiskarna Graphart je pravkar natisnila Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem za šolsko leto 1988/89. Gre za letnik XLII. oz. 38. zvezek te dragocene publikacije, ki ga izdajajo ravnateljstva slovenskih srednjih šol, in ga že vrsto let s hvale in priznanja vredno zavzetostjo urejuje prof. Robert Petaros. Za tokratni zvezek je lično opremo oskrbel Fabio Smotlak, izdaja pa so podprli slovenski denarni zavodi na Tržaškem.

V uvodni besedi uredništva je med drugim rečeno, da prihaja Izvestje v javnost že dvainštirideset let in da se je v tem času vsaj delno popestrilo in spremenilo, z njegovo rastjo pa narašča tudi odgovornost do vseh, ki jim je naša šola pri srcu, do njene bogatitve, njenega razvoja in napredka. Da bo Izvestje še privlačnejše, ga bo treba - meni uredništvo - nemara z marsičem obogatiti in s skupnimi močmi ne bo težko uresničiti zamisli, ki jih je veljiko.

Naslednje poglavje v zapisu uredništva ugotavlja, da so »statistične preglednice, osebna imena in priimki, kakor tudi vsi zapisi o posameznih šolah in njih delovanju objavljeni tako, kot jih sporočajo tajništva šol. S tem si vsak šolski zavod prevzema vso odgovornost za verodostojnost in točnost podatkov.« Ta opomba se očitno nanaša zlasti na priimke in imena, med katerimi je žal še vedno zelo dosti zapisanih v italijanski oziroma poitalijančeni obliki, kar odraža, milo rečeno, površen odnos mnogih naših ljudi do lastnega izvora. Šola in uredništvo za to ne nosita odgovornosti, dejstva pa le ni mogoče spregledati.

Izvestje je v ostalem tudi letos sestavljeno po že ustaljeni praksi. Pri vsakem zavodu je najprej poimensko naveden profesorski zbor in neučno osebje na začetku šolskega leta, nato sezname učencev po razredih z različnim tiskom glede na šolski uspeh, z navedbo naslovov slovenskih nalog in z zapisom o šolskem in izvenšolskem življenju in udejstvovanju vsake posamezne šole in dijakov. Ta podroben pregledni del zaključuje tabela s statističnim pregledom ob koncu šolskega leta 1988/89 (sestavil jo je Mitja Petaros), iz katere je razvidno, da je bilo število vpisanih na vseh slovenskih srednjih šolah na Tržaškem (z dodatkom oddelka zavoda Žiga Zois v Gorici za zunanjo trgovino) 1714. Na koncu je dodano še poročilo o poletnem seminarju za učitelje in profesorje slovenskih šol v Italiji ter pregled publikacij nešolske vsebine, ki so jih napisali profesorji, ki so ali ki poučujejo na slovenskih srednjih šolah. Na uvodnem mestu je slika msgr. Jazernika, rektorja Slovenicuma v Rimu s predavanja o A. M. Slomšku in pa pesem Andreja Budala V težki uri v spomin na 100-letnico pesnikovega rojstva in ki je zadnja v rokopisnem listu Mali svet, ki ga je pisatelj izdajal, da bi se njegovi otroci mogli učiti slovenščine, ko je bila prepovedana (je zapisano v noti). Med tekstom na skupnih 111 straneh je še nekaj drugih fotografskih posnetkov.

Preveč bi bilo povzemati kaj vse je zapisano v poročilu o izvenučni dejavnosti na šolah in izven njih, ugotoviti pa je treba, da je ta bila kar precejšnja in raznolika tako na kulturno-prosvetnem kot na športnem in drugih področjih, kar spodbija pretirano trditve nekaterih, da se naši dijaki ne zanimajo za splošno življenje med našo skupnostjo. Morda bi se lahko še več in v večjem številu, toda upoštevati je treba, da mora biti tudi izvenšolska dejavnost usklajena z

osnovno obveznostjo, ki ostaja vendarle študij. Tudi število avtorskih del profesorjev je kar lepo, saj obsega 12 naslovov in še tri prevode.

Vsaj kratko pa je treba omeniti dva uvodna zapisa pri Liceju France Prešeren. Prvega posveča Majda Cibic Cergol ravnateljici liceja prof. Lauri Abramovi, ki je ob koncu šolskega leta odšla v pokoj po več kot 30 letih ravnateljstva, ki je »bilo« neutrudno v prid slovenske šole in je nedvomno obrodilo bogate sadove. Majda Cibic Cergol ugotavlja pri tem, da delovanje prof. Abramijeve »ni segalo le v krog šolskih obveznosti, temveč je zajelo tudi pripravo izvenšolskih dejavnosti, prireditve, izletov pa še sestavljanje učenikov«. Drugega pa je napisala Marija Cenda Klinc in ga namenila prof. Alojzu Rebuli ob njegovi upokojitvi. Pri tem ugotavlja, da je tako v profesorski zbornici kot v razredih klasičnega liceja, z njegovim odhodom »z novim šolskim letom zazijala praznina, zmanjkal nam je kulturni mentor, ki je z navdušenostjo ali ogorčenostjo besedo-nikoli ravnodušno, večkrat pa duhovito, komentiral šolsko in izvenšolsko dogajanje.« In še: »Ogreti ste nas za antiko in iz Vaših argumentacij bomo črpali, ko se nam bo zadel antični svet strašno oddaljen. Opozarjali ste nas na vrednote slovenstva in na te se bomo naslanjali, ko bomo skušali nadaljevati Vaše poslanstvo v slovenski šoli.«

JOŽE KOREN

IZVESTJE
SREDNJIH ŠOL S SLOVENSKEGA UČNEGA JEZIKOM
NA TRŽAŠKEM ZA ŠOLSKO LETO 1988/89

»Manihejska kronika« pisatelja Marjana Rožanca

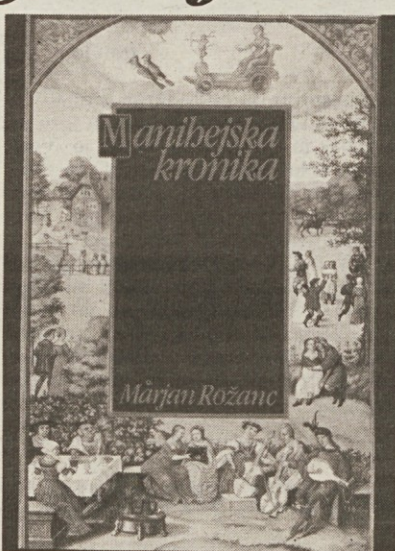
Razmišljanja o globljih resnicah

V svoji novi knjigi je Marjan Rožanc, prav gotovo eno najvidnejših peres sodobne slovenske književnosti, zbral 19 esejev napisanih med februarjem 1987 in avgustom 1988, skratka v času, ki zgovorno obeležuje prihod in nastop t. i. slovenske pomladi. Knjigi je dal naslov »Manihejska kronika«, usmerjajoč na ta način bralčev pozornost v razkrivanje in sveta in samorazkrivanje samega sebe - kar je končno eno in isto - vse skupaj razpeto med dualizmom Dobrega in Zlega, ki se kot bolj ali manj enakovredna nasprotnika borita v človeku in času, v duševnosti in zunanjih dogodkih zasebnosti oziroma sveta. Eseji so pravi pravcati izbruh izpovedi, ugotovitev, pojasnitev, odkritosti in radikalnosti etičnega spopada, ki ves čas poteka med nami in v nas, s čimer pa se človek in svet kaj malo ukvarjata in povsem materialistično pripisujeta tako rekoč izključno pozornost in energijo zunanjim postavkam, »osvajanjem« sveta, zadovoljevanju bolj ali manj sublimiranih, žal le egoističnih nazorov, nagonov in stremeljenj. Ta mešanica povsem telesne narave človeka se ne nazadnje odločilno nanaša tudi na vernost, s katero se Marjan Rožanc prvenstveno ukvarja, seveda pa ne na konvencionalen, »otipljiv« način, ki ni človeku v nobeni stvari še nikdar prinesel kakšne dolgotrajnejše koristi in bistvenega napredka, se pravi večje sreče in harmonije.

Vera je po Rožancu pri nas bolj politična kot intimna kategorija - kar je seveda velika anomalija in zmota - ne pridemo in ne pridemo Slovenci do svobodnega pogleda na stvari, vse zadeve opazujemo skozi ideološke plašnice, ki so seveda najvulgarnjša pot do razumevanja sveta in samega sebe. Nujno je treba zagadelj razlikovati med voluntarističnim bogom in osebnim, pravim Bogom, pri čemer je v glavnem v uporabi voluntarizem: človek je v bistvu postal središče stvarstva, v imenu Boga ureja življenje in kroji zakone, vse to pa je v bistvu vera v samega sebe, v ideologijo, v institucije, oblast. Človek je prevzetno samozadosten, nasilen do sebe in drugih, je aktivističen, zahteva gotovost, ki jo uresničuje z zunanjimi sredstvi, on je tisti, ki ustvarja in jih spet spreminja ter menja kot srajco, kot mu pač ugaia in kot se lahko organizira v določenih časovnih obdobjih. V resnici ne ljubi nikogar, niti sveta niti ljudi, le samega sebe, vse okoli njega je zanj objekt, ki mora biti v njegovi službi. Logična je sla po

posedovanju, po moči, nastaja in še vedno traja nasilen svet, odet v lepa oblačila, v katera vsi verjamemo, neke na dnu pa je človek te vrste vedno bolj osamljen, v vedno večji samoti, vedno bolj nesrečen in dokler ima moč, vedno agresivnejši in pogoltnjejši.

Pravi Bog je avtentično versko čustvo in točno nasprotje voluntarističnega boga. Govori nam, da nismo mi stvarniki in zakonodajalci sveta, zato je naša sreča, da prisluhnemo vsemu, kar je, da smo odprti, ranljivi, odgovorni do sebe in do drugih, da ne ustvarjamo resnic za vsakdanjo rabo, zakaj resnica je tukaj med nami od vekomaj, mogoče jo je odkriti in nikakor ustvariti. Pravi Bog je želja po resnični ljubezni, medtem ko je sicer v veljavi zaljubljenost, sodobni človek se vsepnek zaljublja v svoje lastno ugodje, dobro počutje, vse mu mora pri tej zaljubljenosti služiti in ko izčrpa idejo, stvar ali tudi sočloveka, vse to zavrže in si ustvari novo idejo, nove ugodne stvari, izrablja nove ljudi - vse to gre vzajemno, v nekem smislu sporazumno, čeprav bolj spominja na neusmiljen boj, prevarto ter varanje kot osnovni princip pridobivanja zadovoljstva in moči. Do osebnega Boga se seveda ne pride zgolj z zakramenti in liturgijo, pač pa s samoto in obupom, kar pomeni preko neponovljive individualnosti vsakega človeka, ki pa se izčisti najprej v odmetavanju vsakršne čredne vernosti in pravil voluntarističnega boga. Zaradi tega je realna vera, kot jo vidimo v ljudeh okoli sebe, večkrat

in večinoma le »beg pred svobodo in odgovornostjo, garant pridobljenega svetnega položaja, pravica do življenja brez ljubezni do bližnjega.« Brez ljubezni do bližnjega, vendar z neskončnimi gibi, ki to ljubezen oponašajo, jo formalizirajo. Hudič novega časa je na izjemnem nivoju, voluntaristični bog je pravzaprav on sam, »zapeljevalec« se je iz zunanosti zavlekel v človeška srca in duše ter kraljuje tako, da ljudje tega niti ne vemo - pač po stari in prastari ugotovitvi, da se najhujše Zlo ne kaže kot zlo pač pa kot dobro, pošteno, po volji vsega dobrega in splošno cenjenega.

Rožanceva poštenost se kaže v priznanju, da niti on - kljub temu da je razločil navidezno dobro od resnično Dobrega - ne zmora etičnega čustva, še manj dejanja, kar pomeni »sposobnost poistovetenja z bližnjim«. Pisatelj torej priznava, da se zaveda lažnosti uveljavljenih vrednot (vere in srca), da pa je zelo težko sposoben resnične ljubezni - izpoved, ki je lepa v svojem jedru in je nikakor in nikdar ni mogoče slišati iz območja t. i. voluntarističnega boga. Obstaja za avtorja pač ena sama Resnica, v katero sodi tudi dejstvo, da se odreši lahko le posameznik, nikoli družba ali narod v celoti, da je »pač pot v Življenje ozka«, ter da bistvenih stvari človek nikakor ne more rešiti z lastnimi močmi, z zavednim, s pametjo. Tudi s svojimi najboljšimi načrti in dobrimi nameni smo neceloviti, na stranski ali celo napačni poti. Tukaj ne najdemo rešitve drugače kot s pomočjo vernosti, ki se ji pravi odprtost do pravega, osebnega Boga: šele tovrstna smer utegne podeliti človeku zmožnost resnične in ne egoistične ljubezni, šele ta smer premošča prepade med ljudmi, med posameznikom in vsemi ostalimi, šele takšna zarzlost lahko pokliče na pomoč kozmične sile, ki bi lahko uredile ta nori svet, če bi jim seveda znali prisluhniti - vse to pa pomeni, da nas vse, vsakega posameznika posebej in posledično svet v celoti, reši le čudež, preobrat milosti, ki je seveda človek sam iz sebe ni sposoben.

JANEZ POVŠE

Raziskava o tržaškem pristanišču

V zbirki Viri za zgodovino Slovencev, ki jo ureja SAZU, je prejšnji teden izšlo delo Ferda Gestri na in Darje Mihelič »Tržaški pomorski promet 1759-1760«. Kot je poudarjeno v uvodu, je to prvič, da se v slovenskem zgodovinopisju objavljajo viri za zgodovino pomorstva.

V prvem delu sta avtorja okvirno opisala razvoj tržaškega pristanišča od začetka novega veka do let, ki jih obravnavata. K temu sta dodala grafikone in sezname, ki zadevajo promet v tržaški luki, med drugimi tudi seznam kapitanov in lastnikov ladij s slovenskimi priimki. Obdelano gradivo sta nato dopolnila s prepisi iz originalnih dokumentov in s tabelami za vsak mesec posebej za obravnavano obdobje. V glavnem so to poročila, ki jih je koprski podestat po službeni dolžnosti pošiljal v Benetke. Iz gradiva izhaja, da so v razvoju pristanišča bile soudeležene tudi slovanske dežele, tako pri trgovski menjavi blaga kot v poseganju v samo pomorsko dejavnost.

Vire sta avtorja črpala iz državne arhiva v Benetkah, na koncu knjige sta objavila še povzetek v italijanščini. Knjiga Tržaški pomorski promet 1759-1760 je bila natisnjena v nakladi 700 izvodov, namenjena pa je predvsem strokovnjakom.

IVAN VOGRIČ

Havlovi pogledi na svet in književnost

Življenjska zgodba disidentskega dramatika Vaclava Havla, sedaj predsednika nove Češkoslovaške, je tesno povezana z zgodovino češke družbe in komunistično vladavino. Med ustanovitelji Charte 77, je bil leta 1979 obsjen zaradi prevratništva in istega leta je odklonil vizum za ZDA, kar je izbral trdo pot »notranjega pričevanja, da bi razgalil oblast«.

Založba Garzanti je pravkar natisnila neke vrste avtobiografijo v obliki intervjuja, ki ga je imel s Havlom leta 1986 češki novinar Karel Hvizdaler. Naslov knjige-intervjuja je »Sprasevanje z razdalje«. Havel v tem intervjuju potegne zelo precizno črto svojega življenja, govori o otroštvu in literarni ter politični izkušnji. O svojem bivanju Havel

pravi, da je doživel dve obliki »izobčenja«: izhajal je iz meščanske družine, kar ga je izločilo iz družbe vrstnikov, ker so ga imeli za privilegiranca; in tudi s prihodom na oblast komunističnega režima leta 1948 je Havel doživel izločitve, saj se ni mogel vpisati na šole in univerzo. A s tem, pravi pisatelj, je v njem dozorela sposobnost »gledati z razdalje« na vse, gledati z ironijo, ki je tipična karakteristika gledališča absurda.

Havel je k teatru pristopil kot človek, ki si z znojem zagotavlja preživetje. Gledališče pa ga je prevzelo zaradi svoje trzgresivnosti in v njem skuša začrtati značilnosti svojega teatra absurda, ki se oslanja na Becketta in Ionesca, a tudi na

Camusa. Njegovo pisanje skuša obdržati razdaljo in ironijo napram realnosti, v tem pa ne zapada resignaciji, ampak skuša dajati tej realnosti smisel. Velik pomen v njegovem razvoju ima tudi razmerje med intelektualci, kulturo in politiko v obdobju okrog leta 1968. Priložnosti za srečevanje so sicer redke, vendar je že razviden kontrast med Havlovo koherentnostjo in nepopustljivostjo in komunističnim revizionizmom Dubčka, ki je bil pripravljen na kompromise in pogajanja.

Pripoved Havla se v novi knjigi nadaljuje kot nekakšen dnevniški zapis, kjer se intimna spoznanja pisatelja prepletajo z jasno analizo določenega zgodovinskega trenutka češke družbe.

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

V Rimu zaslužen zmagoslavje obnovljene italijanske reprezentance

»Revolucija« se je obrestovala

ITALIJA - ČSFR 2:0 (1:0)

STRELCA: Schillaci v 9', Baggio v 77'.

ITALIJA: Zenga, Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, Bertini, Donadoni (v 51' De Agostini), De Napoli (v 65' Viherčovod), Schillaci, Giannini, Baggio.

ČSFR: Stejskal, Kadlec, Wiess (v 58' Griga), Kinier, Čovanec, Hašek, Bilek, Nemeček (v 46' Bielik), Skuh-rav, Moravčik, Knofliček.

SODNIK: Quiniou (Fr.). KOTI: 8:5 za Italijo. OPOMIN: Čovanec, Knofliček, Baggio in Bertini. GLEDALCEV: 73 tisoč.

RIM — Vicinijeva »revolucija« se je obrestovala! Sinočnja povsem spremenjena in dokaj atipična Italija je prepričljivo premagala ciser solidno ČSFR in navdušila milijone gledalcev, ki sedaj že sanjajo o končni zmagi. Schillaci in Baggio, ki sta bila »nova človeka« Vicinijeve vrste, sta bila skupaj z Baresijem in Bertijem najboljša na igrišču, kar dokazuje, da je zvezni trener dober strateg, pa tudi dober psiholog, saj so igralci med sabo veliki prijatelji in ni med njimi sence nikakršne polemike.

Italija se je tako premočno, kot zmagovalka v svoji skupini, uvrstila v osmino finala tega SP. Še več: postavila je tudi nekaj rekordov. Zenga je namreč do sedaj edini vratar, ki še ni prejel gola, po vsej verjetnosti pa bodo »azzurri« edina ekipa, ki bo napredovala s samimi zmagami.

Italija je začela silovito, kar je presenetilo fizično močne in taktično solidne reprezentante ČSFR. Vse je namreč že takoj presenetil najsolidnejši mož na igrišču, Schillaci, ki je do se-

Odlični branilec Maldini v boju s Hašekom

(telefoto AP)

daj najboljši napadalec tega prvenstva. Gol je dosegel že na začetku srečanja, in to na svoj način: kot pač nekoč Paolo Rossi - gusarsko. Donadoni je streljal kot z desne strani do Gianninija, ki je še precej »umazano« podal v kazenski prostor. Tam je bil na preži »jastreb-Totò«, ki je s kratkim lobom z glavo premagal presenečenega vratarja Stejskala.

Do konca prvega polčasa si je Italija pripravila vsaj še štiri stoodstotne priložnosti, vendar je dokazala, da je pravi in edini gospodar na igrišču, saj

niso nasprotniki niti enkrat streljali na Zengova vrata. V drugem delu igre se »glasba« ni spremenila. Italija je »vedrila in oblačila« po mili volji. Po vrsti zgrešenih zadetkov in celo nedosojene enajstmetrovke po prekršku nad Schillacijem, je ČSFR dosegla gol, a ga je sodnik »škandalozno« razveljavil. Zakon kompenzacije... Zadnji sinočnji »biser« je bil Baggio, ki je po dvoj-nem koraku z Gianninijem preigral celotno češkoslovaško obrambo ter z ostrim strelom premagal nedolžnega Stejskala.

Vicinijeva moštvo brez zastojev

Italijani zlahka proti ČSFR Jugoslavija še ne prepričuje

Kljub razmeroma visoki zmagi proti Arabskim emiratom in uvrstitvi v osmino finala še vedno vrzeli v igri »modrih« ZRN-Kolumbija brez zmagovalca - Tesna zmaga Avstrije proti ZDA Danes Brazilija-Škotska in Švedska-Kostarika

Izredno navdušenje za italijansko vrsto

Po zaključku tekme je bilo veselje v italijanskem taboru razumljivo. Zvezni trener AZEGLIO VICINI je menil: »Igrali smo dobro in zmago smo si povsem zaslužili. Napravili smo korak naprej tudi v igri in dosegli pravilni »feeling« s publiko. Zelo sem zadovoljen z novimi igralci, saj je Baggio dosegel do sedaj najlepši gol na tem SP.«

Trener češkoslovaške reprezentance VENGLOS je bil dokaj umirjen, pa tudi gospodski, ko je priznal, da je bila zanj Italija premočna. »Vseeno sem z igro svoje reprezentance zadovoljen in verjamem, da se bomo še izkazali v nadaljevanju tega tekmovanja.«

Predsednik italijanske nogometne zveze FIGC ANTONIO MATTARESE pa je zadovoljen dodal: »V Vicinijeve izbire nisem nikoli dvomil, vendar pa bi opozoril nad preveliko evforijo: uvrstili smo se le v osmino finala in ne na finalno srečanje. Pot bo torej še dolga, zato se moramo še umiriti.«

Junak sinočnjega srečanja ROBERTO BAGGIO je bil še preveč skromen: »Nimam še ritma devetdesetih minut, to pa se mi je poznalo predvsem na začetku, ko nisem igral najbolje. Vedno sem bil dobro razpoložen v tem italijanskem taboru, saj je vsem znano, da ima Vicini vedno 15 ali 16 standardnih igralcev, in ne samo enajst. S Schillacijem sem se takoj dobro ujel.«

Odlični BERTI je v skromnosti tekmoval z Baggijem: »Vicini me je izbral, ker sem bil primeren za to tekmo: sem hiter in to je najboljšo orožje za fizično močne, a počasne Čehe. TOTO SCHILLACI pa se je zahvalil Viciniju za možnost, ki mu jo je ponudil ter dodal, da se mu bo vedno odzval, ko ga bo poklical. Schillaci torej še ni prepričan (ali pa le blefira), da si je priboril mesto v standardni postavi. GIANLUCA VIALLI, ki je zaradi poškodbe gledal tekmo s klopi za rezervne igralce, je bil kar se da lapidaren: »Schillaci in Baggio, ki me je nadomestil, sta bila enostavno fantastična. Moja poškodba ni namišljena, kot je nekdo hudobno dejal, temveč resnična, saj sem se po neumnem poškodoval prav med zadnjim treningom pred tekmo.«

FRANCO BARESI je branil italijansko obrambo, čeprav je prejela en regularen gol, češkoslovaški igralec KUBIK, ki pa ni igral (bil je diskvalificiran) je čestital italijanskim nasprotnikom, še predvsem svojemu sedaj že bivšemu klubskemu tovarišu Baggiju.

Svoje mnenje o tekmi je povedal tudi ZICO: »Tudi če bi Baggio ne igral več tem prvenstvu, je že naredil dovolj, saj je dal najlepši gol na SP.« Bivši trener Fiorentine SVEN GORAN ERIKSSON pa je dejal: »Pravični izid bi moral biti 5 ali 6 proti 1, saj je bil češkoslovaški gol regularen.«

Za »azzurre« ugoden potek v osmini finala

Po včerajšnjih srečanjih so že znana imena 10 reprezentanc, ki so si zagotovile mesto v osmini finala. To so Italija, Češkoslovaška, Kamerun, Romunija, Argentina, Brazilija, ZRN, Jugoslavija, Kolumbija in Belgija. Ob tem je delno znan tudi razpored v osmini finala. Italija si je zagotovila gornji del razporeditve in se tako izognila morebitnemu srečanju z ZRN v četrtfinalu. Verjetno bodo »azzurri« v nadaljevanju srečali Kostariko, Škotsko ali Švedsko, odvisno pač od današnjega razpleta dogodkov v C skupini. V primeru uspeha pa bi se Vicinijevi varovanci v četrtfinalu pomerili z zmagovalcem srečanja med Romunijo in drugouvrščeno postavo F skupine.

Tudi Jugoslavija, ki si je zagotovila drugo mesto v skupini, sodi v gornji del razporeditve. »Modri« bodo v osmini finala igrali proti zmagovalcu E skupine. Če bi obveljal vrstni red po drugem krogu, bi to bila Belgija.

Naloga za Osimove izbranice brez dvoma ne bo lahka, saj bi v najslabšem primeru naleteli na Španijo, s katero so pred nekaj tedni poraženi zapustili igrišče za Bežigradom. Še hujša pa bo naloga

»modrih« v primeru, da se prebijajo do četrtfinala, saj bi se morali srečati z zmagovalcem južnoameriškega derbija Brazilijo - Argentina.

Presenečenje kvalifikacijskega dela, reprezentanca Kameruna, pa si je s prvim mestom v skupini »zagotovila« dokaj poprečnega nasprotnika, Kolumbijo. Obstaja torej možnost, da si bodo Afričani, ki so že postali ljubljenci marsikaterega od gledalcev, dokopali do četrtfinala, kjer tudi ne bi smeli imeti nemogoče naloge. V tem primeru, naj bi se srečali z zmagovalcem tekme med Španijo (ali Belgijo) in prvouvrščenim F skupine, v kateri imajo vse štiri ekipe isto število točk.

Vprašanje tretjeouvrščenih ostaja še vedno zapleteno in počakati bo treba jutrišnja srečanja Belgija - Španija, Urugvaj - Južna Koreja, Anglija - Egipt in Nizozemska - Iraka, da bo položaj skoraj v celoti jasn. Obstaja namreč možnost, da se bodo morali za določitev štirih najboljših tretjeouvrščenih ekip poslužiti žreba. Sicer je žreb možen celo za določitev vrstnega reda ekip v F skupini, in sicer v primeru, da bodo jutri igrane neodločeno in dosegle isti rezultat.

Po sinočnji zmagi proti reprezentanci ZDA Kanček upanja za Avstrijo

AVSTRIJA — ZDA 2:1 (0:0)

STRELCI: Ogris v 52. min., Rodax v 63. min., Murray v 84. min. AVSTRIJA: Lindenberger, Aigner, Pecl, Pfeffer, Streiter, Zsak, Artner, Herzog, Polster (Reisinger), Ogris, Rodax (Glatzmayer). ZDA: Meola, Doyle, Banks (Wynalda), Windischmann, Armstrong, Har-kes, Murray, Balboa, Caligiuri (Bliss), Ramos. SODNIK: Jamal Al Sharif (Sirija). KOTI: 2:2. IZKLJUČEN: Artner. OPOMINI: Zsak, Reisinger, Caligiuri, Banks, Pecl, Murray, Windischmann, Streiter, Lindenberger. GLEDALCEV: 34.000. INKASO: 2.125.976.000 lir.

FIRENCE — V tekmi pepelk A skupine je Avstrija premagala ZDA, z zmago se je uvrstila na tretje mesto, z dvema osvojenima točkama in z -1 gol razliko pa je zelo težko, da se bodo sosedi z onkray Karavank uvrstili med najboljše štiri tretjeouvršene reprezentance, kar jamči napredovanje v osmino finala.

Tekma v Firencih je bila dopadljiva. Obe reprezentanci sta štartali na zmago, saj bi samo z zmago lahko še upali v napredovanje. Igra je bila zato odprta, s številnimi priložnostmi zdej na eni, zdej na drugi strani. Ko je Avstrija pomalem prevzela vajeti igre v svoje roke, je sirski sodnik Al Sharif izključil Artnerja. To je spremenilo taktično razporeditev na igrišču. Avstriji so se pomaknili v obrambo in se oprli predvsem na protinapade.

Prav v prvem protinapadu drugega polčasa je Ogris povelj svoje s sijajno izvedeno solo-akcijo, ki jo je začel

pred lastnim kazenskim prostorom in končal po 70 metrih teka z natančnim lobom nad ameriškim vratarjem. Deset minut kasneje je golgeter Rodax, vedno iz protinapada, podvojil.

Ko je že kazalo, da bo Avstrija slavila z najbolj klasičnim od rezultatom, so Američani znižali na 1:2 z golom Muraya, ki je izkoristil grobo napako avstrijskega vratarja Lindenbergerja (žoga mu je ušla v gol med nogama).

Sinočnja tekma v Firencih je imela ob 22 nogometaših še enega protagonista, sodnika. Sirec Jamal Al Sharif je pokazal rumeni karton kar devetim igralcem, enega pa je izključil. Vse kaže, da se je do potankosti držal strogih navodil sekretarja mednarodne nogometne zveze FIFA, Blatterja. Skoda le, da so bili prenekateri njegovi ukrepi povsem nepotrebni, saj tekma ni bila tako groba, kot bi kazalo po njegovih posegih.

STRELCI

3 ZADETKI: Matthäus (ZRN), Völ-ler (ZRN), Michel (Šp.).

2 ZADETKA: Bilek (ČSFR), Skuh-rav (ČSFR), Careca (Braz.), Klinsmann (ZRN), Jozić (Jug.) in Pančev (Jug.), Lacatus (Rom.), Milla (Kam.), Balint (Rom.), Schillaci (It.).

1 ZADETEK: Abdelghani (Egipt), Bein (ZRN), Brolin (Šve.), Stromberg (Šve.), Burruchaga (Arg.), Troglia (Arg.), Caligiuri (ZDA), Cayasso (Kost.), De Wolf (Bel.), Degryse (Bel.), Clijster (Bel.), Ceulemans (Bel.), Scifo (Bel.), Giannini (It.), Hašek (ČSFR), Luhovy (ČSFR), K.I. Mubarak (Ar. Emir.), Kieft (Niz.), Lineker (Angl.), Oman Biyik (Kam.), Redin (Kol.), Valderrama (Kol.), Sheedy (Ir.), McCall (Škotska), Johnston (Škotska), Bengoechea (Urug.), Hwangbo (J. Koreja), Monzon (Arg.), Zigman-tovič (SZ), Dobrovolski (SZ), Protasov (SZ), Zavarov (SZ), Susić (Jug.), Jumaa (Ar. Emir.), Rincon (Kol.), Littbarski (ZRN), Baggio (It.), Ogris (Av.), Rodax (Av.), Murray (ZDA).

AVTOGOL: Montero (Kost.) in Abdulrahman (Ar. Emir.).

Kljub razmeroma visoki zmagi proti Arabskim emiratom in uvrstitvi v osmino finala Igra Jugoslovanov zaskrblja

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

BOLOGNA — Jugoslovanska nogometna reprezentanca je še tretjič zaigrala blede, toda veliki cilj je dosežen: modri so drugi v najlažji predtekmovalni skupini svetovnega prvenstva in bodo igrali v Veroni. Igra z Emirati ni bila bistveno drugačna kot z reprezentancama ZRN in Kolumbije, le nasprotnik je bil za nekaj razredov slabši. Zagotovo najslabši med vsemi udeleženci mundiala v Italiji, bržkone pa najslabši na zadnjih treh prvenstvih.

»Igrali smo živčno, zaradi hitrega vodstva pa so naši igralci začeli s soliranjem, zaradi česar je bilo veliko napak. Tako v obrambi kot v napadu, tako da bi bilo še najbolje, če bi lahko tako kot v rokometu na primer menjavali igralce za obrambo in napad posebej,« je dejal jugoslovanski selektor

JUGOSLAVIJA — ARABSKI EMIRATI 4:1 (2:1)

STRELCI: v 4' Susić, v 8' Pančev, v 21' Jumaa, v 46' Pančev, v 93' avtogol Abdulrahmana.

JUGOSLAVIJA: Ivković, Stanojković, Spasić, Sabanadžović, (v 78' Prosi-nečki), Hadžibegić, Jozić, Brnović, Susić, Pančev, Stojković, Vujović (v 63' Vulić).

ARABSKI EMIRATI: Faraj, E. Abdulrahman, I. Abdulrahman, Al Haddad, K. Mubarak, Abdullah, N. Mubarak, (v 34' Sultan), Jumaa (v 46' F. Mubarak), K. Mubarak, Abbas, Al Talyani.

SODNIK: Takada (Jap.); KOTI: 5:5; GLEDALCEV: 12.000 (27.833 prodanih vstopnic); IZKLJUČEN: v 76' K. Mubarak; INKASO: 1.347.000.000 lir.

Ivica Osim takoj po tekmi. Igra jugoslovanskega moštva je bila zares skromna, največje razočaranje je bil spet branilec Stanojković, takoj za njim pa »lažni princ YU nogometa« Dragan Stojković, ki je igral samo po senčni strani igrišča, v obrambo pa se sploh ni vračal.

Steber jugoslovanske obrambe Faruk Hadžibegić je po tekmi dejal: »Zmedel nas je gol nasprotnika, po

njem se nismo več znašli. Toda cilj je dosežen, upam, da bomo v drugem krogu pokazali več.«

Selektor Emiratom Brazilca Carlos Alberto Pareira pa je povedal: »Dobro smo igrali, lahko pa bi bilo še boljše. Streljali smo kar 7 kotov, kar dokazuje, da v tej tekmi nismo igrali podrejenih vloge. Jugoslovani imajo solidno moštvo, toda tokrat so me malo razočarali. To je bil približno naš maksimum, sicer pa smo na tem prvenstvu plačali davek za neizkušenost.«

V jugoslovanskem moštvu sta v igri prednjačila veteran Susić in Jozić, najstarejši mož v ekipi Safet Susić se je redno vračal na svojo polovico igrišča. Žal pa Jozić in Susić nista imela pravih soigralcev, zato je bilo v igri Jugoslovanov vse preveč preskakovanja, kar vsekakor ni bilo učinkovito. Napadalca Pančev in Vujović nista bila posebej razpoložena. Selektor Osim bi nedvomno napravil boljše poteze, če bi v moštvo postavil spretnega dirigenta Prosinečkega, ki bi nedvomno popestril jugoslovansko igro. Jozić in Susić nista imela pomoči iz ozadja, v obrambi je bilo sicer nekaj zelo zanesljivih igralcev (Spasić, Hadžibegić, Brnović, Sabanadžović), toda njihov učinek v napadu je bil zelo skromen. Največ prostora in možnosti za napadalno igro med modrimi je imel prav najslabši jugoslovanski mož - Stanojković. Nasprotniki ga očitno že zelo dobro poznajo, zato mu puščajo veliko prostora, ker vedo, da je povsem nenevaren.

V igri jugoslovanske reprezentance tudi tokrat ni bilo videti »rezerve«, se pravi, da skoraj ni mogoče, da bi lahko bistveno popravili igro. A vendar, enega nasprotnika bi - če bi se vse izteklo sanjsko - še mogoče lahko premagali, dveh nikakor. Bržkone pa bo Verona zadnja postaja modrih, zadovoljni pa bi lahko bili že, če bi v Veroni prikazali vsaj malo boljše igro kot v predtekmovalju. Slabše namreč skoraj ni mogoče igrati. Jugoslovanski nogometaši bodo še današnji dan preživeli v Sassuolo, jutri pa se bodo preselili v Verono, bilo pa je celo nekaj kombinacij, da bi se za dan ali dva vrnili v Jugoslavijo.

Kolumbijcem zlata točka proti ZRN

ZRN - KOLUMBIJA 1:1 (0:0)

STRELCA: Littbarski v 88. min., Rincon v 92. min.

ZRN: Illgner, Reuter, Pflügler, Berthold, Augenthaler, Buchwald, Hässler (Thön), Bein (Littbarski), Völler, Matthäus, Klinsmann.

KOLUMBIJA: Higuita, Escobro, G. Gomez, Herrera, Perea, J. Gomez, Valderrama, Alvarez, Rincon, Fajardo, Estrada.

SODNIK: Snoddy (Irska) KOTI: 3:1 za ZRN. GLEDALCEV: 65.000. INKASO: 3.966.140.000 lir.

MILAN — Kolumbija je iz izredno taktično igro zaustavila nemške nogometne »panzerje« (9 golov v prvih dveh tekmah) in si s točko, osvojeno prav v zadnjih sekundah, praktično zagotovila napredovanje v osmino finala. V »jugoslovanski« skupini so namreč Kolumbijci zasedli tretje mesto, kar jih matematično še ne uvršča med šestnajst najboljših. S tremi osvojenimi točkami in s +1 razliko v golih pa so vratar Higuita in tovariši dejansko »na varnem«.

Kolumbijski trener Maturana je taktično zelo dobro razporedil svoje na igrišču. Po prvih poletavnih desetih minutah Nemcev so Kolumbijci ustvarili na sredini igrišča domala neprepustljivo mrežo, v katero so se »ujele« vse akcije bolj kotiranih nasprotnikov. Še več: prav Kolumbijci so imeli v prvem delu in v začetku drugega polčasa najugodnejše priliko. Zahodni Nemci so bili pred zadnjimi, napetimi minutami nevarni le enkrat, z Matthäusom, ki je z lobom nad Higuito zadel prečko. Kar ni bilo mogoče videti vso tekmo, se je dogodilo v zadnjih petih dramatičnih minutah. Dve minuti pred koncem je Littbarski po lepi podaji Völlerja povedel »bele«. Kolumbijci so bili tedaj na robu izločitve, v podaljšku (dve minuti po koncu regularnega časa) pa so prav v zadnji akciji izenačili z Rinconom, ki je odlično izkoristil lepo podajo Valderrame.

Za trenerja Kolumbije Maturano je bila to uresničitve »svetovnega čudeža«, Beckenbauer pa je bil kljub neodločenemu izidu zadovoljen. Kolumbiji je čestital, saj je zaslužila točko.

Na sliki AP: Völler (na sredini na tleh) na tekmi proti Kolumbiji.

Soigralci čestitajo Darku Pančevu, ki je včeraj dosegel dva gola (Telefoto AP)

Skupina presenečenj

NEAPELJ — Skupina presenečenj. Tako bi lahko označili drugo, B skupino na tem predtekmovalju, ki je dokaj jasno potrdila, da se kakovost svetovnega nogometa spreminja in da od same slave se ne da živeti. To velja v prvi vrsti za Sovjetsko zvezo, drugouvrščeno na evropskem prvenstvu, ki je veljala celo za enega od glavnih favoritov za vstop v končnico mundiala.

Dejstvo je, da so izbranci Lobanovskega pokazali precej manj od tega, kar smo od njih lahko pričakovali. Res pa je tudi, da neuspeh sovjetske vrste ni le sad slabe igre, marveč tudi povsem škandaloznega sojenja Šveda Fredrikssona.

Drugo presenečenje te skupine zaveva Argentino, svetovnega prvaka. Maradona in tovariši so si namreč zagotovili mesto v nadaljnjem delu tega prvenstva s 3. mestom, kar pomeni, da v osmini finala ne bodo mogli računati na šibkega nasprotnika (srečali se bodo z Brazilijo).

Tretje in verjetno največje presenečenje pa predstavlja Kamerun, ki je celo zmagal v tej skupini in prvič v zgodovini afriškega nogometa dosegel napredovanje v nadaljnji del. Kaj reči o teh igralcih, ki so posebno v prvih dveh srečanjih, ko je šlo zares, pokazali, da znajo biti povsem enakovredni boljšim postavam sveta. Pri tem pa je zanimivo, da so se Afričani pozepeli na prvo mesto s povsem negativno bilanco v golih, 3:5, kar je tudi »posebno« presenečenje.

Verjetno edina ekipa, ki ni predstavljala presenečenja v tej skupini, je Romunija. Kljub temu velja pripomniti, da so vzhodnoevropski igralci dosegli zgodovinski uspeh, saj so se prvič prebili v drugo kolo.

Po mnenju marsikaterega izvedenca pa je Romunija pokazala najboljšo igro in ima zato kakšno možnost več

od ostalih dveh uvrščenih moštev, da se proslavi v osmini finala.

Sovjetski trener Lobanowski je po uspešnem nastopu proti Kamerunu izjavil, da je ekipa igrala, kot pač zna in da za izključitev nosijo največ »zaslug« povsem neumestne odločitve švedskega sodnika, ki je Argentinu zagotovil zmago. Kljub temu pa je sovjetski trener ugotovil, da je ekipa pokazala dokajšnje pomanjkljivosti v napadu in da so nekateri »starejši« reprezentantje igrali pod svojimi sposobnostmi.

Ob tem je na srečanjih prišla do izraza utrujenost nekaterih igralcev, posebno tistih, ki igrajo v tujini. Dejstvo je, da Lobanowski ni upošteval razlike v kondiciji svojih igralcev in je uvedel prezahtevne treninge, kot je tudi izjavil Juventusov igralec Alejnikov.

Tudi v argentinskem taboru niso ravno navdušeni nad dosedanjim potekom prvenstva. Tretje mesto očitno ni bilo v načrtih ekipe, ki je startala kot nosilec skupine in je bila ob Italiji, ZRN in Braziliji med glavnimi favoriti za končno zmago.

Hladni do kvalifikacije so tudi argentinski časopisi, ki ugotavljajo, da so svetovni prvaki igrali daleč pod svojimi sposobnostmi in da obstajajo stvarne možnosti, da bo Argentina izpadla že v osmini finala, ko se bo morala srečati z Brazilijo. Sam Bilardo pa je argentinski televizijski postaji obrazil, da ni možna primerjava z ekipo, ki je pred štirimi leti osvojila naslov svetovnega prvaka. Zato tudi kakšna posebna pričakovanja na tem SP niso utemeljena.

Vesetje v romunskem taboru po srečanju z Argentino je bilo nepopisno. Za Ienejeve izbrance predstavlja to zgodovinski uspeh, ki je pozitivno odjeknil tudi v domovini, kjer pa se žal nadaljujejo protestne manifestacije v središču Bukarešte.

Naši bralci o včerajšnjem srečanju Jugoslavija - Arabski emirati »Modri« so vsega sposobni...

Včerajšnje sončno vreme, pa tudi ne pretirano prestižni nasprotnik Jugoslavije v tretjem kolu izločilnega dela svetovnega nogometnega prvenstva, ni pritegnil na stadion v Bologni prav dosti gledalcev. Še slabše pa je bilo s tistimi, ki so si tekmo ogledali za televizijskim ekranom. Iskati smo jih morali kot Diogenes Človeka, prav »z lučko«. V tistem popoldanskem času, ko so se »naši junaki« vojskovali za žogo v Bologni, so bili nekateri še na delu, nekateri na kopanju, spet drugi so urejali barko pred bližnjimi počitnicami, nekateri so delali na vrtu, spet drugi pa so si raje ogledali istočasno srečanje med ZRN in Kolumbijo.

Prvič nam je bila sreča mila, ko smo poklicali BRUNA BOGATCA iz Križa, znanega zamejskega delavca na jadralskem področju, odbornika TPK Sirena in očeta naše najboljšje jadralka, Arianne.

»Te je tekma med Arabskimi emirati in Jugoslavijo razočarala ali si od »modrih« pričakoval kaj več?»

»Ne, sploh ne. Pravkar sem s sinom Lorenzom razpravljal o tej tekmi in menim, da je Jugoslavija prikazala prijetno in pravzaprav dobro igro. Ne bi se strinjal s tistimi, ki bodo to tekmo kritizirali, češ da so Jugoslovani premagali slabo in povsem »neobsoječo« ekipo. Arabci so res šibki, vendar jih je bilo treba tudi premagati...«

»Katera Jugoslavija ti je najbolj ugajala: tista proti ZRN, Kolumbiji ali pa proti Emiratom?»

Nedvomno slednja. Jugoslovani so se tokrat končno »našli«, saj je to njihove že tretja zaporedna skupna tekma. Sedaj so že zelo uigrani, solidni pa so v vseh elementih igre. Pravzaprav so bili najslabši proti ZRN; proti Kolumbiji so pokazali velik napredek, na srečanju proti Emiratom pa sem opazil prav lepo kolektivno igro.«

»Katero reprezentanco so sedaj, skoraj ob zaključku izločilnega dela, favoriti za končno zmago?»

»Imam kar štiri ekipe, ki bi lahko po mojem mnenju osvojile naslov svetovnega prvaka. To so Italija, ZRN, Brazilija in prav Jugoslavija, ki po mojem vse bolj preseneča:

Po teh zelo spodbudnih besedah smo poiskali NADJO GRAVNER - BENEDETIČ, ki nam je na vprašanje, ali je gledala tekmo Jugoslavije, odgovorila: »Tekmo sem gledala bolj občasno, sledila pa sem ji stalno« nam je odgovorila nekoliko »hamletovsko«.

»Kaj meniš s tem?»

»Z možem ne gledava celotnih tekem Jugoslavije, ker se mi zdi, da pri našava »modrim« nesrečo. No, malo za šalo, malo zares: tako je bilo na srečanju proti ZRN, kjer si nisem upala gledati vsega srečanja, saj so naši igrali tako slabo, da sem kar »mizala«.

Žeravica: Če bodo »modri« navdahnjeni...

Ranko Žeravica je svoje življenje posvetil košarki, vendar z velikim zanimanjem sledi tudi svetovnemu nogometnemu prvenstvu.

Kakšna je ocena o mundialu po prvem tednu?

»Predvsem bi rekel, da v tej prvi fazi igrajo vsi mnogo slabše, kot sem pričakoval. Skoraj vse reprezentance igrajo slabo in očitno je, da je uigranost posameznikov velik problem. Razočaran sem predvsem na igro SZ, kajti ob taki igralski zasedbi ne morem najti nobenega opravičila za tako medle nastope.«

Reprezentanca ZRN pa je le svetla izjema v splošni sivini...

»Morda je res edina izjema in menim, da so jugoslovanski nogometaši samo pridobili, ko so utrpeli tak poraz od Nemcev. Sedaj vsaj vedo, kje so in kakšni so lahko nasprotniki, tako da

»Kaj pa meniš o tekmi Jugoslavija - Arabski emirati? Ali je bilo kaj napredka v igri »modrih« v primerjavi s prvima dvema srečanjema?»

»Na tej tekmi je bilo vse skupaj kake pol ure skupinske igre, kar je za Jugoslavijo kar precej, vsekakor pa več, kot proti ZRN in Kolumbiji. Morda je bila ta za Jugoslavijo najboljša tekma na tem SP.«

»Kaj pa v bodoče?»

»Tega res ne morem napovedati. Jugoslovani so namreč sposobni vsega: od najbolj sijajne do najbolj »sramotne« igre in rezultata, pač vse najboljša ali vse najslabše. Če te danes presenečijo, te lahko jutri še kako razočarajo. Tako so igrali zelo dobro na kvalifikacijah za SP in nam ustvarili nekaj utvar, nato pa je prišla tekma z Zahodno Nemčijo...« (dj)

lahko upamo na boljše igro v osmini finala. Če bi pa slučajno naleteli na dan skupne navdahnjenosti, bi se lahko celo prebili v četrtfinale ali pa dalje...«

Po teh prvih tekmah bi lahko izcimili morebitnega favorita?

»Res težko, ker je še vedno precej potencialnih favoritov. ZRN igra daleč najbolj prepričljivo, Argentina se bo morala enkrat razigrati, tu so še Brazilci, Angleži... Po mojem so vse navedene reprezentance v prednosti nad Italijo, kateri prisodim samo 40 odstotkov možnosti. »Azzurri« igrajo pod strašno psihično obremenitvijo, čeprav je kvaliteta igralskega kadra neoporečna. V primeru, da bi pa Italija osvojila naslov, bi to bil po mojem mnenju pravi podvig, prej podvig vodstva reprezentance kot pa igralcev samih.«

SKUPINA

C

Pred drevišnjim srečanjem med Švedsko in Kostariko v Genovi

Optimizem, spremembe in kritike

GENOVA — Na predvečer drevišnje tekme med Švedsko in Kostariko prevladujeta v obeh taborih zmeren optimizem hkrati pa dokajšnja mera napetosti. Trditev niti ni toliko protislovna ob upoštevanju dejstva, da upata obe postavi na uvrstitev v nadaljnji del tekmovanja, čeprav ima zaenkrat moštvo Bore Milutinovića boljše izhodišče. Mogoče je tudi to razlog, da selektor Kostarike ni uvedel nobenih zamenjav med igralci in da bo danes na igrišču ista enajsterica, ki je nepričakovano premagala Škotsko in uspešno kljubovala Braziliji vse do trenutka nesrečnega avtogola.

Kostarika je pač željna mednarodne afirmacije in njeni nogometaši so posebno motivirani in v ustreznem psihofizičnem stanju. Edini problem bi lahko nastal z branilcem Marcheno, ki ga pesti poškodba mišic v mednožju.

Obramba Kostarike je zelo zanesljiva in tudi napadalcu menijo, da bodo Švede lahko premagali, če bodo zastavili hito igro z nenadnimi vdori v nasprotnikov kazenski prostor. Velibor Milutinović deluje prav tako sproščeno in prepričljivo kot njegovi igralci. Ve, da so Švedski dobra ekipa, ki ima nekaj odličnih posameznikov, istočasno pa zaupa svojim igralcem, čeprav je skupaj z njimi samo dva meseca.

Ce pri Kostariki vse miruje pa je pri Švedski prišlo do velikih preobratov. Švedski selektor je izvedel korenite spremembe v začetni postavi in to se bo bržkone odražalo tudi v taktiki skandinavске ekipe. Na klop bo moral Limpar, ki je v dveh srečanjih igral pod svojimi sposobnostmi. Zamenjal ga bo napadalec Stefan Pettersson. Poškodovanega Therna bo zamenjal Glenn Stromberg, v konici napada pa

se bo Brolinu pridružil še Ekstroem. Popolnoma zrevolucionirano moštvo torej s poudarjeno napadalno usmeritvijo. Sicer pa se niso še polegile kritike na račun selektorja Nordina, ki mu opazovalci in novinarji očitajo predvsem zvrhano mero trme in rigidnosti. Kajti še vedno so aktualna hipoteze in ugibanja o tem, kaj bi bilo, ko bi Nordin med tekmo proti Škotski poslal Stromberga na igrišče nekoliko prej...

Limpar je sporočilo, da bo danes začel na klopi za rezervne igralce, sprejel spokojno čeprav žalostno. Švedskemu zveznemu igralcu dejansko ne gre od rok. Zdi se, da je po vodi splaval tudi njegov dogovor z Genoo, ki bi naj ne pristala na finančne zahteve igralca.

Na vsak način pa je psihična prednost na strani Kostarike, tudi ker bi Milutinovićevim izbrancem zadostoval neodločen izid za upanje v nadaljnjo uvrstitev, medtem ko morajo Švedski zmagati za vsako ceno in nato upati na zanje ugoden razplet tekme med Brazilijo in Škotsko.

VERJETNI POSTAVI

ŠVEDSKA: Ravelli; R. Nilsson, Hyesen, Larsson, Schwarz, Pettersson, Stromberg, Ingesson, J. Nilsson, Ekstroem, Brolin. Na klopi: Eriksson, Ljung, Limpar, Engqvist, Gren.

KOSTARIKA: Conejo; Chavarria, Chaves, Marchena, Montero, Flores, Gonzales, Gomez, Cayasso, Ramirez, C. Jara. Na klopi: Barrantes, Obando, Marin, Guimares, Medford.

Tekmo bo sodil Jugoslovan Zoran Petrović.

Na sliki (AP): akcija s srečanja Škotska - Kostarika.

halo mundial

Ni bilo vredno obupno čakati nekaj izrednega

Zasledovanje nogometnih dogodkov očitno ni obvezno. To je mnenje tudi Igorja Tute, odbornika za javna dela pri nabrežinski občinski upravi in podpredsednika tržaške turistične ustanove.

»Informiranje, ki seveda sloni na televiziji, zasleduje zelo točne cilje: brezplačno kapitulacijo gledalcev. Kot se dogaja z raznimi dynastijami.«

»Če je gledanje televizije že itak močno vkoreninjeno, je treba pri izbiri ohraniti svojo osebnost. Nogometno prvenstvo bo že res važna zadeva, nikakor pa ni rečeno, da so vse tekme na taki ravni, da bi terjale čepenje pred televizorjem za vsako ceno.«

»Raven velikega števila tekem je bil doslej taka, da se nikakor ni izplačalo predati dobrega filma ali celo domačega koncerta za dve uri brezupnega čakanja nečesa izrednega in neponovljivega.«

»Dogodke je treba spremljati aktivno in s selektivnostjo razporejati svoj prosti čas.«

Torej se pri takem nogometu bližamo mamilaskemu koncilu?

»Sprejemanja vsega, kar točno opredeljeni interesi ponujajo, pomeni vrsto mamila. Nekakšna osebna budnost je prav sedaj najbolj potrebna.«

Tretji spored italijanske televizije dnevno oddaja »Prove tecniche di mondiale«. Kaj meniš o tej oddaji?

»Videl sem jih par. Zamislis so podane nore, za izredno sproščeno obliko pogovorov pa se skrivajo jasna sporočila bolj kritičnemu gledalcu.«

»Gre za kabaret, katerega bi lahko primerjali z našima Kobalem in Verčem. Konferanse Chiambratti cilja na blišč, s katerim je obdano svetovno prvenstvo. Ni zato slučajno, da se del oddaje snema v kurniku ali v objektih, ki nimajo nič sličnega z razkošnimi napravami italijanske televizije.«

Bo prevladal remi med Brazilci in Škoti?

TURIN — Če bi sodili po dosedanjih medsebojnih srečanjih, potem so Brazilci na drevišnjem srečanju proti Škotski nesporni favoriti. Na sedmih uradnih tekmah je namreč južnoameriška postava petkrat zmagala in dvakrat igrala neodločeno. Škotska torej danes lovi svojo prvo zmago proti kotirani brazilski reprezentanci, ki si je že zagotovila mesto v osmini finala in vse kaže, da se bo ob tej priložnosti pomerila z Argentino.

Za izbrance Andyja Roxburgha pa je drevišnje srečanje pomembno, saj bi z visokim porazom lahko predčasno zapustili prizorišče SP. Po vsej verjetnosti se bo tekma končala ob neodločenem izidu, kar bi v bistvu zadovoljilo obe reprezentanci: Brazilci bi namreč ohranili prvo mesto, Škotje pa bi bili gotovi kvalifikacije.

Da so te ugotovitve precej resnične, priča tudi dejstvo, da je nameraval brazilski selektor Lazaroni zamenjati kar devet igralcev. Očitno pa bi kaj takega povzročilo precejšnje negotovanje in sumničenje javnosti, tako da se je trener v zadnjem trenutku odločil, da bo opravil le manjšo spremembo. Napadalec Torina Muellerja bo namreč zamenjal z Romariom, diskvalificiranega Mozerja pa z Ricardom Rocho.

S taktičnega vidika bo Brazilija igrala kot doslej, in sicer z »liberom« ter z dvema napadalcema.

Tudi v škotskem taboru si ne belijo preveč glav pred drevišnjim srečanjem, saj računajo, da bodo Brazilci zaigrali z mislijo na osmino finala, torej brez posebne motiviranosti. Za vsak primer pa je trener Roxburgh previden in svari svoje pred prenapljenimi zaključki. Za Škotsko je namreč izrednega pomena, da doseže točko in s tem prvo kvalifikacijo v nadaljnji del svetovnega prvenstva.

Po mnenju marsikaterega igralca Škotske sodi Brazilija med glavne favorite za končno zmago. Obe reprezentanci, tako ugotavljajo, predvajata dokaj slično igro, razlika pa je v kakovosti posameznih igralcev. Careca je gotovo najboljši napadalec na tem prvenstvu in ob njem igra še vrsta prvostvornih zvezdnikov, ki lahko sami rešijo svojo reprezentanco iz zagate.

MOŽNI POSTAVI

BRAZILIJA: Taffarel, Jorginho, Ricardo Gomes, Branco, Ricardo Rocha, Mauro Galvao, Dunga, Alemão, Valdo, Careca, Romario.

ŠKOTSKA: Leighton, McPherson, Malpas, McLeish, Levein, Aitken, McCall, McStay, Johnston, Fleck, McLeod.

Sodil bo Helmut Kohl iz Avstrije.

Je italijanski sodnik Agnolin žrtev zahodnonemške zarote?

Neobičajen poseg generalnega sekretarja FIFA Seppa Blattera, ki je italijanskega sodnika Luigija Agnolina obtožil, da je dovoljeval grobo igro jugoslovanskim igralcem na tekmi s Kolumbijo, zelo odmeva zlasti v italijanskem tisku, kajti po mnenju vseh je Agnolin, za razliko od mnogih njegovih kolegov, dobro opravil nalogo.

Vse bolj se v italijanskih krogih utira domneva, da je Agnolin žrtev zahodnonemške zarote. Blatter je namreč svojo oceno za zahodnonemško TV izrekel šele potem ko mu je ta pokazala posnetke z domnevnimi napakami Agnolina in Sovjeta Spirina. Mnogi še zdaj opozarjajo, da Agnolin v ZRN ni priljubljen zaradi spornih epizod iz leta 1986. Nemci so mu takrat zamerili sojenje na tekmah njihove reprezentance z Brazilijo in Avstrijo. V prvi tekmi je Agnolin zaradi protestov izključil Beckenbauerjevega pomočnika Köppela, v drugi pa je Avstrijecem dosodil dve enajstmetrovki in izključil Matthäusa.

Zanimivo je, da je Italija za svojega sodnika na tem prvenstvu imenovala Tullia Laneseja, Agnolina pa je izbrala samo vodstvo FIFA, zdaj pa ga generalni sekretar te organizacije blati. Precej polemik vnaša tudi dejstvo, da

Luigi Agnolin

se je Blatter pri svojih obtožbah opiral na TV posnetke, ki pa jih komisija za ocenjevanje sodnikov ne bi smela jemati v poštev. Dejstvo pa je, da jih v praksi ni mogoče več spregledati. Če bi jih, bi si nadaljnjo prisotnost na SP

zaslužil celo zloglasni Šved Fredrikson, ki je dobesedno opeharil Sovjete, a je od delegata FIFA na tekmi dobil pozitivno oceno (!).

Zaradi »afere Agnolin« je sredi polemik tudi Slovenec Srečko Katanec, ki naj bi bil avtor domnevnega nezakonitega prekrška, zaradi katerega je zdaj sporna sposobnost 47-letnega italijanskega sodnika. Katanec trdi, da o kakem rumenem kartonu na njegov račun sploh ne more biti govora, kvečjemu bi si ga bil na srečanju s Kolumbijo zaslužil Hadžibegić, sicer pa, pravi slovenski nogometaš, je bilo na drugih tekmah mnogo več grobosti. Katanec meni, da je Agnolin sodil fantastično in podpira tezo o zaroti.

Italijanski predstavnik v sodniški komisiji FIFA Giulio Campanati zadeve ni hotel komentirati, potrdil je le, da se je predsednik mednarodne nogometne zveze Havalange pred mondialem toplo priporočil sodnikom, naj ostro kaznujejo grobosti. Sicer pa, kot smo že zapisali, bodo selekcijo med sodniki opravili šele 27. t. m. Campanati meni, da Blatterova stališča ne bodo mogla vplivati na sklepe komisije, ki naj bi ocenjevala samo na osnovi poročil delegatov FIFA. Pa smo spet pri vplivu televizije...

Rezultati, lestvice in spored v šestih skupinah

SKUPINA A

Italija	☐	Avstrija	1:0			
ZDA	☐	ČSFR	1:5			
Italija	☐	ZDA	1:0			
Avstrija	☐	ČSFR	0:1			
Italija	☐	ČSFR	2:0			
Avstrija	☐	ZDA	2:1			
Italija	3	3	0	0	4:0	6
ČSFR	3	2	0	1	2:2	4
Avstrija	3	1	0	2	2:3	2
ZDA	3	0	0	3	2:8	0

SKUPINA D

Arabski e.	□	Kolumbija	0:2			
ZRN	□	Jugoslavija	4:1			
Jugoslavija	□	Kolumbija	1:0			
ZRN	□	Arabski e.	5:1			
ZRN	□	Kolumbija	1:1			
Jugoslavija	□	Arabski e.	4:1			
ZRN	3	2	1	0	10:3	5
Jugoslavija	3	2	0	1	6:5	4
Kolumbija	3	1	1	1	3:2	3
Arabski e.	3	0	0	3	2:11	0

SKUPINA B

Argentina	□	Kamerun	0:1			
SZ	□	Romunija	0:2			
Argentina	□	SZ	2:0			
Kamerun	□	Romunija	2:1			
Argentina	□	Romunija	1:1			
Kamerun	□	SZ	0:4			
Kamerun	3	2	0	1	3:5	4
Romunija	3	1	1	1	4:3	3
Argentina	3	1	1	1	3:2	3
SZ	3	1	0	2	4:4	2

SKUPINA E

Belgija	□	J. Koreja	2:0			
Španija	□	Urugvaj	0:0			
Belgija	□	Urugvaj	3:1			
Španija	□	J. Koreja	3:1			
Belgija	□	Španija	21. 6.			
Urugvaj	□	J. Koreja	21. 6.			
Belgija	2	2	0	0	5:1	4
Španija	2	1	1	0	3:1	3
Urugvaj	2	0	1	1	1:3	1
J. Koreja	2	0	0	2	1:5	0

SKUPINA C

Brazilija	☐	Švedska	2:1			
Kostarika	☐	Škotska	1:0			
Brazilija	☐	Kostarika	1:0			
Švedska	☐	Škotska	1:2			
Brazilija	☐	Škotska	20. 6.			
Švedska	☐	Kostarika	20. 6.			
Brazilija	2	2	0	0	3:1	4
Škotska	2	1	0	1	2:2	2
Kostarika	2	1	0	1	1:1	2
Švedska	2	0	0	2	2:4	0

SKUPINA F

Anglija	□	Irska	1:1			
Nizozemska	□	Egipt	1:1			
Anglija	□	Nizozemska	0:0			
Irska	□	Egipt	0:0			
Anglija	□	Egipt	21. 6.			
Irska	□	Nizozemska	21. 6.			
Egipt	2	0	2	0	1:1	2
Irska	2	0	2	0	1:1	2
Anglija	2	0	2	0	1:1	2
Nizozemska	2	0	2	0	1:1	2

Rekordno malo golov

Letošnja 14. izvedba mondialeja je od vseh dosedanjih po številu doseženih zadetkov doslej najbolj revna. Po 26 tekmah (to je polovica) znaša povprečje zadetkov za tekmo 2,26. Najbolj učinkoviti so bili napadalcu na SP leta 1954 na Švedskem (5,3 oziroma 140 golov v 26 tekmah).

Serrizule in Lacatusa ne bo v osmini finala

Zaradi diskvalifikacije po dveh rumenih kartonih Argentinec Serrizuela in Romun Lacatus ne bosta mogla odigrati tekme osmine finala. Dva opominja si je prislužil tudi Sovjet Kidjatulin, vendar pa proti njemu niso podzveli ukrepov, ker je treba kazni prestat v teku mondialeja, Sovjetska zveza pa je že izločena. Disciplinska komisija je v seznam opomnjenih nogometašev uvrstila še Batisto (Argentina), Hagija in Lupescuja (oba Romunija), Protasova (SZ) in Biykina ter Millerja (oba Kamerun).

Lacatus k Fiorentini

Napadalec romunske reprezentance Marius Lacatus, sicer igralec Steaue iz Bukarešte, je podpisal triletno pogodbo s Fiorentino. Za vsako sezono naj bi prejel čistih 400 milijonov lir dohodka.

Žene za nagrado

Belgijske nogometaše čaka nagrada za dosedanje uspehe. Od 22. do 27. bodo smele njihove žene oziroma izvoljene bivati v nekem hotelu v središču Verone in se pogostejše srečati z njimi.

Perreira snubijo

Vodstvo Arabskih Emiratoev je brazilskemu selektorju Carlosu Albertu Parreiri že ponudilo novo pogodbo. Za eno leto naj bi prejel 360 tisoč dolarjev. Perreira se še ni izrekel.

Ekskluzivni pub

Lastnik nekega bavarskega puba na meji z Avstrijo vabi vse, ki jih ne zanima svetovno prvenstvo, naj ga obiščejo v njegovem gostišču. V pubu Weisses Kreuz (beli križ) stranke odslej ne bodo smele razpravljati o nogometu, televizija pa je odklopljena. Kdor se ne bo držal pravilnika, bo izgnan iz puba.

Giannini najboljši

Po anketi, ki jo televizijska postaja Telemontecarlo dela med svojimi gledalci, je Giuseppe Giannini doslej najboljši igralec svetovnega prvenstva. Na lestvici mu sledijo Matthäus (ZRN), Schillaci, Baresi, Vialli in Van Basten.

Dario Vremec o ozadju moderne igre in tempiranju forme

Naš svet izgublja premoč

Skrb za mlade nogometaše je bila v minuli sezoni naloga Daria Vremca, s katerim smo skušali analizirati spreminjena razmerja moči, ki izhajajo iz uspehov ekip tako imenovanega tretjega sveta.

»Predvsem me moti, da se v poplavi komentarjev, ki naj bi bili tudi tehnični, še ni omenilo razloga za otipljiv napredek ekip Kameruna in Egipta. V ospredje se postavlja folkloro, nazive neukrotljivih levov, faraonov itd. S tem se dejansko skuša pustiti te ekipe ob strani in njihovo prisotnost omejiti na barvitost prireditve. Poudariti moram, da izhaja dobra igra tek ekip iz odlične tehnike, pridobljene v pogojih dinamike.

Na letošnjem svetovnem prvenstvu igra res samo dve ekipi iz Afrike, brez dvoma pa bi ta celina zmogla še več enakovrednih moštev. Ne gre pozabiti na odlične nastope Maroka in delno tudi Alžirije na prejšnjem prvenstvu. Ob njih so gotovo še Zaire, Tunizija in na Bližnjem vzhodu Sirija. Skupni imenovalec vseh teh držav je večja strokovna pomoč trenerjev iz držav brez pretirane nogometne tradicije, vendar z velikim poudarkom na bolj znanstvenih metodah analize in metodike treniranja.

So torej države z veliko nogometno industrijo v zamudi?

»Tako nekako. Vodenje ekip v nogometnih velesilah sloni v znatni meri na uspešnosti pri prodajanju trenerjevega imena. Veliko manj na njegovem znanju. To pomeni, da take države postopoma zaostajajo. Njihovi uspehi slonijo v vedno večji meri na boljši ali celo popolni organizaciji, na korenitejšem izkoriščanju materialnega in človeškega potenciala.

Faza presenečenja je vsaj za Kamerun verjetno že mimo. Je mogoče, da bo Kamerun igral tako uspešno tudi v nadaljevanju?

»Strogo tehnično bi znalo to moštvo uveljaviti svojo igro proti katerikoli ekipi. Je telesno pripravljen in trditve,

Dario Vremec

da je pri njem tehnika še pomanjkljiva, so napačne. Pri zelo dinamični igri, katero Afričani redno prikazujejo, brez tehnike sploh ni mogoče izhajati. Res so nekoliko naivni, predvsem v napadu. Pozna se jim, da imajo manj stikov z razvitim svetom. V kazenskem prostoru jim manjka še precej oportunitizma, s katerim bi brez dvoma spremenili v gole večje število žog, katere obdeluje sredina igrišča.

Bi utegnili veliki ekonomski interesi, katerih obrise se opaža za kulisa mi prvenstva, izločiti te ekipe?

»Nimam elementov, da bi lahko dal izjave o teh stvareh. Brez dvoma

drži, da določene vrednote - na primer navezanost na državno reprezentanco - v našem svetu upadajo, medtem ko je uveljavitev v državni ekipi pri drugih moštvih poglaviti pojem.

Število moštev, ki računa na naslov, je največje v zgodovini svetovnih prvenstev. Odslej bo vedno več odločala kondicija. Mimo sojenja, ki je bilo v nekaterih primerih obupno, smo videli, da je Sovjetska zveza izpadla prav v trenutku, ko je začenjala dosegati optimum. Prvenstvo je v tem pogledu izgubilo potencialnega protagonista. Na preporod računam tudi Nizozemska, čeprav so pri njej prisotni tudi drugačni problemi.

Ni Nemčija morda premočno začela?

»Njena skrivnost je v homogenosti. Pri nas se to meri z... dolžino klopi. Vsaka taktična skupina ima dovolj enakovrednih igralcev, kar omogoča, da se ustrezno štedi moči. Sicer je Nemčija doslej naletela na nasprotnike, ki niso bili v napadu preveč ostri in taktično raznoliki. Koliko res velja njena obramba, bo treba preveriti v kaki drugi priložnosti.

Ob Nemčiji je Belgija ekipa, ki igra zelo racionalno in odlično izkorišča kader, ki nima izrazitih zvezd.

Tvoja ocena o vplivu, ki ga ima prvenstvo na mlade nogometaše. Je pretežno emotiven ali tudi tehničen?

»Pripadnost taboru te ali druge ekipe je v krvi vsakogar in preko emotivnega trenutka ni mogoče. Mlad nogometaš pa se bo seveda navdušil z vrhunskimi dosežki.

Kvarno je žal poročanje velikih medijev, ki na ljudi sujejo gore nepotrebnih in nestrokovnih vesti, v katerih se prvenstveno vrednotijo pojmi, ki nimajo veliko skupnega z igro.

Tu nastaja tudi tisti zaostanek, o katerem sem govoril v uvodu. Spregleda se prave razloge za uspehe in neuspehe in se vse spreminja v potrošniške pojme.

Prosinečki včeraj izničil kar dve desetici

Velik odziv na nagradni natečaj »Beneco Kronos«

Včerajšnji tekmovalni dan je bil nadvse dramatičen v zvezi s tekmo med Jugoslavijo in Emirati, ki je ponujala kar 10 točk za točen izid.

Uvod je obetal točke za tiste, ki so predvidevali čisto zmago Jugoslavije, kmalu pa so prišli do svojega tisti, ki so bili bolj oprezni. Le minuto pred koncem sta bila pred velikim uspehom Iztok Furlanič in Borut Klabjan, ki sta napovedovala rezultat 3:1, nezgoda arabske obrambe pa je v zadnjih sekundah srečanja izničila njun prodor.

Tekma med Jugoslavijo in Emirati je v celoti zbrala trikratni 2:1, trikratni 2:0, enkratni 3:0 in dvakratni 4:0. En sam tekmovalci ni zapal Osimovim fantom in je izbral neodločen izid 1:1.

Danes med 15. in 18. uro je treba preko tel. 7796353 odgovoriti na naslednja vprašanja:

1. VPRAŠANJE: Se bo v skupini E na drugo mesto uvrstila Belgija, Španija ali Urugvaj? (3 točke).
2. VPRAŠANJE: Anglija - Egipt in Irsko - Nizozemska. Na kateri tekmi bo padel prvi gol? (5 točk).
3. VPRAŠANJE: Bo v skupini E Michel ohranil vodstvo med strelci? (1 točka).

V skupini E je položaj v glavnem že jasn, ne gre pa zanemariti, da igra Urugvaj proti šibki Koreji, proti kateri bi lahko dosegel tudi goleado. Ob istočasnem porazu Španije bi bili prav Urugvajci lahko drugi. Istočasno bi pomenil poraz Belgije drugo mesto za to ekipo. Ob razporedu tekem in morebitni goleadu Urugvaja bi se lahko visoko povzpeli kdo od Urugvajcev, ki so doslej dosegli sicer en samo gol.

Skupina, ki igra na otokih, je bila doslej zelo skopa z goli, čeprav Škoti igrajo na celini. Ugibanja o голу nikakor niso lahka in zato tudi visoko vrednotenje drugega vprašanja.

Večina tekmovalcev je včeraj odgovarjala med odmorom popoldanske tekme.

Peter Štoka, sicer nogometaš Primorja, se je odločil za dvoboj med Nemčijo in Kolumbijo.

»Tekma tega para je na boljši ravni od tiste med Jugoslavijo in Emirati. Kolumbija igra duhovito nogomet. Nemški napad je prejel malo uporabnih žog, ne morem pa reči, da Nemčija podcenjuje Kolumbijce. Zdi se mi nasprotno, da bi rada osvojila tudi to srečanje.»

Po TV do konca prve faze

Danes, 20.6.
Brazilija-Škotska 20.45 RAI 2, 20.45 TMC, 20.40 Lj 1 (ponovitev četrtek 13.40)
Švedska-Kostarika 20.45 RAI 3, 23.30 TMC (posnetki), 22.50 (cca.) LJ 2 (posnetek)
Jutri, 21.6.
Belgija-Španija 16.45 RAI 1, 16.40 Lj 2

Južna Koreja-Urugvaj 16.45 RAI 3, 16.30 TMC, 18.50 (cca.) Lj 2 (posnetek)
Anglija-Egipt 20.45 RAI 2, 22.50 (cca.) Lj 2 (posnetek)
Irsko-Nizozemska 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.40 Lj 2
Petek, 22.6.
Ni tekem

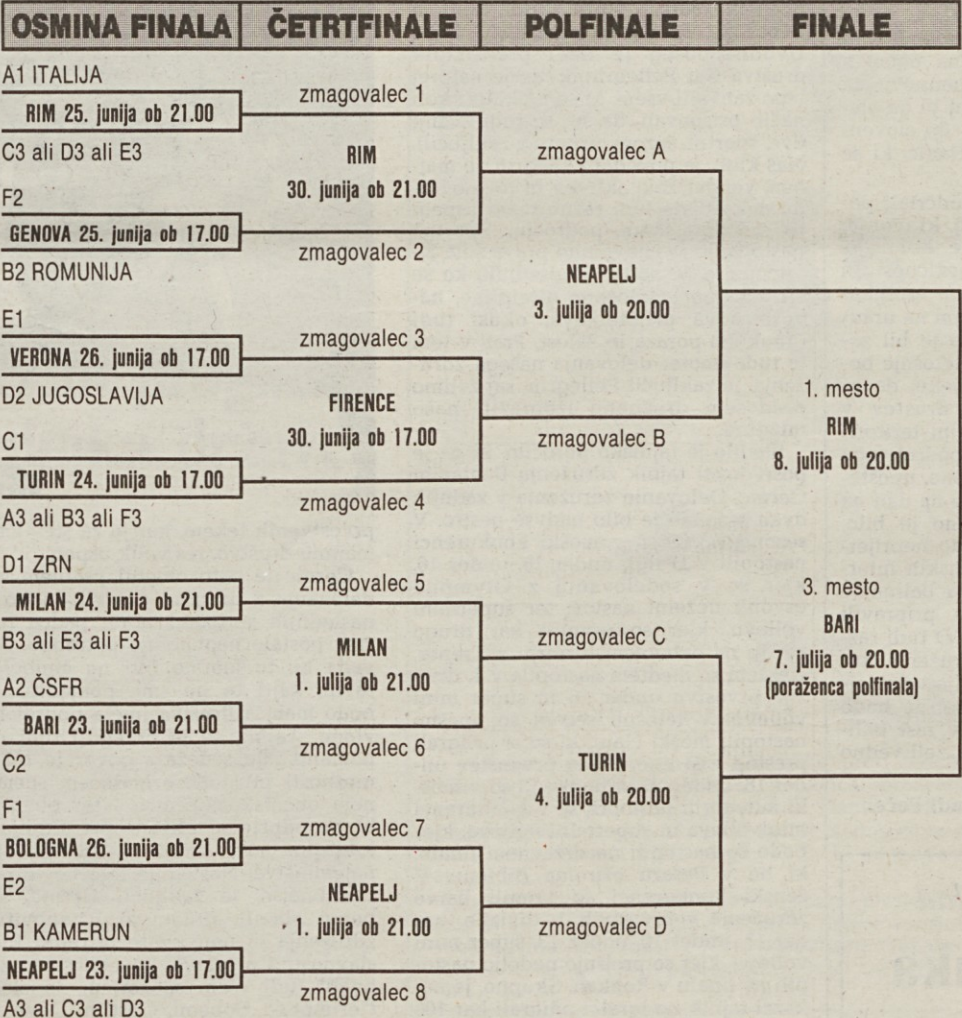
Tako v 1. fazi svetovnega prvenstva Italija 90

I. FAZA	SKUPINA A		SKUPINA B		SKUPINA C		SKUPINA D		SKUPINA E		SKUPINA F	
JUNIJ 1990	ITALIJA	Avstrija	ARGENTINA	Kamerun	BRAZILIJA	Švedska	ZRN	Jugoslavija	BELGIJA	J. Koreja	ANGLIJA	Irsko
	ZDA	ČSFR	SZ	Romunija	Kostarika	Škotska	Arabski e.	Kolumbija	Urugvaj	Španija	Nizozem.	Egipt
	RIM	FIRENCE	NEAPELJ	BARI	TURIN	GENOVA	MILAN	BOLOGNA	VERONA	VIDEM	CAGLIARI	PALERMO
Danes, 20.					OB 21. URI Brazilija Škotska	OB 21. URI Švedska Kostarika						
Jutri, 21.									OB 17. URI Belgija Španija	OB 17. URI J. Koreja Urugvaj	OB 21. URI Anglija Egipt	OB 21. URI Irsko Nizozemska
Uvrstila se prvi dve iz vsake skupine ter štiri od najbolje tretjevrščenih.	prva = A1 druga = A2		prva = B1 druga = B2		prva = C1 druga = C2		prva = D1 druga = D2		prva = E1 druga = E2		prva = F1 druga = F2	

Organiziranost pa taka!

Egiptčanskih navijačev na mundialu ni mnogo, so pa zato dobro organizirani in vsak navija za dva...

SVETOVNI PRVAK

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 20. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst
Cian italijanske zvezde časopisnih založnikov FIEG

Mednarodna etapna dirka po Jugoslaviji V. Bonči 4. etapa

ROGLA — Valter Bonča je osvojil prvo mesto na četrti etapi mednarodne krožne dirke po Jugoslaviji. Na včerajšnji naporni etapi od Koprivnice na Roglo (143 km) so bili v prednosti specialisti vzpona. Bonča sicer ni sodil v ožji krog favoritov, saj se je jugoslovansko moštvo dogovorilo za taktično vožnjo v korist Sandija Papeža. Bonča pa je v zadnjem zahtevnejšem vzponu na Roglo s silovitim končnim sprintom pustil za sabo Sovjeta Čerkasova in Čehoslovaka Valeckega. Sandi Papež se je uvrstil na četrto mesto. Povsem črn dan pa je imel dosedanjí junak dirke Mikoš Rnjaković, ki je skozi cilj privozil kot 38. s skoraj 4' zaostanka, zaradi česar je zdrknil na 9. mesto v skupni razvrstitvi. Na Rogli pa je prišlo tudi do polemичnega epiloga med Bončo in organizatorji, potem ko se je zmagovalec predstavil na nagrajevanje v dresu avstrijskega kluba, za katerega tekmuje.

VRSTNI RED: 1. Bonča (Jug.) ki je 143 km dolgo progo prevozil v 4.10'19" s povprečno hitrostjo 38 km na uro; 2.

Čerkasov (SZ); 3. Valecki (ČSR); 4. Papež (Jug.); 5. Miškulin (Jug.).

SKUPNA LESTVICA: 1. Valecki; 2. Papež; 3. Čerkasov; 4. Pintarič (Jug.); 5. Glivar (Jug.).

Dirka po Švici

LANZERHEIDE (ŠVICA) — V 8. etapi krožne dirke po Švici je zmago osvojil Švicar Jaerman, pred rojakoma Diemom in Wegmullerjem. Tudi po tej etapi je Irec Sean Kelly ohranil vodstvo na skupni lestvici. Tudi na včerajšnji etapi je Kelly v glavnem nadzoroval svoja najnevarnejša tekmeča, Britanca Millarja in Američana Hampstna.

VRSTNI RED: 1. Jaerman (Šv.) v 5.27'31" s povprečno hitrostjo 39,296 km na uro; 2. Diem (Šv.); 3. Wegmuller (Šv.); 4. Steimann (Šv.); 5. Rozendal (Niz.).

SKUPNA LESTVICA: 1. Kelly (Ir.) 33.24'07"; 2. Millar (VB) po 41"; 3. Hampsten (ZDA) po 1'04"; 4. Steiger (Šv.) po 1'13"; 5. Jaskula (Pol.) po 2'17".

Na teniškem turnirju v Wimbledonu Monika Seleš št. 3

LONDON — Včeraj so v Londonu sestavili seznam nosilcev skupin velikega mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu, ki se bo pričel v ponedeljek.

Pri moških je nosilec št. 1 Ivan Lendl, pri ženskah pa Steffi Graf. Po zadnjih sijajnih nastopih se je Jugoslovanka Monika Seleš povzpela na 3. mesto.

NOSILCI SKUPIN: 1 Lendl, 2 Becker, 3 Edberg, 4 McEnroe, 5 Gomez, 6 Mayotte, Gilbert, 8 Krickstein, 9 Courier, 10 Svensson, 11 Forget, 12 Sampras, 13 Chang, 14 Korda, 15 Leconte, 16 Noah.

NOSILKE SKUPIN: 1 Graf, 2 Navratilova, 3 Seleš, 4 Sabatini, 5 Garrison, 6 Sanchez, 7 K. Malejeva, 8 M. Malejeva, 9 Fernandez, 10 Sukova, 11 Zvereva, 12 Capriati, 13 Novotna, 14 Wiesner, 15 Fairbank, 16 Paulus.

V prvem kolu bo Italijan Camporese igral kar proti Edbergu, medtem ko se bo Jugoslovan Orešar spoprijel z Gilbertom. Seleševa pa bo v prvem kolu igrala s Švedinjo Stranlundovo.

Grega Židan k Dinamu

ZAGREB — Dosedanji nogometaš ljubljanske Olimpije Grega Židan je prestopil v vrste zagrebškega Dinama. 25-letni Olimpijin branilec je podpisal za Dinamo štiriletno pogodbo z možnostjo, da po dveh sezonah lahko potuje v inozemstvo.

Achille Bortolotti predsednik Atalante

BERGAMO — Achille Bortolotti, oče v nesreči preminulega Cesareja, je novi predsednik italijanskega nogometnega prvligaša Atalante.

260 udeležencev za Čedad - Stara gora

ČEDAD — Za nedeljsko avtomobilsko nagrado Čedad - Stara gora se je prijavilo kar 260 pilotov iz vse Italije. Nesporni favorit na tej dirki je Aguzoni iz Brescie (osella pc 9 2000), ki je že dvakrat zmagal na tem tekmovanju.

Na državnem prvenstvu Mladina Resco na tretjem mestu

Okrnjena ekipa Mladine Resco je na štafetnem tekmovanju za italijansko rolkarsko prvenstvo v kategoriji cicibanov osvojila odlično tretje mesto. Zaradi zaključnih šolskih izpitov je namreč naše društvo nastopilo v dokaj okrnjeni postavi.

Za naše društvo je najprej tekel David Bogatec in povedel našo ekipo v vodstvo s časom 7'03"9. Tudi drugemu našemu predstavniku Mateju Lahu je uspelo s časom 7'10"4 obdržati prvo mesto. Tretjemu našemu tekaču Taborju Drasiču pa, kljub veliki požrtvovalnosti in izpeljani progi (čas 9'33"4) ni uspelo premagati nasprotnikov. Tretje skupno mesto za naše moštvo pa vsekakor predstavlja prav lep uspeh. Ta uvrstitev je za dokaz, da pri našem društvu niso uspešni le posamezniki, temveč dalahko dosežejo zadovoljive rezultate tudi v ekipnem tekmovanju.

VRSTNI RED:

1. Unicar (22'12"7); 2. Unicar (23'17"1); 3. Mladina (23'47"1). (B. B.)

Dodatna tekma za promocijsko ligo Sokol igra v petek

Dodatno srečanje za prestop v višjo, promocijsko ligo med nabrežinskim Sokolom in ekipo Lega Nazionale bo v petek ob 20. uri v nabrežinski telovadnici. Ker obe ekipi, tako Sokol kot Lega Nazionale trenirata v nabrežinski telovadnici, sta se vodstvi obeh društev domenili, da bi tekmo odigrali kar v Nabrežini.

Kot je znano, sta obe ekipi tudi po koncu play-offa zbrali enako število točk in tako je potrebno dodatno srečanje. V končnici prvenstva 1. divizije so sokolovci že zanesljivo premagali moštvo Lega Nazionale in upati je, da bo našim tudi v petek uspel podvig.

Tudi letos je kazalo, da ne bodo uspeli, saj so začeli nastope v play-offu ne preveč spodbudno. Nato pa so nanižali nekaj lepih zmag in si priigrali pravico dodatnega srečanja za prestop v višjo ligo. Ob tako pomembnem srečanju bodo seveda sokolovci potrebovali pomoč ne samo svojih navijačev, temveč vseh naših privrženecv košarke.

Naši kadeti danes v Bergamo

Kadetska košarkarska selekcija ZSSDI bo od danes do sobote gostovala v Bergamu, kjer se bo udeležila zelo kakovostnega turnirja, na katerem bodo nastopile še izbrane kadetske vrste Milana, Bergamo in Brescie.

S trenerjema Petrom Brumnom in Stojanom Corbattijem se bo odpravilo na pot 11 naših košarkarjev, ki se jim bodo v Benetkah pridružili še trije, ki v Grazežu trenirajo z deželno kadetsko reprezentanco (Marko Debeljuh, Kristjan Rebula in Jan Gregori).

Sporod srečanj naše selekcije v Bergamu pa je naslednji. Danes ob 19.30: Milan - ZSSDI; jutri ob 17.30: Bergamo - ZSSDI; v petek ob 17.30: Brescia - ZSSDI.

domače kratke vesti

Srečanje šahistov

Ob prazniku mesta Nove Gorice je Šahovsko društvo pripravilo tradicionalno prijateljsko srečanje šahistov obeh Goric, ki se ga je tokrat udeležilo dvajset igralcev. Odigrali so sedem kol po švicarskem sistemu, največ točk, in sicer šest, pa je zbral Dušan Rusjan (Nova Gorica), sledita Vodopivec (Nova Gorica) s 5,5 in Bregant (Gorica) 5 točk. Prvo kolo turnirja je veljalo tudi za tradicionalni dvoboj Nova Gorica - Gorica, ki so ga dobili novogoriški šahisti s 5:3. (E. Č.)

Orientacijska vožnja z gorskimi kolesi

KD Slovan prireja netekmovalno orientacijsko vožnjo po opisani poti za gorska kolesa (mountain bike), ki bo na sporedu v nedeljo, 24. t. m., po padriškem hribu in njegovi neposredni okolici.

To je svojevrstna inačica tako imenovane road book orientacije na kolesu. Vsak udeleženeec bo moral prevoziti približno 12 km dolgo pot, med katero se bo ustavil na kontrolnih postajah in postavil žig v knjižico, ki jo bo dobil na startu in ki bo bistveni pripomoček za vožnjo v ustrezno smer.

Orientacija po opisani poti je precej razširjena aktivnost. Pobuda padriške-

ga Slovana pa je zelo zanimiva in vabljiva za vse bolj številne privrženecv izletništva z gorskimi kolesi, ki je vse bolj v večjem razmahu.

Vpisovanje in zbirališče bo neposredno na startu, v Padričah, od 9.30 do 11.00 za omejeno število udeležencev. Prvi udeleženeec bo startal ob 9.45. Otroci do 12. leta starosti bodo pot lahko prevozili v spremstvu staršev. Ob koncu pa bodo udeleženci deležni toplega obroka. Organizator je poskrbel tudi za tiste, ki bi se netekmovalne vožnje radi udeležili, nimajo pa svojega kolesa. V ta namen bo na startu izposojevalnica koles.

Organizatorji nadalje obveščajo, da ne prevzemajo odgovornosti za nezgode in morebitne škode, ki bi jih udeleženci lahko povzročili pred, med in po vožnji.

Goriški balinarji so se izkazali

Tekmovalna ekipa balinarjev društva upokojencev iz Gorice se vestno pripravila na razna tovrstna tekmovanja. Člani ekipe so prejšnjo soboto nastopili v Novi Gorici na kvalitetnem balinarskem tekmovanju. Naši predstavniki so se prav dobro odrezali, saj so v ostri konkurenci osmih ekip zasedli končno tretje mesto.

Na deželnem odbojgarskem pokalu Poraz Nabrežink

SOKOL INDULES - FINCANTIERI
(8:15, 15:6, 9:15, 17:15, 13:15)

2:3

SOKOL: Ušaj, Vidali, Pertot, Brumat, T. in L. Masten, Vizontin, Škrk, Devetak, Gruden.

Sokolovke so proti tržiški ekipi zažele klavarno. V prvem setu so si gostinje priborile večino točk s servisi, saj Nabrežinke niso nudile nikakršnega odpora. V drugem setu pa se je stanje povsem spremenilo. Domačinke so igro prevzele v roke in do stanja 14:0 niso dopustile nasprotnicam niti točke. Nabrežinke so v končnici tretjega seta prevečkrat naivno zgrešile ob mreži in igralke Fincantierija so spretno izkoristile priložnost. Zadnja dva seta sta bila še najbolj izenačena in dopadljiva. V četrtem setu so sokolovke vodile s 14:9, gostinje pa so zaustavile njihovo napredovanje in povedle s 15:4. Gostiteljice so ohranile mirne živce in zmagala. V ključnih trenutkih razburjivega finalnega dela naše niso igrale najboljše in Fincantierija je tako zmagal. (A. D.)

Bor A prvi na turnirju miniodbojke na Kontovelu

V okviru Športnega praznika ŠD Kontovel je bil v ponedeljek ženski turnir v miniodbojki, ki je povsem uspel, saj je nastopilo kar devet ekip (4 Borove, 3 Kontovelove, po 1 od Sokola in Sloge).

Prvo mesto je zasluženno osvojil Bor A, ki je v finalu premagal Kontovel A z 2:0, z enakim izidom se je končal tudi finale za 3. mesto, v katerem je bil Bor B boljši od Sloge.

obvestila

TPK SIRENA organizira tečaje za otroke in odrasle. Tečaj windsurfa za odrasle in mladince od 16. leta dalje od 9. do 14. julija in od 20. do 25. avgusta, jadranje od 16. do 21. julija. Tečaj optimistov za otroke od 8. do 14. leta od 25. julija do 8. avgusta. Vpisovanje najkasneje 8 dni pred začetkom tečaja. Vse podrobnejše informacije in navodila dobiš na pomorskem sedežu v popoldanskih urah - tel. 422696 v Trstu, Miramarski drevored 32.

ŠD KONTOVEL prireja jutri, 21. t. m., ob 20.30 na odprtem igrišču Kontovela tekmo za tri točke z bogatimi nagradami. Vpisnina je 3.000 lir. Vpisovanje danes in jutri na uradu ŠZ Jadran od 10.30 do 12.30 (Prosvetni dom na Opčinah, tel. 040/213403) ali neposredno pred pričetkom tekme.

ŠZ GAJA organizira od 2. 7. do 8. 7. mešani turnir v odbojki. Vpisovanje in informacije v športnem centru na Padričah 25., 26., 27. in 28. 6. od 17. do 19. ure (tel. 226115).

ŠD POLET prireja do 30. t. m. brezplačen TEČAJ MINIBASKETA IN KOTALKANJA za najmlajše letnikov 1983 in 1984 v Prosvetnem domu na Opčinah vsak dan (razen nedelje) od 14.00 do 15.00 za kotalkanje (sekcija nudi na posodo tudi kotalke) in od 15.15 do 16.45 za minibasket.

V primeru slabega vremena bosta oba tečaja z istimi urniki v pokritem prostoru na Poletovem kotalkališču (na Pikelcu).

ŠD KONTOVEL - RITMIČNA TELOVADBA obvešča, da bo zaključna prireditvev dnešna, 20. t. m., ob 20.30 na športnem igrišču na Kontovelu.

KD SLOVAN IZ PADRIČ priredi v nedeljo, 24. t. m., netekmovalno orientacijsko vožnjo »roadbook« z gorskimi kolesom (mountain bike) po padriškem hribu in okolici. Vpisovanje na startu, na Padričah od 9.30 do 11.00. Odhod prvega udeleženca ob 9.45. Vabljeni vsi!

pismo uredništvo

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

Četrtekovo srečanje med predstavnik tržaškega teritorialnega odbora ZSSDI in predstavniki slovenskih balinarskih društev na Tržaškem je razčistilo nejasnosti in netočnosti, ki so se pojavile v odprtem pismu, objavljenim v dnevnem časopisu in na občnem zboru Združenja glede domnevnega pristranskega odnosa, ki naj bi ga člani odbora združenja gojili do slovenskih društev, članic in nečlanic, ki se ukvarjajo z balinanjem.

Člani TO so še enkrat podčrtali pomen balinarskih tekmovanj, ki morajo potekati v režiiji zadevne komisije, predvsem kar zadeva množičnost in uveljavljanje tudi v širšem italijanskem prostoru, z nastopanjem na uradnih prvenstvih, medtem ko je bil zagotovljen redni zaključek letošnje bogate sezone, je bilo sklenjeno, da se predstavniki balinarskih društev v kratkem sestanejo s tržaškim teritorialnim odborom za sestavo podrobnega programa za prihodnjo sezono, upoštevajoč pripombe, ki so prišle na dan na srečanju samem. Poudarjeno je bilo, da ne bi prišlo niti letos do neprijetnih posegov in do enostranskih interpretacij, če bi zadolženi za balinanje pri Združenju pravočasno pripravili celotne programe in jih s TO tudi razčlenili. Vsekakor pa bo Združenje, kot osrednja športna organizacija v zamejstvu, tudi v bodoče skrbela, da bodo napor, ki so bili vloženi v rast balinarskega delovanja pri nas, želi vedno nove uspehe.

Radi Pečar

Darujte v sklad

Mitje Čuka

Prejšnji teden na petem rednem občnem zboru v Rupih Zelo pestro delovanje ŠZ Soča

V soboto zvečer so se na 5. rednem občnem zboru v Rupih zbrali člani in odborniki športnega združenja Soča. Uvodni poseg je imel predsednik društva Edi Pellegrin, ki se je najprej lepo zahvalil vsem, ki so na kateri koli način prispevali, da sta se tudi zadnji dve športni sezoni uspešno zaključili. Naš klub, je povedal Pellegrin, je majhen, vendar zelo aktiven in to zgovorno dokazujejo tudi razno razni uspehi na odbojgarskem področju. Športno nastopanje je nedvomno prava šola življenja, je še dodal predsednik, ko se človek nauči določene discipline, navede nova prijateljstva, okusi tudi grenkobo poraza in žalost. Prav v tem je tudi smoter delovanja našega združenja, je zaključil Pellegrin, saj želimo predvsem družbeno izobraziti našo mladino.

Sledilo je tajniško poročilo, ki ga je posredoval tajnik združenja Benjamin Černic. Delovanje združenja v zadnjih dveh sezonah je bilo nadvse pestro. V sezoni 1988/89 so v moški konkurenci nastopili v D ligi, under 18, under 16, kjer so v sodelovanju z Olimpijo osvojili deželni naslov, ter supermini volleyu, kjer so osvojili kar drugo mesto na državnem turnirju v Trentu. Dekleta so medtem nastopila v 1. diviziji, prvestvu under 16 in super mini volleyu. V letošnji sezoni so uspešno nastopili moški člani, ki so si priigrali prestop v D ligo, poleg prvenstev under 18, under 16 in under 13 so v moški kategoriji nastopili še v konkurenci minivolleya in supermini volleya, kjer bodo še nastopili na državnem finalu, ki bo v Pesaru oziroma Bibionu. V ženski konkurenci so branili barve združenja v prvestvih 1. divizije, under 18, under 16, under 13, super mini volleyu, kjer so prejšnjo nedeljo nastopili na finalu v Ronkah. Skupno, je nakazal tajnik, so igralci odigrali kar 106

prvestvenih tekem, kar je za številčno majhno društvo, res velik uspeh.

Černic je nato omenil problem sodelovanja z drugimi društvi, ki bo v naslednjih sezonah zaradi padca rojstev postalo neobhodno potrebno. Seveda bo to moralo biti na čimboljši ravni, kajti to ne sme pomeniti, da bodo manjša društva imela podrejeno vlogo. Tajnik se je obregnil tudi ob pomanjkanje sedeža - govor je bil o možnosti prostora v bodočem socialnem občinskem centru - ter ob problem odprtega igrišča pri Rubijah, kjer jim novi lastniki niso obnovili najemništva. Naslednje leto bo še pomembnejše, je zaključil Černic, saj bomo slavili 10-letnico ustanovitve združenja in bomo zato priredili tudi slavnostno proslavo. Seveda se je zahvalil tudi vsem sponzorjem, in sicer Čerimpexu, Sobemi, Gostilni Devetak

in Goriški hranilnici, ki so omogočili delovanje združenja.

Sledilo je blagajniško poročilo, ki ga je prebral blagajnik Marjan Černic, po razrešnici staremu odboru, ki jo je dal Remo Devetak, in po izvolitvi novega odbora, so odborniki med raznim načeli tudi problem vpisa združenja med članice Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Menili so, da bodo to podrobneje analizirali na prvi seji, ko si bodo tudi razdelili funkcije.

Člani novega odbora so Mario Černic, Edi Pellegrin, Avguštin Devetak, Joško Maraž, Marjan Černic, Benjamin Černic, Klara Komjanc, Francesco Muscau in Joško Perkon. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Igor Černic, Nerina Devetak in Ivo Kovac, razsodišče pa sestavljajo Remo Devetak, Ladi Tomsic in Marko Cotič. (mč)

Na sliki (foto Čubej): predsedniško omizje na sobotnem občnem zboru ŠZ Soča.